

వ త్రి ది న ము వ క టి ం వ ర్ణ బ డు ను
 Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 16 } డెన్స్ పట్టణము 1927-వ నంబెన్వంబరు నెల 19-వ తేది స్థానువారము } No. 122
 సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవమానునందత్యర భాద్రపదమాస బహుళ నవమి. } సంచిక ౧౪.

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పచారిత్రే జలకుజలు
 యోగ్యతావత్తలు పొందియున్నది
 తలనొవ్వులమామూలు, వాయుబొట్ట
 తావును, చార్యపునొవ్వుల బారదోలును,
 బొట్టబొగ్గును, రోమకుల భేదించును,
 వాల్చుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
 మురదను తొలగించును.
 ఈ మందును కుడగాన చేతులు పట్టుట
 వలన శరీరమందలి దుచ్చుదార్థములను తొ
 లగించును. నొవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
 లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
 నొవ్వులకు నంజవివంతిది.
 మంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
 ఖానము గలుగదు.
 చక్కని దబ్బితో నహా సినా 1-2 0-10-
 దిహా 1-2 రు 0-4-0 లు.
 ప్రతియంటి ముఖ్యముగా నుంచవలసింది.
 అమృతాంజనం డిపో
 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
 243, ఫ్రెరిరోడ్డు, భారత్, బొంబాయి.

నీ వెండుకలను పరిశు భ్రముగ నుంచుకొనుము.
 నీరహము నెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదునో, నట్లే నీరహమును మురికిగాకుండ పరి
 శుభ్రపరచ ప్రయత్నించవలసి యుండును. నీ రహముపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములుకూడ
 యుండన నీరహద్రుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహించవలసి యుండును. ఈయందు
 ఎక్కడల చేతులపైదు నీవుచేత నహించిన అతిత్వలలో నీతియంతయు మరుపుల
 పయము గాగలదు. గనుక నీరహము యిట్టి వాటికి లోనుగామంది కాపాడుకొని
 దలచినచో ప్రతినిత్యము
కామినీయారా తలనూనె (రిజిష్టరు)
 నుపయోగించి తీరవలెను.
 ఈ నూనె చుండును చేరినీయదు. ఒకవేళ నీతిలయందు నామండ్రిర కే ప్రవేశించి
 యుండన రెండుమూడుసారు లిహానెను రాచుటతోనది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల
 కడుపులో నికి సరావేసోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమృతాంజన దినుసులనేక మిందు
 చేర్చబడినవి. ఇందు చేరన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద
 లెక్కలనన్నిగలిగియున్న పట్టుపరిమలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50, 100
 పండ్లి పైగా దీని నుపయోగించి దీని ప్రవర్త్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము
 లాసంగి యున్నాడు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన **కామినీయారా ఆయులు**
 సీసా రు 1-0-0 తపాలవార్డు 0-6-0 8 సీసాల ఫిట్లు రు. 2-10-0 లు తపాలు వార్డు 0-12-0.

నమూనాను నాడి చూడుడు.
 ను వా న న ద్రవ్య ము ల కు రా జా
ఓ టొ ది ర్ బ హా రు (రిజిష్టరు)

అతిపూర్వయు, ఎంతయు పనికిమాలినవియ్య ను అనేక రువాదనద్రవ్యములు బహు
 వండుగలవు. ఓటొదిర్బహర నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్యమును, మంచి ను
 కను అచ్చయిందికతలవు. మల్లె మున్నగు అల్లెలు, శివధముగను తిసిపోదు.
 నీవే అద్భుతము వంతును.
 ఓ టొ ది ర్ బ హా రు రు. 2-0-0
 1/2 " " " 1-4-0
 1 (పాము) " " 0-12-0
 నమూనా సీసా 0-2-0 రెండవారి పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.
 వాననకాడ్లు. రు. 0-10-0 తపాల వార్డు ప్రత్యేకము

సోలు ఏబింట్లు—అంగో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికలు కంపెనీ,
 235, బామ్రానుశీడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

శ్రీమా న స్థా ల్లా సి సి మూ త్త
 కిం మూత్రలు 0-10-0 (పది లక్షలు)
 చలనలభము! (పాములగుండు ప్రవర్తన) నుంచుకొను!
 శరీరములో అద్భుతకర్మముచే కలిగి దీనితో
 కీమాత్రలు దివ్యబుద్ధియు, అద్భుతము, అనిచి. అద్భుతం
 అద్భుతమంద్యము, అతిహవాద్య, అద్భుత, విరాగం
 యందు బలముయు, విక్రము, వాన, మున్నగు విద్య
 ప్రవృత్తి, అమలు ములలనాచి మున్నగు విద్య
 లోగట్టి దేహమును నుంచి అద్భుతముచేయును.
 ఈమాత్రలు నీమాత్రలవే మున్నగు లోగట్టి
 ఇందు అనేక పనులను చేయి. అద్భుతము
 మునుచేరిన పనులనుచేయు యాచి దీని
 కిక్కనాచి వాడేమాచిన విద్యను నీమాత్రలు
 విరువాత:—
ఆయుర్వేద వైద్యునియందు
 పోస్టు విడుదలము, సెంట్రల్, కృష్ణాజిల్లా.
 ఈ ఆయుర్వేద వైద్యునియందు
 కౌవలెకు 4025

విద్యార్థిము, సాగితము, శ్రేణి నులయందు
 కుశలత, సాందర్భవతియు వై సాందర్భవతి కులయి
 మునుకు కుడిన, బ్రహ్మగ (విద్యార్థి) ఉద్ధిమము
 విరంతువు కావలెను. విద్యార్థి C. R. లో కొ
 ప్రవర్తన, ముద్రాను యాచి విరంతువు.

గొప్పవర్తన. రి. 23
 అతలలందు శరీరమును వై
 కుడినను. అద్భుతములను
 కిం విరంతువుచేయు. కిం
 విరంతువుచేయు. విరంతువు
 విరంతువు. విరంతువు
 విరంతువు 18 రు 2 లు. వి. కి. వార్డు. విరంతువు
 2680 రు. ముయువాద C.M.C. Co. MOUNT RD. P.R.

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

(స్వీకృతము)

ఎలెక్షన్ల వర్క్కును పొందగల నిలుపుచేయ
వలసినదని డి.కా. కాంగ్రెస్ సెక్రటరీ తీర్మానము
ప్రకటించుట

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 16-నిన్న సాయంత్రము పుర
పాలక సంఘము సమావేశమయ్యెను. ఎలెక్షన్ల వర్క్కును పొందగల
నిలుపుచేయ వలసినదని డి.కా. కాంగ్రెస్ సెక్రటరీ తీర్మానము
ప్రకటించుట

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 16-నిన్న సాయంత్రము పుర
పాలక సంఘము సమావేశమయ్యెను. ఎలెక్షన్ల వర్క్కును పొందగల
నిలుపుచేయ వలసినదని డి.కా. కాంగ్రెస్ సెక్రటరీ తీర్మానము
ప్రకటించుట

చైర్మన్ డి.కె.ఆర్.

ఎలెక్షన్ల వర్క్కును పొందగల నిలుపుచేయ
వలసినదని డి.కా. కాంగ్రెస్ సెక్రటరీ తీర్మానము
ప్రకటించుట

“ప్రతి సంవత్సరమున ఎలెక్షన్ల వర్క్కును పొందగల
నిలుపుచేయ వలసినదని డి.కా. కాంగ్రెస్ సెక్రటరీ తీర్మానము
ప్రకటించుట

సెక్రటరీ

కాకినాడ ప్రాంతీయ 801 లో (ఎ) గల నా ప్రకటన
“రూ 3 లక్షలు, రూ 25,000 మధ్యను స్క్రీముయొక్క
వ్యయము ఎక్కువ చేయబడ”నని సమాధాన మివ్వబడినది.

రూ. 2,70,000 } మొత్తము మదింపువ్యయము (ఎలెక్షన్ల వర్క్కును పొందగల నిలుపుచేయ వలసినదని డి.కా. కాంగ్రెస్ సెక్రటరీ తీర్మానము ప్రకటించుట)

రూ. 68,800 } రూ. 25,000 మధ్యను స్క్రీముయొక్క వ్యయము ఎక్కువ చేయబడ

రూ. 45,820 } రూ. 25,000 మధ్యను స్క్రీముయొక్క వ్యయము ఎక్కువ చేయబడ

రూ. 3,83,920 } రూ. 25,000 మధ్యను స్క్రీముయొక్క వ్యయము ఎక్కువ చేయబడ

ఇవిగాక, ఇంకను అనుకోని పద్దులు కొన్నియుండును.
అనగా, ఉదాహరణగా, అనుభవజ్ఞుడు బి. దాసుగారికి సల
హాఫీజు ; ఇప్పుడు ఏర్పాటు అయిన టెంపొరరీ ఎస్టాబ్లిష్మెం
టు. కాబట్టి స్క్రీమునకు మదింపువేయబడిన మొత్తము రూ 4
లక్షలకు చాలాపైగా అగుటకు పూర్తియైన అవకాశముగలదు.

అయితే, టెండ్రింగుబట్టి కొంతకూడినవస్తువందని కొందరు పట్టు
లు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని సామాన్య ధరవరల్లో
ఫిక్సిడ్ ఎక్స్-చేజును ఒకటి తక్కువైనను మొత్తముమీద సమా

నముగా నుండుననియు మదింపువేయబడిన వ్యయములో ఏమి
యు తగ్గదనియు నా దృఢాభిప్రాయము.

(2) నా తరువాతి ప్రశ్నకు (2) యిట్లు సమాధానము
యివ్వబడినది. “సెల్ 1 కి నూటికి 5% చొప్పున వడ్డీతో 20
సమానవాయిదాలలో ఆపుతీర్చబడును. ఎట్టివిధముగా అంటే
12-10-25 తేదీని ప్యాసైన 518 కాన్సిలు తీర్మానము.” స్క్రీ
మునకు మొత్తము ఆపు రూ 3 లక్షలతో అయినట్లయితే, (కాని
అది చాలదు), ఆపుతీర్మానము నిమిత్తము సాలీసా రూ 25,000
చెల్లించవలసియుండును. రూ 4 లక్షలతో అయినట్లయితే రూ
38,000 చొప్పున చెల్లించవలసియుండును. 12-10-1925
తేదీ 518 తీర్మానమునందు 1927 సెల్ మార్చిలో తీర్మాన
మయే ఆపులమూలముగా కూడినప్పుడు రూ 10,000 లను, దీపా
లకుగ వ్యయమునుండి రూ 7,000 లను, వాటరు వర్క్కులక
యే బొగ్గుకూడికల రూ 7,500 లను, ఎలెక్షన్ల వర్క్కులక
నము నిమిత్తము వినియోగించవలసినదియు, దీపాలపన్ను విధింప
నగత్యములేదనియు చెప్పబడినది. సేను వేసిన సెల్ మెంటులో ప్ర
శ్నకు యివ్వబడిన ప్రత్యుత్తరమువల్ల ఏమి కనుపించుననగా,
సదరు తీర్మానమునందు నిర్ణయించబడిన పద్దులలోనుండి ఏమి
యు ఆపుతీర్చుటకు వినియోగింపబడలేదు. అట్లుచేయగలట్లు
అసాధ్యము. ఎలెక్షన్ల వర్క్కు స్క్రీమునకు రూ 10,000 లు పద్దును వి
నియోగింపరాదని గవర్నమెంటువారు స్పష్టముగా ఉత్తరువులు
జారీచేసినారు. నా అభిప్రాయములో అట్లుచేయుట న్యాయము
సమంజసము. వాటరువర్క్కును గవర్నమెంటువల్ల సగముగ్రాం
టుగాను సగముఆపుగాను సామ్యునుపుట్టుకొని అభివృద్ధిచేయు
టకు కాన్సిలువారిదృష్టిమందుగవర్నమెంటువారిదృష్టిమందు
ను చాలకాలమునుండి ఒక పెద్దవాటరువర్క్కు స్క్రీము ఉన్నది.
1927 మార్చిలో ప్రాతీకాపులు తీర్చివేయగా వచ్చు కూడికను
అందులకే వినియోగింపనుద్దేశముగానుంటున్నది. పట్టణమునకు
తగిన నీటిసదుపాయములేక బాధపడుచుండగా అన్ని స్క్రీముల
కంటే ముందు నీటిసదుపాయమునకై చూడవలసినదని ఎల్లరును
అంగీకరించునది. అట్టి ముఖ్యపనియందు మున్నగునట్లు స్క్రీము
ఉండి దానిని అమలు పరచవలసియున్నప్పుడు దానికల్ల కూడి
వచ్చినదనమును యిప్పుడే అవసరములేని స్క్రీమునకు వినియో
గింపబోవుట న్యాయముగాదు. కాబట్టి, మొదటి ఆదాయము
రూ 10000 లను యీ (ఎలెక్షన్ల వర్క్కు) స్క్రీమునకు వినియోగింప
వలసియున్నది.

ఇంక తక్కిన రెండు ఆదాయములు అనగా, రూ 7000
లను, రూ 7500 లను స్క్రీముపూర్తియై అవసరమైన పరిశోధన
లన్నియు అయి నర్సింగు ఆర్డరులోనికి వచ్చినపిదప మనకు కని
పించును.

కాబట్టి 518 రు తీర్మానము ప్రకారముగా 1927-28
సెల్ నుండి ఆపుతీర్చుటకు సామ్యులేదు. అది అసాధ్యమైన
పని. ఒకవేళ నిర్మాణపుపని యిప్పుడే ప్రారంభమగునని అను
కొన్నప్పటికిని టైటింగు, బొగ్గు, క్రిందపడుచున్న కొన్న రూ
14500 లను 1930-31 సెల్ లోపున చేతులో ఉంటుందని అను
కొనుటకు వీలులేదు. అందుచేత కనీసము మూడు సంవత్సరముల
వరకు మ్యూనిసిపల్ జనరల్ రివిన్యూమీద ఆధారపడిక తప్పదు.
అజనరల్ రివిన్యూ సాలీసేషను, ఫిక్స్ డివిజన్, ఎస్టాబ్లిష్మెం
టు మున్నగు వ్యయములకే చాలీచాలీ యుంటున్నది. బడ్జెటు
ను ఒకసారి పరిశోధించినట్లయితే యీ ఎలెక్షన్ల వర్క్కు నిమిత్తము
జనరల్ రివిన్యూనుండి సామ్యుతీయగలసితిలో కాన్సిలు ఉండదు.
అందువల్లనే యీ సంవత్సరము రూ 2 లక్షల ఆపుతాలూకు
ప్రథమవాయిదా చెల్లించుమిత్తము మార్చెట్టు ఫండ్స్ లో
నుండి రూ 11000 లను, మిగత రూ 5000 లను జనరల్ రివి
న్యూనుండియు యీ సంవత్సరము కాన్సిలువారు తెచ్చుకొనవల
సినవారైరి. వచ్చే సంవత్సరము ఆపు కనీసము రూ 3 లక్షలకు
పెచ్చును గావున రెండవవాయిదా చెల్లించుటకు సుమారు రూ
25000 జనరల్ రివిన్యూనుండి కాన్సిలువారు తెచ్చుకొనవలసి
యుండును. ఫిక్స్ డివిజన్, సాలీసేషను మొదలగువానికి
ఉపవాసము కలిగింపకుండా రాబోవు సంవత్సరము కాన్సిలువారు
ఎట్లు బడ్జెటు సరిపెట్టుదురో నాకు బోధపడకుండునన్నది. కా
బట్టి ఆపుతీర్చుట ప్రశ్న పూర్తిగా నిర్ణయించుకొనగలిగి తొంద
రగా టెండ్రింగు అంగీకరించుట అపాయకరమని నేడలంచు
చున్నాను.

(3) రూ 29,545 లు లాభంవస్తుందని మదింపువేయబడి
నది. అది చాలాపెచ్చుగానున్నట్లు కనిపించును. ఈ (ఎలెక్షన్ల వర్క్కు)
వ్యాపారము సాహసమైన విషయమగుటచేత, అది కనీసము 10
సంవత్సరములు తప్పకరముగా పనిచేసేవరకును అది ప్రజారంజక
మై జనులకు గుణధనార్థముగా నుండేట్లు చేసేవరకును అం

ఎక్కువ లాభమువస్తుందని అనుకొనుటకు వీలులేదు. అయితే,
మొదటి 5 సంవత్సరములలోను ఇంకా ఎక్కువకాలమైతే కావ
చ్చును. కొంత నష్టమువస్తుందని అనుకొనకతప్పదు. వర్క్కు
ప్రారంభమునందు అనువ్యయపు అంకెలు యింకా బాగా ఎక్కి
మేల్చుచుండు చూపించినట్లయితే ప్రతిసంవత్సరమును ఎంతనష్టము
వచ్చునదియు సుమారుగా చెప్పగలగుము. వ్యాపారానుభవములు
యిట్టిలాభముల ఋజువు చేయును. 19-9-1924 తేదీగల “మద్రా
సు మెయిలు” పత్రికలోని ఒక వ్యాసము ఆఫీసు రికార్డులలోను
న్నది. దానినిబట్టికూడ నా అభిప్రాయ మేరీతిగను తప్పనియు
అనంగీకారమైనదియు కాదని తెలియగలదు. కాబట్టి ఆపుతీ
ర్చుటకు వాయిదాలసామ్యుకై చూచుకొనడమే కాకుండా మొ
దటి 5 సెల్లల లేక అంతకున్న ఎక్కువకాలములో కలుగవ
చ్చునను నష్టమును పూర్తిచేయుటకుకూడ జనరల్ రివిన్యూ
నుండి చూచుకొనవలసియున్నది.

కడపట నేతృత్వమున ఈలాభదాయకమును సాహస
వ్యాపారమును నడిపించుటకు నే నెవ్వరమునను ప్రతికూలడను
గాను. అయితే నా అభిప్రాయ మేమనిన, నీటిసదుపాయము
డ్రైనేజీ (మురికినీరుపోవుట), నిర్బంధించి విద్యుత్ స్క్రీములు
తీసికొని తగినంత మంచినీటిలో పెట్టి నడిపించేవరకును (ఏమిదీ,
ప్రథమముందు కాన్సిలువారు పీటిపై శ్రద్ధపూరించవలసియు
న్నది.) ఈ ఎలెక్షన్ల వర్క్కు స్క్రీము కొంతకాలమువరకును ఆగగల
దు. 12-10-1924 తేదీ 518 రు తీర్మాన ప్రకారముగా సా
లేతనున్నారు గనుక, మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు తిని నిర్ణయించుకొ
నకుండా ఆపుతీర్చు ప్రశ్నకు సరిచి తన తీర్మానమునకు రాకుండా
కాన్సిలువారు పనిప్రారంభించుట అనివేశముగా గ్రుడ్డిసాహస
ముగా చేయుచున్నట్లు లోకులు భావింతురు. కాబట్టి, ఈ
చెప్పబడిన అభిప్రాయములనుబట్టి చక్కగా కాన్సిలువారు ఆ
లోచించి ప్రస్తుతము టెండ్రింగు అంగీకరించుటకు నిలుపుచేసి
స్క్రీము తృప్తికరముగా పనిచేయుటకు మార్గముల నిరూపించ
వలసిన దని హెచ్చరించుచున్నాను.

చైర్మన్ డి.కె.ఆర్. మొత్తమును జదివినతర్వాత
శ్రీరంగయ్య నాయుడుగారి మాట్లాడవలసినదని కోరెను.
నాయుడుగారు ఉపపాదించుచు తమ ప్రేమింట్లో చెప్పిన
విషయములను విపులముగా వివరించిచెప్పిరి. కాకితముపైని
చూపించబడు పాడి అంకెలవల్ల తృప్తిపొందరాదనియు, నిజ
సిథిని ఆలోచించుకొని వ్యాపారముచేయ సాహసించవలసినదని
యు, దూరపు ఆలోచనలేకుండా యదమిత్యుని కిట్టెడులేకుం
డ అసమయమునకు ఎల్లవీలైతే అట్లు తీర్మానించుకొనిచేయు
ట వ్యాపారలక్షణము కాదనియు, ప్రమాదకరమనియు, చిక్కు
దక తచ్చిపెట్టువారగుదురనియు, పేదరుమిట్లు మొదలగు అ
నేక వ్యాపారములలో పెలగును అనుభవమునంపాదించిన డి
బ్లి కో. నార్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు, లక్ష్మీరా
జు నువ్వురావుగారు మున్నగు గట్టిప్రజ్ఞగలిగినవారు యిందు
విషయమై తగు ఆలోచనలేనిదే చేయరని అనుకొనవచ్చునని
యు, కాని వారి హృదయములలోనున్న ఆలోచనలేమియో
కాన్సిలువారు రందరికిని తెలియవలసియున్నదనియు,
ఎవ్వరముగా అన్నిటికి సమన్వయమును
కలుగజేసి సామ్యు సర్దుబాటుచేయుదురో తనకు గోచరమగుట
లేదనియు, నందోరాజాభివ్యక్తి అని అప్పటికప్పుడు ఒక్కొ
క్కరితిగా ప్రశ్నలనెదుర్కొనుట భాగ్యముకాదనియు ఆకాశ
తెక్కలతో పనిలోదిగరాదనియు, అందరుకూడ ఆతురతగా
చూచుచున్న నీటిసప్లయ నీరుపోవుట యీస్క్రీములవిషయమై
ముమ్మందు శ్రద్ధపూరించవలసి యున్నదనియు, వాటిని అవతల
త్రొక్కిపెట్టి ఆలోచనలేకుండా వ్యాపారములోదిగుట కూడద
నియు తమ యుపన్యాసము నందు రంగయ్యగారు హెచ్చ
రించిరి.

శ్రీచావలి రామసోమయాజులుగారు (సు. కా. సభ్యు
లు) తీర్మానమును ఆమోదించుచు రంగయ్యగారు ఒకలాయరు
వలె తాముచెప్పవలసిన సంగతులను చక్కగా చెప్పిరియు ఆయ
న చెప్పినవానిలో చాలముఖ్యమైన విషయము లుండుటచేతను
వాటినిగురించి మనము తప్పక ఆలోచింపవలసియుండుటచేతను
తాము దీనిని ఆమోదించుచున్నామని చెప్పిరి. 1924 సంవత్సర
ములో సెల్ 518 తీర్మానము వ్యాపారపును సేను ఉన్నాను.
కాని అప్పటిపరిస్థితులకును యిప్పటికిని చాలతేడావున్నది. ఇప్పు
డాతీర్మానము ఆచరణయోగ్యముకాదు. మరియు గవర్నమెంటు
వారు వాటరువర్క్కుక్రింద రాబోయే కూడిక రూ 10,000 లను
యీస్క్రీమునిమిత్తమై వినియోగింపరాదనిరి. మన (డిబ్లి కో) నూ
ర్యనారాయణమూర్తి) నాయుడుగారు వెనుక ఒకమీటింగల్లో
చెప్పినట్లుగా ఎస్టిమేటులోని అంకెలు తగ్గవచ్చును. కా
ముందు అదేరీతిగానే అదంతయు నిర్ణయించుకొనవచ్చును.

ఇదివరకే కాన్సిలులో జనరల్ రివిన్యూనుండి ఎలెక్షన్ల వర్క్కు
ఫర్ముపెట్టుచునే చెప్పబడినది. కాబట్టి యీ సంగతులన్నియు సావ
కాశముగా సాలోచింపవలసియున్నది. అయినను ఇప్పుడు తొం
దరలేదు. ఇప్పుడు యింతవరకు రూ 13,000 ఫర్ము అయినది.
వ్యాపారవిషయము గనుక ప్రథమములో కొంత Nervous-
ness ఉంటుంది. ఇప్పుడు కొంత తగ్గవచ్చునను వచ్చినది గనుక
కాన్సిలువారు తమ బాధ్యతను గుర్తించవలసియున్నది. ఇప్పుడు

చాలా కాలాతితమైనది. కావున యీ సభ మరునాటికి నిలుపు చేసినవడల బాగుండునని చెప్పిరి.

ఎలెక్ట్రీసిటీ స్కీముతోబాటు వాటరువర్క్స్ స్కీము నడిపించుట కష్టము అని భీమలింగమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి. కాదని డి.బి.ల. నూర్గునారాయణమూర్తిగారు చెప్పిరి. వాటరు వర్క్స్ విషయములో నూతులు త్రవ్వించు ఎక్స్ పెరిమెంటు యింకా పెండింగుగానున్నదనియు, అదనతర్వాత చామర్ల కోట రిజర్వాయరు స్కీము ఆలోచించవచ్చుననియు అందునిమిత్తము గవర్నమెంటువారు సగమువ్యయము గ్రాంటుగాను సగముఆస్తు గాను యిచ్చెదననియు, డ్రైయినేజీ విషయములో మనము అదనపు పన్ను వేసికొనుటచేత ఆ స్కీము పెట్టలేదనియు సందర్భ విషయము తెలియజేసిరి.

రామ సోమయాజులుగారు మరల మాట్లాడుచు డ్రైయినేజీ స్కీము అత్యవసరమనియు, ఎక్కడ జూచిన జ్వరములు మలేరియా, టైఫాయిడ్ మున్నగు బాధ్యములు ప్రబలుచున్నవనియు, కాన్సిలవారు ముందు వాటరువర్క్స్ డ్రైయినేజీ స్కీములందు శ్రద్ధ వహించవలసియున్నదనియు నుడివెరి. సభ ముగారు 7 గంటలకు చాలింపబడెను. 17 వ తేదీన మరల సమావేశమై తరువాయి చర్చ జరుగును.

కాకినాడ (స్వకీయ విలేజ్)

రిసెటిల్ మెంటు

కాకినాడ, పెప్టె 18:—నిన్న సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు కాకినాడలో ప్రైవేట్ వెంట్రుకలపతి బెనహాల్లందు కాకినాడ పట్టణముయొక్కయు తాలూకాయొక్కయు రైతులు భూస్వాముల బహిరంగసభ తూర్పుగోదావరి జిల్లా సంఘ యాజమాన్యమున జరిగెను. డి. బి. కొమ్మిరెడ్డి నూర్గునారాయణమూర్తి నాయుడుగారు సభాధ్యక్షులు గ నుండిరి. ఈ క్రిందితీర్మానము ఏకగ్రీవముగా చేయబడెను.

ప్రతిసంవత్సరము చెన్నపురి గవర్నమెంటు ఇండియా గవర్నమెంటుకు చెల్లించుచుండే రూ. 8,48,00,000 కప్పము యింతటినుంచుచున్న స్థితిముగా మాపుచేయబడినందున దరిద్రులయి పన్ను భారముచే క్రుంగియున్న రయితులకు పరిహార మునొసగుటకు అవకాశము కల్గినందున జిల్లాలో జరుపుచున్న సెటిల్మెంటు పనులను వెంటనే నిలుపుచేసి లాండ్ రివిన్యూ ఆప్టు ప్యాను అనుసరించుటకు ప్రస్తుతపు సెటిల్మెంటు రేట్ల అనుబంధము నుండునని ప్రకటించుచు స్కీమురిపోర్టు ప్రచురణ ఆపుచేయవలసినదని చెన్నపురి దొరతనమువారికి విన్నవించుటకు యీసభలో సమావేశమైన కాకినాడపురము కాకినాడతాలూకా రయితులు భూస్వాములు తీర్మానించుచు మన్నురు.

మున్సిసిపల్ ఎన్నికలు

ఈ సంవత్సరము ఖాళీకాబోవుచున్న పురపాలక సంఘ సభ్యత్వస్థానము లెనిమిదింటికిని యీనెలలో తిరుగ ఎన్నికలు జరుగును. కొన్ని వార్డుల ఎన్నికలు 27 వ తేదీన, కొన్ని వార్డుల (11 వ వార్డు, జగన్నాథపురం వార్డులను) ఎన్నికలు 29 వ తేదీన జరుగును.

జగన్నాథపురం పంచాయితీ కోర్టు

ఈ గ్రామపంచాయితీకోర్టుసభ్యులయెన్నికలు 28-8-27 తేదీన జరుగవలసి యుండెను. ఆకోజన తనకాలము చాలక నిన్న మధ్యాహ్నమునకు నిలుపుచేయబడెను. ఈ ఎన్నికల విషయమై నిన్న మధ్యాహ్నము తాలూకాకచ్చేరివద్ద చాలమంది జనము పెద్దగుంపులుగాజేరి తమతమ యంత్రాముల ప్రకటించిరి. ఈక్రిందివారు ఏకగ్రీవముగా సదరుకోర్టు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. 1 పులవెరి భీమలింగమూర్తిగారు, 2 సి. ఎల్. పింహాచారిగారు, 3 ఆవంబ రంగారావుగారు, 4 జొన్నల గడ్డ వెంకటరత్నంగారు, 5 పి. తిరువంగడార్యులుగారు, 6 జి. పుల్లయింగంగారు, 7. జి. లక్ష్మీనారాయణగారు, 8 బరె నూర్యనాకాయణ గారు, 9 నీలం సీతారామస్వామి నాయుడుగారు, 10 కె. మాధవరావుగారు, 11 డి. వి. సోమయాజులుగారు, 11 యేసు చిన్మతిరాజుగారు.

మహాసూతికాదీరణము

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున తిరుపై నది, అడవిపండ్ల పనలి, పులి, మొదలైనవాటిను తమబున్నియు చేరినవి. వీరి తలకు పరమావధము నెలకు 1 కి రూ. 80/- కేటాగుటచి న్ను. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

126 ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యాల; కృష్ణా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ నం: సెప్టెంబరు నెల 19 తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి	రూ 126 మొదలు	140 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెన్నాలివి ,, ప 42 కలవి	రూ 14 00	15 00
నెల్లూరివి ,, డిటో	,, 15 80	16 00
బిల్లి ,, డిటో	,, 16 40	17 00
రాగులు ర. 164 1/2 బస్తా 1-కి	,, 10 80	11 00
నవ్వులు ,,	,, 22 00	25 00

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 00	17 00
సెనగలు ,, డిటో	,, 18 40	14 80
పెసలు ,, డిటో	,, 14 80	17 00
మినుములు ,, డిటో	,, 17 00	19 00
ఉలవలు ,, ర 195	,, 14 80	14 12 0

3. నూనెపప్పులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,, 150 00	152 00
నెయ్యము 1-కి	,, 14 00	24 00
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి	,, 52 00	54 00
ఇతరప్రదేశము ,,	,, 48 00	50 00
వేరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి రూ 115 మినుమునూనె	112 00	
అముడము బా 1-కి	115 00	116 00

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపప్పు బా 1-కి	78 00	74 00
మారపప్పు ,,	44 00	48 00
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	105 00	188 00
గుంటూరుపాయకలు నీలిమండల ముసుగు 1-కి	రూ 40,48	
కాశపా నీపాయకలు ,,	,, 50,08	
బెల్లము బా 1-కి	రూ 40 00	60 00
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,, 29 10 0	29 12 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 00	49 00

5. ఇనుము.

చుట్టారం బా 1-కి	,, 28 00	30 00
చదరం ,,	,, 24 00	29 00
రత్నండు ,,	,, 28 00	29 00

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	,, 8 40	
నెం 6 బెన్ని కట్టారి	,, 5 20	
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 20	
నెం 60 ,, కాకం బెన్ని	,, 10 80	
నెం 12 1/2 బోర్డా	,, 6 80	
నెం 20 1/2 కాపుకడి	,, 7 12 0	
నెం 40 బామ్మరు 10 వా	,, 11 6 0	
నెం 44 సాంజో	,, 5 12 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	,, 4 00	

7. దూది.

బోండానెట్టు బాదు 1-కి	రూ 400 00	
పల్నాడుదూది ,,	,, 145 00	

8. లోహములు.

నండి 100 కులంకు	,, 59 00	రూ 59 20
బంగారు, తులము 1-కి	,, 21 00	21 30
పవరము 1-కి		18 7 8
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 237 00	242 00
కాకి బా 1-కి	,, 247 00	250 00

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి రూ 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లమోములవలన చిగుర్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లనుండి రక్తముకాకుండును. నోటుదగ్గంధము లేకయుండును. పండ్లు మృదువులనై తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనం ఓహో, బాంబాయి - మదరాసు.

మిక్కిలి కఠినమైనట్టియు చిత్తై నట్టి చెవినంబంధమైన వ్యాధులను త్వరలో కుదుర్చు ఔషధము

ఆయు లేక ఏడుయేండ్లమునుపు నాకుడిచెవిలోనొప్పి యుండెను. నేను దానిని లక్ష్యపెట్టలేదు. అయితే కొంతకాల ముక్కిందటనే ఉన్నట్టుండి నా చెవిబాధ అధికమాయెను. చెవి, అందుకు జేరిన భాగములు అమితముగా ఉబ్బెను. ఆయుతర్వాత కుడిచెవు శిరస్సువంతు అంతటను ఈ బాధ వ్యాపించెను. బాధ అధికముగానుండుటచే అనేక డాక్టరులు నిద్రలేక గడపితిని. తీవ్రమైనజ్వరమువచ్చు సూచనలకూడ కనపడెను. నాకు సరిగా విసబడకుండెను. నావ్యాధి కుదురుననునమ్మకము లేకపోయెను. ఇట్టిస్థితిలో కృష్ణాపురనివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము మెలూపూరు, సెన్ థోమునందు లిన్ పెరారియా వీధిలో ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారివద్దకు చికిత్సకై తీసికొనిపోబడితిని. పిమ్మట వారిని నావ్యాధిని పూచిగా కుదుర్చుగలరా అని అడిగితిని. శ్రద్ధతో ఔషధమిచ్చెదనని చెప్పి పూచీ తా నిదివరకు ఇచ్చియుండలేదని యు ప్రస్తుతముకూడ పూచీనిచ్చుటకు ఏలులేదనియు తెలిపిరి. వతీయు నావ్యాధిమిక్కిలిచిత్తై నదనియు కుదురుట సంభావనయు తెలిపిరి. ఇదేప్రకారము అంగవైద్యులకూడ తెలిపియుండిరి. కాన వారివద్ద చికిత్సను ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలపు అనుభవముచే నా మంచికాలమునకే పండితులవారి వద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని అనుకొంటిని. అప్పుడు నాబాధ మాయమైపోయెను. వాపు పూర్తిగా తొలగెను. మామూలు ప్రకారమే చక్కగా విసటకు పిల్లనడి. 28-2-28. పి. ముత్యాలరాజు, బి. ఏ. లా విద్యార్థి, మద్రాసు.

కలరాకు తియోషుడైనదమందు విషాచినివారిణి

గత యిరువది సంవత్సరముల నుండియు అనేక ప్రాణులను రక్షించి ఖ్యాతిపొందియున్నది. ప్రతి యింటను ప్రతిమనుష్యుని వద్దను యీ కాలములో ముఖ్యముగ వుంచుకొనవలెను. కలరా విరేచనములకేగాక జిగుట నెత్తురు అజీర్ణ విరేచనములకున్న వ్రువయోగించును. 3814

వెల రు 1-2-0 డజ్జ రు 12-0-0

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ప. కె. ప. సి. ఆయుర్వేద నిలయం బెజవాడ.

వర్తకు లందరిచే విక్రయించ బడుచున్నది.

ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు.

ప్రపంచము దంతటను ప్రసిద్ధిపడెనది. పెద్దమలంపట, మలబడకము, మానసిక, శారీరబలహీనత మొదలగునవి దీనిచే పటాభించును. 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0 ఇనాం! కామశాస్త్రి ఇనాం!! 219 ఆతంకనిగ్రహ షార్మసి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. లేక మెయికోర్డ్ కాకినాడ.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 వ్యాసమైన ప్రశ్నలకు బదులు. వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర ఫలము వ్రాయుటకు రు. 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు జేరు. ప్రశ్న వ్రాయకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు జయము నొసగు శ్రీ గుబ్బావ్యాకృతపవను రు. 2-8-0. శ్రీ విశ్వబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకపవనియము. 3160 తిరుతణి, చిత్తూరుజిల్లా.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది 3357

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుట

యేగాక అల్లర్లు, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కడుపు, చిన్నబిడ్డ గుడ్డము, కలరా, క్షేమ మొదలగు అనేకముల వ్యాధులను హరించుటయేగాక బలమును, జీర్ణశక్తిని, ఆరోగ్యమును గల్గించు వర్షప్రసాదము. ప్రతి గృహ మందుంచుకొనెద. 8857

250 మాత్రల సీసా 0 4 0

12 సీసాలు 2 8 0

వి. పి. చార్లెస్ మన్యుఫ్యాక్చర్స్ 0 6 0

ఓ. సి. ఎ. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, చెన్నై - కల్యాణం బిల్డింగ్.

ఆయాసపడవదు

శాలనాప్తి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శాలనాప్తి నివారణిని ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షాముననే బాధనుండి విముక్తికొంది శిశువులు ననుభవించగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి అనేక ఘనవిద్యులచే ఆహారపదార్థములను చున్నది. మందులకు కట్టిబిడ్డను కొరకును. ప్రపంచమందంతటను శాలనాప్తి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, విరేచితులకు బంధమైన వ్యాధులన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని చురుకొనము చూచుచున్నాడు. ఎల్లప్పుడు నిగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆనాసము పొంద నవధము కనిపించదు.

చేబల్లెమ్మ శాలనాప్తినివారణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,

Des Moines, Iowa U. S. A.

ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S

శాలనాప్తికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారణి.

కడుపుకొప్పికి ప్రభుకనివారి

నోటీసు

1. కన్నా చంద్రయ్య 2. కన్నా వెంకయ్య, అను వారికి నా. వాల్ కార్డు బ్రదర్స్ కంపెనీ వరంగల్లు.

మీరు 28-12-1928 తేదీన కేసులపు కోర్టులో, వడ్డెపల్లి వీరవెంకట్రామయ్యగారితో 257 లకు నెల 13 100-కి రు 0-6-0 నా. వాల్ కార్డు బ్రదర్స్ కంపెనీ ప్రాంతీకీకరింపబడిన క్రమమయిన ప్రతిఫలముకు యేలూరు కాపురములు, సంకా రామయ్యగారు ట్రాన్స్ ఫర్ పొంది మీ పయిన యేలూరు డి. మనపల్లికోర్టులో ఓ. ఎస్. 3/17 వెంబరన రు 235-1-6 లకు దావా తెచ్చియున్నాడు. ప్రతివాదులు ఆయన మీకు యిదివరలో నాలుగువార్యములు దావాసభు నులు జారీచేయించినను అమలుజరుగుచుండుటలేదు. యా దా వా 24-9-1927 తేదీకి నాయదా అయియున్నది. కాబట్టి వా యదాకోజ ఉదయం 11 గంటలకు మీరు ఖద్దనగాని అధికారముగల నకిలువారాగాగాని కోర్టుకుజేర్చి ఆక్షేపాలు ఉన్నయెడల తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల మీపకోక్షమున విచారణజరిగి డిక్రీ కాగలను-అని కోర్టువారి ఉత్తర్వుప్రకారం యందుమూలముగా ప్రయత్నము చేయడమయినది.

యేలూరు } కే. నారాయణరావు
1-9-27 } వాదనీయుడు

ఆలమూరు కారికుల సభ

ది 15-9-27 తేదీ రాత్రి ఆదిమాండ్లల రామకోవలపద్మ గొప్ప కారికుల సభ జరిగినది. సెట్టిబట్టి కులముల మాలమాది గజాతులు నుమారు 600 మంది స్త్రీ పురుషులు సభకుహాజరైరి. నడివాడ వాస్తవ్యులును ఆదిమాండ్లల పరినిధియగుచుండ్రు వెంకయ్యగారు ఆదిమాండ్లల ప్రచారకులగు కనుమ భర్తన్నగారు కారికులకు హితబోధచేసిరి. ఆలమూరుగ్రామములో తైతులకు మాత్రలకు వచ్చిన భేదాభిప్రాయములు కనుగొనుటకు యీ విషయమే గ్రామములోని వాస్తవ స్థితిగతులు తెలిసికొనుటకు ఏ బద్ధియులు గ్రామము విచ్చేసి గ్రామములోని ప్రముఖులతో సంప్రదించిరి.

భర్తన్నగారు ఆదిమాండ్లలను గ్రామములో అగ్రజాతు లలో వారిలోవారికిగల కక్షలు, పాట్లను పురస్కరించుకొని, ఇందుకు కారికులను చేతులుచ్చుకొని తమ బలాబలములు చూచుకొనుటకు అగ్రజాతులవారు త ముప్పయ్యోగింపజూచు కోదలవినచో, అట్టికక్షలతోగాని, పాట్లతోగాని తాము జో క్యము కలుగజేసికొనక, ఇతరులచేతులలో కీలుబొమ్మలవలె చూడక, స్వసంఘాభివృద్ధికి, స్వశక్తిపైనే యాధారపడి రైతు లకు తమకువచ్చిన ముంతలతగాదాపరిష్కారము చేసికొనవలసినద నియు, తండ్రికి, కుమారునికి, సోదరునికి వలె రైతు నకు, కారికునకు అనుబంధమేర్పడి అన్యోన్య శ్రేయోభిలాష పెంపొందవలెననియు, కారికులు ధనహీనులని పరాధీనతకల్గి యుండి నక్కరలేదనియు, స్వసంఘజాలెల్లరు, వైకమత్వ ముతో మెలిగిన, సంఘబలము ధనశక్తికి మించినదనియు, స్వ సంఘాభివృద్ధికి ఆత్మసంరక్షణార్థము, కులమువారందరు పాశ్చాత్య శక్తి కేళములలోనికా కారికులవలె కారికుకసంఘములు కలకొలిపి తగినధనము చేకూర్చినప్పుడే అగ్ర జాతులవారి దృష్టిలో గౌరవమేర్పడగలదనియు, అప్పుడు మన ముమాడ వారివలె సమానహక్కు బాధ్యతలు కలిగి మనజాతి దుర్గుణత్వము పోగొట్టుకొనగలమనియు, స్వసంఘాభివృద్ధికి, స్వల్పభేదాభిప్రాయములను పాటించక, యైకమత్వముతో మె లగి నృత్తులను పోషించుకొని సంఘమునిమిత్తము యెక్కువ ధన ము చేకూర్చువలసినదిగా హెచ్చరించిరి.

పిమ్మట చుండ్రు వెంకయ్యగారు ఆదిమాండ్లసోదరుల ప్రాచీనవాగ్దేయము, వాస్తవ్యమును, ప్రస్తుతస్థితియు, యి ప్పటియుభయవలనమనము మూలకారణములను, సాంఘిక నైతిక దురాచారముల గూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి. ఆ క, నైతిక, విద్యావిషయములలో ఉన్నతజాతులలోవలె మనము కూడ కృషిపలిపినగాని జాతి యాన్నిత్యధికము రాదనియు, జా తీయనాశనమునకు వేరుపురుగునై (తాగుడు దురభ్యాసమును పూ ర్తిగ విసర్జించుటకు, పెద్దలు, పిల్లలు, పురుషులు, స్త్రీలు యంద గు శిష్యము కావించవలసినదనియు, శాశ్వతకార్యములలో మాం సాహారభక్షణ నిషేధింపవలసినదనియు, ఉద్బోధించిరి. మృత మాంసభక్షణ, గోమాంసభక్షణ పూర్తిగ విసర్జింపవలసినదని కోరిరి. స్థానికపదార్థముల నేరైన కోరినయెడల తాము కాసన సభద్యాయులను స్థానికసంస్థల ద్యాయులను యిబ్బందులు తీర్చుటకు కృషిపలి పెదమని వాదనముచేసిరి. దూరప్రాంతము నుంచి తమకు హితబోధచేయుటకు వచ్చిన సోదరులకు ఆలమూరు ఆదిమాండ్లలు చాలసంతోషించి, వారి సంఘాధ్యక్ష తరచు గ్రా మమువిచ్చేసి తమబోధనలు కావించవలసినదిగా కోరి తమ సంత సమును వెల్లెబ్బిరి. మరువాడు ఉపన్యాసకు లుభయులకు ఆదిమాండ్లలు విందుచేసెదమనిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము.

13-9-27 తేదీన పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు తాడేపల్లిగూడెం లోకల్ ఫండు సభలలో సమావేశమై గావించిన ముఖ్యతీర్మానములు.

1 డాక్టరు నజీరహమ్మదు గారిని యీసంఘమునకు అధ్యక్షునిగా యేకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనడమైనది.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా తాలూకాబోర్డుల నామినేష నుల సందర్భములో ప్రజాసామాన్యమునకు జిల్లాతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముపై లేనిపోని యపోహలను, అలజడి కలిగి యుండుటచేత యీకాంగ్రెసు సంఘమువారే యిదివర కెప్పు డును వైవాహికేషనులలో బోక్యము కలుగజేసుకొనుటకు యేయసంఘముగాని వ్యక్తిగాని నియమించి యుండలే దనియు, అట్టివాహికేషనులతో యీకాంగ్రెసు సంఘమున కెట్టి సంబంధము లేదనియు యీసంఘమువారు తీర్మానించు చున్నారు.

దండూ నారాయణరాజు.

కార్యదర్శి.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు

ఈబోర్డు తణుకుతాలూకాబోర్డునుండి, నుమాకెనిమిది మాసములక్రిందట విడిపోయినది. అప్పటినుండియు టీచర్ల జీత మువిషయమున ప్రెసిడెంటుగానైన శ్రీ తెలికిచర్ల జమిందా రుగారు మాపుమన్న బేదార్థముది అందరవనిశేషమే. బోర్డుప రిసితుల చక్కగ నాలూచించి వీరు, సెకండరీగ్రేడువారికి 30-1-40 నా. వాయ్యరుగ్రేడువారికి 15-1-30 నా. లోయరు గ్రేడ్ వారికి 14-1-24 నా. ను యేర్పరచి, బడివంతుల్ల మెల ల కొంతవరకు తగ్గించిరి. తక్కినవారి విషయముకంటె సెకం డరీ గ్రేడువారికి, జిల్లాబోర్డు పాఠశాలలను బట్టిచూచిన, అసం తృప్తియొందినను, మొత్తముమీద ప్రెసిడెంటుగారి దయాకు త్వమును టీచర్లందరను గొనియాడుచుండిరి. ఇట్టిసందర్భములో కొందరు మెంబర్లు మరల, వీరి జీతపుస్కేలు వ్యవస్థచుటలో, మిగుల అన్యాయము గావించిరినియే చెప్పవచ్చును. సంతకర్త మునకు అగ్రరూపాయచొప్పున పెచ్చుయిచ్చుచుండిన, ఇరు వది సంతకర్తములకుగదా ప్రతి టీచరును స్కేలులోపైమెట్టు చేరుట (Maximum). ఇదివరలో శ్రీ రాజావారు టీచర్ల స మర్థతను బట్టి, యోగ్యతలను గమనించి, సర్వీసునుబట్టి, వారికి కొంతప్రమోషను చేసియుండిరి. వీరు విద్యయందు మిగుల శ్రద్ధ వహించి కొన్ని బాలికాపాఠశాలల నెలకొల్పిరి. వీలయినంత వరకు కష్టముఖముల తెలుపుకొన్నవారికి పుత్రసాము కనపర చిరి. ఇట్టి సందర్భములో కొంతమంది మెంబర్లు యిచ్చిగముగ స్కేలుయొక్క యింక్రిమెంటు తగ్గించి టీచర్లను నిరుత్సాహపర చుటవల్ల పాఠశాలలలో నెక్కువ విద్యాభివృద్ధి కనబడునా? దేశమందంతటను, టీచర్ల శ్రేయోభివృద్ధిని బట్టి విస్తార ము, బాలరవిద్య ప్రబలియుండునని, యెల్లరులకులకుమండ వీరి నిట్లు నిరుత్సాహుల గావించుటవలన లాభమేమి? తగిన జీతమి వ్వని యెడల విద్యాసభను, సామర్థ్యములు గల టీచర్ల బోర్డులో నుండరు. సమయమువచ్చిన యితరచోట్లకు పోవప్రయత్నించు చుందురు. ఇన్ స్పెక్టర్ల సలహానుసాంహక, అధికారమున్నదని బోర్డుమెంబర్లు మెజారిటీజేరి, పంతుళ్లను కష్టపెట్టుట కేవలము అనుచితము. ఇట్టివిధముగానుండిన విద్యాభివృద్ధి కనపడదు. కా పున మెంబర్లు తగు పరిశీలనతో మార్పులు చేయునయెడల, టీచర్ల లో అసంతృప్తిప్రబలును. ఎక్కువ యియ్యలేకపోయినను, ఇ దివరలోవలె జీతములుంచవలసినదని సలహాయొసంగుచున్నాను.

(ఒక విద్యాభిమాని)

ఒకవిన్నపము

ఏలూరు మ్యూనిసిపల్ చైర్మను (జస్టిసుపార్టీ) బడే టి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు నాపైన తెచ్చిన 7500-0-0 పరువునష్టం దావాసంగతి అందరికి తెలిసినవిషయమే. శ్రీప్రి నిస్పత్ సబుజడ్డిగాన 100-0-0-0 పరువునష్టము క్రిందను, 1800-0-0-0-0 7500-0-0-0 లకు అయ్యు ఖర్చులక్రిందను. 2800-0-0-0 ముమారు యరచైమాడు వందలరూపాయలకు డిక్రీ యిచ్చినట్లు తెలుసుకొన్నాను. నాసోదరులు కొలదిమంది తుమాహా కోరిన యీచిక్కులు తేలికగా వదలిపోవునని నాకు సలహాయిచ్చిరి గాని ఆపనికి నేను లోబడలేదు. ప్రజాసేవచేయవారికి అ నేకచిక్కులు భగవంతుడే కలుగజేయును. భరించకతప్పదు. ఇ టువంటిచిక్కులకు మనము భయపడినయెడల దేశక్షేమము మ నకండ్లార యెట్లు చూడగలము? ఈ డిక్రీమొత్తమును సోద రులు గాక సోదరీమణులే యీస్వల్పమొత్తమును చెల్లించి వే యుదురని నాకు తెలుసును. తల 1-కి 1-0-0 నా. అయిన యీదేశములో 28 కోట్లరూపాయలకు యెంత ఘనకార్యమైన చేయగలము. ఈ నెలొఖరులోగా యీడిక్రీమొత్తమును చెల్లించి సోదరీమణులు త్యాగము చేశేమనకు వెల్లడిచేయగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను. జడ్జిమెంటునకట్లు రాగానే హైకోర్టులో అపీలుచేయుటకు ఆలోచించెదను. మీ సోదరుడు.

మానేపల్లి సూర్యనారాయణ

పశ్చిమకృష్ణామండల కాంగ్రెసుసభ్యుల కొకమనవి దేశీయమహాజనసభా ప్రాతినిధ్యమునకు అభ్యర్థిగ నిలువ దలచిన ప్రతి కాంగ్రెసుసభ్యుడును తన అభ్యర్థితత్వమును తాను జేరనసంఘములోని యిద్దరు కాంగ్రెసు సభ్యుల సంతకములతో (ప్రపోజరు సెకండరు) 10-10-27 వ తేదీలోగా యీక్రిందినమో నాప్రకారం పూర్తిచేసి మాకార్యాలయమునకు చేరునట్లుగా పంపగోరుచున్నాను. పేరు, చిరునామా, తండ్రి లేక భర్త, ఏ సంఘములో సభ్యుడు, తాలూకా, పయస్సు, కులము లే మతము, వృత్తి, స్త్రీ లేక పురుషుడు, సంతకము.

కా. మధుసూదనరావు,

కార్యదర్శి.

కార్పొరేషను ఎన్నికల

ఫలితములు

శాంతి

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగుటకు జయముందిరి

వోట్ల వివరము

మొన్నటిదినము పట్టణమందు జరిగిన కార్పొరేషను ఎన్నికల ఫలితములు నేడు కార్పొరేషను భవనమందు కమిషనరు గారిచే ప్రకటింపబడినది. పరశువాకం, పెరియమెట్టు (వేపేరి) పార్కులను, చూలై డివిజనులందు వరుసగ శ్రీ కోదండ రామముదలియారు, షాఫీమహమ్మదు, డాక్టరు యు. యల్. నారాయణరావు, సి. మునిసామి నాయుడు గారు జయమందిరి. ఇందు షాఫీమహమ్మదు, డాక్టరు యు. యల్. నారాయణరావుగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు. మిగత ఇరువుర షాఫీ మునిసామినాయుడుగారికి కార్మిక స్వతంత్రతమువారి తోడ్పాటును కోదండరామముదలియారుగారికి జస్టిసుపక్ష సహాయమును గలవు.

వోటింగు ఫలితములు

పరశువాకం డివిజను

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య 779
శ్రీ కోదండరామముదలియారు (స్వతంత్ర) — 416
డాక్టరు వి. రామకౌముదగు (కాంగ్రెసు) — 220
రద్దువోట్లు 6

మొత్తము 642

శ్రీ ఆర్. కోదండరామ ముదలియారుగారు జయమొందిరి.

చూలై డివిజను

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య 874
శ్రీ సి. మునిసామినాయుడుగారు (స్వతంత్ర కార్మిక పక్షము) 375
డి. రాఘవేంద్రరావుగారు (కాంగ్రెసు) 334
రద్దువోట్లు 18

727

శ్రీ మునిసామి నాయుడుగారు జయించిరి.

పార్కులను

డాక్టరు యు. యల్. నారాయణరావుగారు (కాంగ్రెసు) 308
శ్రీ తంగవేలు తెట్టిగారు 8
రద్దువోట్లు 7

323

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి నారాయణరావుగారు జయమందిరి.

వేపేరి డివిజను

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య 1025
యస్. ఏ. షాఫీమహమ్మదు (కాంగ్రెసు) 344
సి. యస్. మునిరత్నంకెట్టి (స్వతంత్ర) 308
రద్దువోట్లు 11

మొత్తము 663

షాఫీమహమ్మదుగారు గెల్చిరి.

రీసెట్లమెంటు నిలుపగోరుట

తూర్పుగోదావరిజిల్లా రయితులసభ

ఆలమారు డివిజను రయితులు ఆయూరునందు 15-వ తేదీన సభ జేసిరి. శ్రీ రాజా పటేల్గారు నా వెంకటసుబ్బారావు గారు అధ్యక్షతవహించిరి తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో రీసెట్లమెంటు ల్యాండు రికెన్యూచల్లము శాసనసభలో ఆమోదింపబడువరకు నిలుపుజేయవలెననియు స్కీము రిపోర్టు ప్రకటింపరాదనియు, ప్రస్తుతమున్న రేట్ల యుంచవలెననియు తీర్మానించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ శారద: శృంగేరిలో ఆయుర్వేదకలావిభాగమున వైస్ ఛేమశాస్త్రిగారి సంపాదకత్వముక్రింద సంస్కృతభాషలో వెలువడుచున్నది. ఇది 15 రోజుల కొకసారి వెలువడును. ప్రాణం బహుళ చవితి నాడు వెలువడిన సంచిక నందుకొంటిమి. సాలు చందా 2-8-0. పలకమువారు శాస్త్రిగారికిర శృంగేరికి వ్రాయవలెను.

చెన్న పురి మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

డా॥ యు. ఎల్. నారాయణరావు
గారు (కాంగ్రెసు)

పార్కులను డివిజను ఎన్నికలలో షాఫీ మహమ్మదు (కాంగ్రెసు)

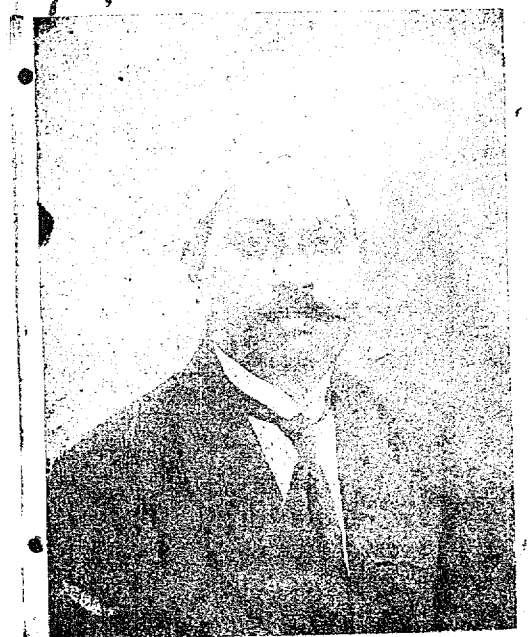

షాఫీ మహమ్మదుగారు
(కాంగ్రెసు)

సి. మునిసామినాయుడుగారు
(తేబరు)

చూలై డివిజను ఎన్నికలలో గెలిచిరి. (కాంగ్రెసు, షాఫీ, సి.)

టి. ఆర్. కోదండరామముదల్యారు
(స్వతంత్ర)

పరశువాకం డివిజను ఎన్నికలలో గెలిచిరి. (కాంగ్రెసు, షాఫీ, సి.)

జి. ఎం. స్వామినాథ ముదల్యారు
గారు సీని నత్కాగ్రహ నాయకుడు

ఒక సంవత్సరము విశిఖయిదు సారిచేయ. (కాంగ్రెసు, షాఫీ, సి.)

న్యాయ దేవదాసుగారి కుమార్తె మిస్. సీతా దేవదాసు ఈమె మహమ్మదీయలలో ఉత్తీర్ణురాలయి చెన్న పురిలో న్యాయవాదవృత్తిని అవలంబించుచును. కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయమునందు చదివెను.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వాయుటకు రూ॥ 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నల వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. సర్వకార్యములయందును జయము పొందుటకు "జయనాశికరణి" తాయతి 1 కి. రూ॥ 2-0-0. వి. పి ఖర్చులు. 0-4-0. 2598

వి. కే. శనకేశ్వరచార్యులు తిరు త్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

కామామృతము

కామామృతము 1676

ఈయోగము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపు ముఖ్య కొనిన ఎంత నిస్సారమైన కుక్రమైనను వెంటనే సంసారసా ఖ్యము నీయగలను. 5 దినములలో మాత్రములో గలసిగాని, ముందు వెనుకలగాని, ఏద్రలోగాని పోయెడి శుక్లమును దృఢముగా నిలిపినేయును. మధ్యన పుంసములు, నరములముల తగ్గినవారు ఈమందునే మైకి పూతగానుండ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తివంతులు కాగలరు. మియు త్రురములు రహస్యముగా భగ్రము చేయబడును. యోగ్యతాపైతిములు అనంతములుగాగలవు. 20 మాత్రలినీ సరు 2-0-0 అడ్రసు:— అమృతాశ్రమము నెం. 1. ఏలూరు. ప. గోదావరిజిల్లా.

WANTED.

Candidates for Telegraphy and Station Master's Courses. Railfare Paid. Prospectus on 2 annas stamp.—Royal Telegraph College, Burn Bastion Road, Delhi.

“Bynin”
TRADE MARK
Amara

జగద్వ్యాపితకీర్తిగలగొప్పవానికు ఇది దేహమున కత్యుత్తమముగా శక్తిని ఉత్సాహము నిచ్చును, అస్థిరము ఆకలి లేమి, చే బాధపడు వారలకు అకలి గల్గించి శీర్షశక్తిని పెంపొందించును

లైవిక్ అమరా ప్రతి గృహమునకు ఉండవలెను. 8466

హిందూ శోకమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును ముగులమువారి కడను దొరకును.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

తామరలైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

అమృతాంజలి, బోధో, నుదరాను లేక బోధోయ

శ్రీ దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషా నిలయము

గుక్కునూరు

(పాఠ్యవసంస్థానము నిజాంరాష్ట్రము)

విజ్ఞప్తి

దసరా దీపావళి సంతకాంతి పర్యవసానము దీ భాషానిలయమునకు నిరాశములు నమూనాచేయు నాచార మేర్పడి నిర్విఘ్నముగ జరుగుచున్నది. గతవత్సరముల దీ సంస్థా వాంఛనములు లక్షణము వార్షిక విరాళములు, దసరా భిక్షులనొసంగి యానిలయాభివృద్ధికి తోడ్పడి మాకృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. ప్రస్తుతము నిలయము 1510 గంధములు 25 వార్తాపత్రికలు 70 మంది సభ్యులుగలిగి, ఈసంస్థా వాంఛనములు ముఖ్యపోషకత్వముచే నలరారుచు, ఆంధ్రమహాశయాలనేకుల సహాయ ప్రోత్సాహముల బడయుచు సుక్రమాభివృద్ధిగావించుచు నూతన ప్రబోధ మొనరించుచుండటం గతవత్సరనివేదికమునలన విశేషము. నిలయసర్వతోన్ముఖాభివృద్ధికిని, భవననిర్మాణాది కార్యనిర్వహణమునకును భవసహాయ మొందయేని యనసరము. కాన ఈ పర్యవసానములందు దేశభాషావిద్యాభిమానులకు ఆంధ్రమహాశయము లెల్లరు, తమ సాన్నిధ్యమునకు నచ్చినపుడుగాని, నేదా యా క్షింది విలాసమునకుగాని శక్తివంతన లేక విరివిగ విరాళముల నొసంగియు, ఇతరులను ప్రోత్సహించియు యీ సత్కార్య నిర్వహణకు ప్రోత్సహించుచున్నారము.

విలూరి స్వామిహృదయం అధ్యక్షుడు.

ఉపాధ్యక్షుడు: మునుందరామమూర్తి, చిలుకనూరి

కార్యదర్శి: ముక్తేశ్వరం అప్పారావు

సర్వకార్యకాళం కోశాధ్యక్షుడు.

కొ. వెం. రా. ల. నా. శర్మ,

సంస్థాపకుడు, కార్యదర్శి.

కొ. సీతారాంరావు,

సహాయకార్యదర్శి.

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

సెప్టెంబరు 18:—ఈ సంవత్సరముకలిగే మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యత్వపు ఖాళీలకు అభ్యర్థుల నామినేషను సేపర్లు 16-వ తేదీన మ్యూనిసిపల్ అఫీసునందు దాఖలుకావలెను.

మాడవవారునకు యిప్పుడు ఉన్న కాంగ్రెసు కాన్సిలరు నేట్రకంటి శ్రీనివాస శోనేట్రావుగారు తిరుగనిర్పరి. వీరిపై పోటీ లేకపోవుటచేత వీరు తిరుగ ఎన్నుకొనబడినట్లు నిశ్చయింపబడును.

11-వ వార్డునకు మ్యూనిసిపల్ క్రెయిన్ గానుండుచున్న దామోదర కృష్ణమూర్తిగారు నిలబడిరి. వీరికిని పోటీలేదు. కనుక ఎన్నుకొనబడినట్లు నిశ్చయింపబడుదురు.

అట్లుగానే 18 వ వార్డునకు మంజులూరి రామన్న గారు తిరుగ ఎన్నుకొనబడుదురు.

8-వ వార్డునకు కాంగ్రెసుపక్షమున బొగ్గవరపు గుబ్బారావుగారు (వర్తమాను) యిప్పుడు ఉన్న సభ్యుడు శ్రీకాళో శవు వెంకట్రావుగారును నిల్పిరి.

15 వ వార్డునకు కాంగ్రెసుపక్షమున మన్యం సూరయ్య గారు (వర్తమాను), కాలెపు గంగయ్యగారు (యిప్పుడు నియోజితసభ్యుడు)ను నిల్పిరి. ఈవార్డునకు యిప్పుడు ఉన్న దర్బా వెంకట శివరామరావు గారు మరల నిలబడుట మానినీరి.

19 వ వార్డునకు యిప్పుడు ఉన్న కాంగ్రెసుకాన్సిలరు యోసు చినసత్తిరాజుగారును యిప్పుడు నియోజితసభ్యుడుగా నున్న కడియాల వెంకన్న గారును నిల్పిరి.

20 వ వార్డులకు యిప్పుడు ఉన్న కాంగ్రెసుకాన్సిలరు పోతుల సత్తిరాజుగారును నూరినీడి శేషయ్యగారును నిల్పిరి.

21 వ వార్డునకు ఫస్ట్ ప్రెజుడెంట్ గును యిదివరకు కొంత కాలము మ్యూనిసిపల్ సభ్యుడును అగు చల్లా గుబ్బారావు బి. ఏ. గారు కాంగ్రెసుపక్షమునను, ఇప్పుడు ఉన్న సభ్యుడు అజ్ఞే పల్లి హరిశ్చంద్రుడుగారు (వర్తమాను)ను నిల్పిరి.

నిన్న రాత్రి 6-80 గంటలకు కాంగ్రెసు యాజమాన్యము న పైద బహిరంగసభ కాంగ్రెసు అఫీసుయెదుట బహుళలో ప్రజాప్రబోధముచేయుటకు శ్రీ బులుగు సాంబమూర్తిగారి యధ్యక్షత్వక్రింద జరిగెను. శ్రీ చావలి రామసోమయాజులు గారును, పారుపూడి సత్యనారాయణగారును, నేట్రకంటి శ్రీనివాస శోనేట్రావుగారును, మండపాక రంగయ్యనాయుడు గారును అధ్యక్షుడును మహాపన్యాసముల గావించిరి.

శ్రీ దేశోద్ధారక

ఆంధ్రభాషా నిలయము

గౌతమీ ఆశ్రమం - కుక్కునూరు (నిజాం)

విజ్ఞప్తియవార్షికోత్సవము

బహుళ: వార్షికోత్సవము ఆస్తియుజ శు॥ విదియ తది యలందు వేలూరి శ్రీరామశాస్త్రిగారిఅధ్యక్షతన జరుపునన్నా హములు చేయబడుచున్నవి. శ్రీ శాస్త్రిగారిరాక యీ సంస్థా వాంఛోద్యమమునకు అనాదియై నిలయ జీవిత చారిత్రమనందు ప్రసిద్ధిగాంచగలదు. ఈ సంవత్సరము నిలయ నివేదికలుకూడ అచ్చొత్తింపబడియున్నవి. వార్షికోత్సవానంతరము దసరాభిక్షులకొరకై యీ ప్రాంతములందు ప్రచారముకూడ జరుగును.

ఈసంస్థాన ఫారెస్టురేంజరు (దాకోగా రుదంకోట)గా రగు మ-రా-శ్రీ కొమరాజు బొగ్గన్నాధరావు పంతులుగారు రు 10 లు విరాళముగా నొసంగ వాగ్దానముచేసిరి. డాక్టరు గుళ్లపల్లి నారాయణమూర్తిగారు, బెంగళూరువాస్తవ్యులు శ్రీయుత ఆర్. భాష్యాచార్యుగారు, బెజవాడ వాస్తవ్యులు శ్రీ గుడిపూడి రామారావుగారు ము గంధ సహాయమొసంగి తోడ్పడినందు లకు ఎందనీయులు.

కార్యదర్శి.

తణుకు తాలూకాబోర్డు

ఈనెల 16 వ తేదీన నిడదవోలులో సమావేశమై

గావించిన ముఖ్యతీర్మానములు

1. శ్రీయుత చల్లా శివారామయ్యపంతులుగారిని వైసుప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనిరి.

2. శ్రీయుత పాల వెంకన్న గారిని జిల్లా ఎడ్వ్యుకేషను కాన్సిలునకు ఎన్నుకొనిరి.

3. గ్రామాభివృద్ధికిగాను నూతనముగా పన్ను వేయుటను గూర్చి ప్రభుత్వపుట్టె తీరువుపై చర్చజరిగినది. ఈ తీర్మానము వోటింగునకురాగా అధికసభ్యులచే ఓడిపోయినది. దీనినిబట్టి ప్రజలు నూతన పన్నును భరించుటలో ఎంతకష్టమున్నదో జెల్లడి అగుచున్నది. నిజముగ గ్రామాభివృద్ధిచేయదలచుకొన్న ప్రభుత్వమువారుచేయు పోలీసు, రెవెన్యూ, మిలటరీమునుగుశాఖలతోను ఉన్నతోద్యోగీయుల జీతబత్రాలతోను తగ్గించి రెవెన్యూలో కొంతభాగమును యిందుల కిచ్చుటయే ప్రాధాన్యమై యున్నది.

4. తాలూకాబోర్డులో 1 నీటిసప్లై, 2 గ్రామరహదారి, 3 ప్రాథమికవిద్యనుగూర్చి సబుకమిటీల నియామకమును గూర్చి శ్రీ కనుమూరి శివారామచంద్రరాజుగారు బోర్డువారికి వుత్తరం వ్రాసియున్నది. ఈమిటింగులో చర్చించుటకు ఎబండాలోలేనందున ముందుమిటింగునకు నిలువదలచేసి ఆర్డరు చేసిరి.

గుంటూరుజిల్లా బోర్డు

గుంటూరుజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడవని ఖాళీఅయి రెండు మాసములుపైగా జరిగినది. కాని అధ్యక్షుని నియమించుటా లేక అధ్యక్షుడవని యెన్నుకొనసగటా అను విషయము యింకను నిరారణ కాలేదు. గతమాసమున కాసనసభలో సభ్యులువేసిన ప్రశ్నలకు జవాబుచెప్పుచు ప్రధానామాత్యులూపి షయమై అలోచింపబడు చున్నదని సెలవిచ్చియుండిరి. వెనుకటి మంత్రివర్గమువారిచే గుంటూరుజిల్లా వెనుకబడ్డ జాతుల ప్రాతినిధ్యమునకయి యెన్నికకు వీలులేదని ప్రకటించబడిన జిల్లాలో ఛేర్చబడినది. వెనుకటి మంత్రివర్గముకంటె విశాల భావములు గలిగినవారై మనియూ, స్వపరిపాలన సూత్రమును పూర్తిగా ఆచరణయందు బెట్టుటకు సంసిద్ధులమై యున్నామని పలుమాట్లాడెప్పు నీ నూతన మంత్రివర్గము వారు వెనుకటి వారిని అనుసరింపబనిలేదు. జప్తిను పార్టీకి సంబంధించిన పత్రికలు కూడ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడవని యెన్నికకొనసగట చాల అవసరము, న్యాయమని ఘంటాపథముగ వ్రాసినది. ప్రజలకూడ యెన్నిక కావలయునని కొరుచున్నారు. ఇట్టిసంస్కరములలో ప్రధానమంత్రివర్గములు వెనుకంజవేయుటకు కారణము గనుపడుదు. అనవసరముగ యంతకాలము జరిపినందుకు ప్రధానమంత్రివర్గము ప్రజలకు జవాబుచెప్పవలసినవారగుదురు. ఇకనయినను ఆలస్యముచేయక ప్రజాశయముల గుర్తించి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడవని యెన్నిక కొదలి తమ ధర్మమును నెరవేర్చెదరు గాక.

(గుంటూరుజిల్లా ఓటరు.)

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయసమస్య

భారతశాసనసభ్యుల రాయబారము

రాజప్రతినిధి సానుభూతి

“భారతీయుల గౌరవము గాపాడుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నించెదము”

సిద్ధా, నెప్టెంబరు 17:—తూర్పు ఆఫ్రికా రాజకీయములకు దిట్టపల గలుగుచున్న మార్పులను, సర్ ఎడ్వర్డు క్రెయిగు గారి యుపన్యాసమును, భారతశాసనసభ్యులను చాల ఆందోళన పరచుచున్నది. ఈ విషయమున రాజప్రతినిధిగారితో సంప్రదించి తమయాందోళనను వెల్లడించుటకుగాను, చాలమంది భారత శాసనసభ్యులు ప్రముఖులు నిన్నటిదినమున ఒక రాయబారవర్గముగా కేర్పడి రాజప్రతినిధిగారిని దర్శించిరి. ఈ రాయబారవర్గమునకు సర్ పురషోత్తమదాసు భాగ్యదాసుగారు నాయకత్వము వహించిరి. వక్కు, లాలా లజపతిరాయు, జయకరు, జిన్నా, కె. సి. రాయ, సి. ఎఫ్. ఆంధ్రూసు, సర్ అబ్దుల్ కరీము, రాజా సర్ రాంపాల్ సింగు, జి. ఎ. నల్లేశు, లాలా రామకర్ణాదాసుగార్లు రాయబారవర్గమునందుండిరి.

రాయబారమువర్గముతరపున సర్ పురషోత్తమదాసు భాగ్యదాసుగారి క్రింది విజ్ఞప్తినిచదివిరి:—తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రభుత్వ రాజకీయవిధానమునకు దిట్టపలగలుగుచున్న మార్పులు చాల భయాందోళనముల గలుగజేయుచున్నవి. ఇటీవల సర్ ఎడ్వర్డు క్రెయిగు గారు లండనునుండి కన్యాకు తిరిగివచ్చినచెట్ల నేయొనర్చిన యుపన్యాసమువలన మాభయములు మరింత పెరిగెను; అందుచే, భారతశాసనసభా ప్రతినిధులమున, తూర్పు ఆఫ్రికా వ్యవహారములందు జోక్యముగలవారి ప్రతినిధులు కొందరునుగలసి మాభయముల తమకెరిగింపజేసి ఈ రాయబారవర్గముగవచ్చితిమి. ఎక్కడవ్యవధిలేకున్నను, వెంటనే మిమ్ము సంధర్శించుట కనుమతి నొసగినందుల కొంతయు కృతజ్ఞులము.

తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రభుత్వనిర్మాణ స్వరూపమునుగరించి, ఫీదాముకమిటివా రొనర్చిన నివేదికను, అధినివేతమంత్రి ఇటీవలకీ అంగీకరించెననియు కన్యా శాసనసభలో, ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన సభ్యులసంఖ్య అధికముగనుండుననియు సర్ ఎడ్వర్డు క్రెయిగుగారు చెప్పిరి. 1922 సం॥న మిగిలిన అధినివేతకార్యాలయమున కార్యదర్శిగను వచ్చుచు అధినివేతకార్యాలయము తరపున మిగిలిన భారతదేశకార్యాలయము తరపున విభజనకు ప్రభుత్వగారును భారతవ్యవస్థాపకసభ్యులగుచిన ఒక యొడంబడికను గావించుకొనిరి అదియే “వైట్ పేపరు” ఒడంబడికయని చరిత్ర ప్రసిద్ధమయ్యెను. ఆ యొడంబడికయందలి పరిష్కార మన్నివిధములను సంతృప్తికరముగలేదను విషయము నిజమే అయినను దానిని ఇరుపక్షములవారికిని గౌరవప్రదముగ రాజీగాంగీకరించితిమి. 1922 సం॥ నీయొడంబడికను కన్యాలో ప్రకటించినపుడు చాల ప్రాతికూల్యము బహుదేశము. అందుచే తిరిగి 1923 సం॥న లండనులో తిరిగి సంభాషణలు ప్రారంభమయ్యెను. తత్ఫలితముగ మరి యొక యొడంబడిక గావించుకొనబడెను. ఇదియే ఆ సంవత్సర “వైట్ పేపరు” రూపమున ప్రకటించబడెను. ఈ యొడంబడిక భారత జాతీయతాభిమానములకు చాల అసంతృప్తి గలిగించెను. కాని ఆ యొడంబడికయందు కొన్ని ముఖ్య నిబంధనలవలన అప్పుడు మా భయములు కొంతవర ముపశమించెను. అట్టి నిబంధనలలో ముఖ్యమైనది 2-వ నెక్కును. “భావిరాజకీయసంస్కరణలు” అని ఆ నెక్కునకు నామకరణ మొనర్చబడెను. మాపు మేరకాలములో కన్యాదేశమున బాధ్యతాయంత పరిపాలనమును ప్రకటించెట్లు వీలులేదనియు అందుచే ఆ విషయమిప్పుడు చర్చింప నక్కరలేదనియు ఆ నెక్కునందు చెల్లిరి. ఆనిబంధన చాల అవసరమైనది ఆసంవత్సరమున భారతీయులకు చాలసత్వకరము “వలసప్రభుత్వము నేడేయొకవిధముగ తొందరతోందరగ గావించుటకు అప్పుటి శ్రేయోజనులవారు గావించిన ప్రయత్నముల గావించయెడల పెనిబంధన ఎంతఅవసరమో చెల్లియగలదు. అప్పుడు అధినివేతకార్యాలయమంత్రియగు జె. కె. థామసుగారి పట్టుమును ప్రకటించెట్లుటకు అనుమతిని నిరాకరించిరి. తిరిగి 1924 సం॥ భారతదేశ ప్రతినిధులును అధినివేతకార్యాలయ ప్రతినిధులును సమావేశమై ఈ విషయమును చర్చించిరి. కాని అది వ్యర్థమయ్యెను. అప్పటినుండి కన్యాలో ఒకమాదిరిగా శాంతి నెలకొనెను. వై

రొల్లి పురపాలకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునుగరించి ఇరు తెగలవారును ఒకవిధమున రాజీనేర్పరుచుకొనిరి. ఇకవ్యవహారములు సామ్యముగ పరిష్కారమునని తలంచుచుంటిమి. కాని 1927 సం॥ జూలైమాసమున “తూర్పు ఆఫ్రికాయందు భావివిధానము” అను పేర సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారిక యొత్తవపును ప్రకటించి చాల చిరుకు సమస్యల చెచ్చిచెట్టిరి. 1928 సం॥ వత్సరపు “వైట్ పేపరు” ను, ఈ ప్రాంతము తరపును పరస్పరభిన్నముగ నుండెను. దీనికికొడు, ఇదేసమయమున ఫీరముగారి నివేదికకూడ ప్రకటించబడెను. పురపాలకసంఘమునందు భారతీయుల ప్రాతినిధ్యమును చాలవరకు తగ్గింపవలెనని వీరు నూచించిరి. తూర్పు ఆఫ్రికా వ్యవహారములవిచారించుట కొక రాయలకమిషనును నియమించువిషయమును, అట్టి కమిషనునకు గల అవశ్యకతను వివరించుటయే ఈ “వైట్ పేపరు”యొక్క యుద్దేశముగ గమనించుచున్నది. ఈ విషయమై భారతీయులకింతవరకు చూచాయగనైన చెబువలేదు. అందుచే కన్యాయంత్ర భారతీయులకు రాయలకమిషనుపై, తగుప్రాతినిధ్య మొసగుట అవసరమని భావించుచున్నాము. లేనియేతల భారతీయులకు చాలసత్వము జరుగగలదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఫీరముగారి నివేదిక సంగీకరింపక పూర్వము అందలి మావసలగురించి, తమ అభిప్రాయముల చెప్పుటకు భారతప్రభుత్వమువారికి ముందుగా నవకాశ మొసగెదమని అనుకొంటిమి కాని, మొంపానాయకు సర్ ఎడ్వర్డు క్రెయిగుగారు గావించినయుపన్యాసము చాల ఆందోళనను గలుగజేసెను. వారియుపన్యాసమును సమగ్రముగ తెల్పింపుటకు చాల ప్రయత్నము లొనర్చితిమి. అయినను దుర్గవృత్తవశమున నది సఫలము గాలేదు.

భారత శాసనసభల సమావేశకాలము ముగియుచున్నది. అటుతరువాత, ఎక్కడివార ముక్కడ కేగెదము. అందరు నొకచో కలియుటకష్టము. అందుచే, మేమిప్పుడు చెప్పుకొనజోవు విషయములను శ్రద్ధగా వివరింపెను. తూర్పు ఆఫ్రికా మొదలగు అధినివేత కార్యాలయములలో మిగుల మంచిపరిచయము గలను. 1922 సం॥న గూడ కన్యా భారతీయులయెడల చాల సానుభూతిని గనబరచి యుంటిరి. అట్టి మిగుల తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులకష్టములుగరించి మేమిప్పుడు మనవిజేసుకొనుట అవసరము. తూర్పు ఆఫ్రికాకును భారతదేశమునకును చిరకాలమునుండి ఆ న్యోగసంబంధము గలను. బ్రిటిషు గా రాజకీయము ఆక్రమించినప్పటినుండియు ఆసంబంధములు మరింత పన్ని హితములై బువత్తరములయ్యెను. వ్యవహారముల సహజమాన్యమున బోసిచ్చినయెడల ముందు ముందు తూర్పు ఆఫ్రికా అభివృద్ధియందు భారతీయులు చాల ప్రాముఖ్యముగ పాల్గొనవలసి యుండును. ఈ చెందు దేశములకు గల సంబంధభాగవ్యముల సహజస్వరూపమట్టిది. అందుచే ఈక్రింది విషయములగురించి, సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారికి మనవిజేయుమానసిని ప్రార్థించుచున్నాము.

- (1) భారతీయుల అభిప్రాయములను కనుగొననంతవరకును, ఫీరముగారి నివేదికపై చర్యదీసుకొనరాదు.
- (2) రాయలకమిషనునందు భారతీయప్రయోజనముల కాపాడుటకు తగినంత ప్రాతినిధ్యము నొసగవలెను.
- (3) (ఎ) తూర్పు ఆఫ్రికానితిగతులను విచారించుటకును (బి) రాయలకమిషను యెదుట తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులకష్టముల సాక్ష్యముల నేర్పించుటకును, భారత ప్రభుత్వమువారు నియమించు రాయబారవర్గమునకు అనుమతి నొసగవలెను.
- (4) బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు, రాయలకమిషనువారి మావసలపై తీర్మానములు గావించుకొనుటకు పూర్వము:—భారత ప్రభుత్వమువారు తమకు సంబంధించిన విషయములగురించి ఒక ఉపసంఘమువ్యారా తమ అభిప్రాయములను అధినివేతకార్యాలయ మంత్రికి చెబుటకు కేర్పాటుచేయవలెను.

(5) రాయలు కమిషనువారు నివేదిక సంపుటోపలగాని భారత ప్రభుత్వమువారితో నాలోచింపకుండగాని శాసనసభలయందు ప్రజాప్రతినిధు లధికసంఖ్యాకులగు నుండునట్లు పరిమితివిషయమున ఎట్టి నిగ్రహమును గావించుకొనరాదు. ఈ కోర్కెల సంఖ్య హెచ్చుగనున్న విషయము మాకు తెలియును. కాని ఇవి భారతీయులకు చాల ముఖ్యమైనవిషయములు. అందుచే వానిలో దేనిని వదుల వీలులేదు.

రాజప్రతినిధిగారి ప్రత్యుత్తరము
రాజప్రతినిధిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిలుల నుడిచిరి. ఇట్టి సుప్రసిద్ధ ప్రజాప్రాతినిధ్య రాయబారవర్గముతో సంభాషింపగలిగినందుల కొంతయు సంతోషించుచున్నాను. వుడ్ వింటర్సును ఒడంబడికను తమూరుచేసినవాడ నగుటచేతను 1928 సం॥న కన్యా వైట్ పేపరు ప్రకటింపబడినసమయమున బ్రిటిషు మంత్రివర్గ సభ్యుడ నగుటచేతను, నా కివ్యవహారచరిత్ర బాగుగ చెల్లియును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మొనటినుండియు, సామాజ్యస్థానాభివముకొరకు ప్రయత్నించుచున్నాము. తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను నెలకొల్పు విషయము నందే వెతుకటి “వైట్ పేపరు”నకును భేదముగలదు. ఈసందర్భమున రాయలు కమిషనువారు—వలస వచ్చిన భారతీయుల హక్కుల గురించిగూడ విచారించెదమని తలంచుట న్యాయము. ఈ వైటు పేపరునందు—తూర్పు ఆఫ్రికాకు స్వపరిపాలన మునిచ్చెదమను అర్థ మెచ్చుటను లేదని అధినివేతమంత్రి మొన్న పార్లమెంటునందు చెల్లిపెను. రాయలు కమిషను నియమించబడుననాగ్న చెల్లినతోడనే—భారత ప్రభుత్వమువారు—భారతీయ సమస్యల బాగుగ నెరిగినవారిని రాయలకమిషనునందు నియమింపవలసినదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిని గోరిరి. కె. సి. రాయగారు తీర్మానముపై భారత శాసనసభలో జరిగిన చర్చలుగూడ బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికి అందజేయబడెను. భారతీయుల హక్కుల కాపాడుటకు భారతీయప్రతినిధులనే ని నియమింపవలెనని కోరుట న్యాయముగ నేయున్నది. ఈకోరిక నానరణిలో పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు తమకేక్రిందపడులేకుండ ప్రయత్న మొనర్చెదరు. కాని తుదిపరిష్కారము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి చేతులందున్నది. భారతీయుల ప్రయోజనములను వారు మరచజోరు.

తూర్పు ఆఫ్రికాకొక చిన్న రాయబారవర్గమును నియమించువిషయమును ప్రభుత్వమువారింతమునుండే విచారించుచున్నాను. కమిషనువారు విచారించి నివేదిక సంపితరునాత తీసికొనవలసిన చర్యలగురించి ఇపు డాలోచింప నక్కరలేదు.

సర్ ఎడ్వర్డు క్రెయిగుగారి యుపన్యాసమును సమగ్రముగ పంపవలసినదని గోరుచు భారతప్రభుత్వమువారు తొలివార్త నంపిరి.

సానికసంస్థలందును శాసనసభలందును గూడ భారతీయులకు తగు ప్రాతినిధ్యమును సంపాదించుట అవసరమును విషయమును ప్రభుత్వమువారు గమనించియున్నారు. వీనిని సంపాదించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఎట్టి ప్రయత్నోపమును గావించరు. దక్షిణాఫ్రికా భారతదేశముల సంబంధము దిట్టపలగలిగినమార్పులు—తూర్పు ఆఫ్రికా వ్యవహారములందు గూడ ప్రతిఫలింపకమానదు. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ సమస్యనంత సరసముగ సాధించిన హాబిబుల్లా రాయబారవర్గ సభ్యులెంతయు ప్రశంసనీయులు. ఇరుపక్షములవారును శాంతిసహాయముతో, అన్యోన్యభావము ప్రయత్నించినయెడల క్రమక్రమముగా నీసమస్య సంతృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడితీరును. ఒక్క బ్రిటిషు సామాజ్య భావినితీయేగాక, భావి మానవకర్మణ్యముగూడ ఈ విషయముపైనే ఆధారపడియున్నది. తూర్పు ఆఫ్రికాయందలి భారతీయుల హోదాను, గౌరవముర్యాదలను కాపాడుటకు భారతప్రభుత్వమువారు, తమకేక్రిందపడు వినియోగిని ప్రయత్నించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

హవరా బాంబు కేసు

నిందితులకు 7 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష
కలకత్తా, నెప్టెంబరు 19:—హవరాబాంబు కేసున విచారింప ఆలిపూరులో నియమింపబడిన స్వేచ్ఛలుట్రీబ్యునలు వారు కేసువిచారణముగింది నేటిదినము తీర్పుజెప్పిరి. లై సెన్సు, తేక రివాల్యరు తోటాను బాంబులునున్ననవి దొంగతనముగ దాచబడినవని పోలీసువారికి సందేహ మేర్పడుటచే వారు సాదాచేసి కొంతమందుసామగ్రిని రివాల్యరును స్వాధీనపరచుకొనిరి. గోరుమోహనదాసు సతీసుచంద్రదేవులు గార్లును గోరుమోహనతండ్రిని మరియొకరిని పోలీసువారు నిర్బంధించిరి. కాని గోరుమోహన గారితండ్రి మరియొకడు విడుదల చేయబడిరి. గోరుమోహనదాసు సతీసుచంద్రదేవులుగార్లపై మాత్రమే కేసు లేచినది. ఆయుధశాసనము నల్లంపించినందులవలన బాంబుల నుంచుకొనినందునకును స్వేచ్ఛలుట్రీబ్యునలువారు నిందితులకు 7 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి. (1 ఫి (ప్రెసు))

నీ తే నా ని గా విం చి న దుస్సహ దురంతములు

నీలవిగ్రహమునకు సముద్రము సరియగునెలవు

కాల్ గెనునాయకుల ఉపన్యాసములు - నీలసత్యాగ్రహాల ప్రశంస.

చన్నపురి చాంబా లోక్ సభనుండి నీల విగ్రహమును తొలగించుటకు ప్రచారము గావించుటకై నిన్నటిసాయంత్రము తిలకు ఘట్టము నందు చన్నపురి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ యాజమాన్యమున గొప్ప సభ జరుపబడెను. శ్రీ స్వామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు సభ కన్యత్తు వహించిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీ స్వామిచౌటాచలం కెట్టిగారు ప్రస్తుతమున ఉపన్యసించుచు నీలవిగ్రహమును తొలగించుటకు అందోళన జరుపుటకు గాను నీటిసహజము గావింపబడెనని పల్కిరి. మూడు 70 సంవత్సరముల క్రితము నీలసేనాని తనపేట చన్నపురియందొక లోహవిగ్రహమును ప్రతిష్ఠింప జేసికొనగల దుర్వలమును గడించెను. మనదేశమునకును, మనకును ఆణుమాత్రమైనను పంబంధములేని విదేశీయ సంగ్రామచరిత్రలు మనకు ముద్రస్థములయి యున్నను భారతీయు లొనర్చిన సంగ్రామ వివరముల గూర్చి మన మజ్ఞానాంధకారమున త్రోసివేయబడి యుంటిమి. 1857 సం॥ నందు మనదేశీయులు కొందరు భారత స్వాతంత్ర్యమునకు పటిష్ఠింప యాహ్వానములను గూర్చి తెలిసి కొనగోరిన ప్రాత దస్తరపుకట్టలను వెతకి గడించి పరీక్షించు నోషికలవారికి తప్ప అన్యథా ఈ చరిత్రాంశములు తెలియజాలవు. 1857 సం॥ నందలి సంఘటనల గూర్చి మనకు తెలియవచ్చు సహచారములయందు ఏవోకొందరు సిపాయిలు తోటలు ఆవులయొక్క యు, పండులయొక్కయు త్రొవ్వ తో తయారు చేయబడినవను కారణముచే ప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటుగావించి రని మాత్రమే తెలియును. కాని, ఈచరిత్రాంశముల నొకొందుక సూక్ష్మవృత్తితో వివరముగ పరీక్షించినచో 1857 వ సంవత్సరమునందు భారతీయులు విదేశీయ ప్రభుత్వ సంకెలలనుండి విడిపముటకు అనన్యసాహస్యమును ప్రయత్నము గావించియుండిరి తెలియగలదు. నిన్న మొన్నటి వరకును నీలసేనాని గావించిన దుస్సహదురంతములను గూర్చి ఎవ్వరెరింగియుండలేదు. తుదకు ప్రభుత్వసభ్యులందఱును అనేకు లీయందుంతము నెరుగనివారు గలరు. అట్టితల్లి మధురనుండి చన్నపురి కడచెంచి సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిన మనస్వల్పుండ భటు యవములు అనతికాలములో నీలసేనాని చరిత్రను చన్నరాష్ట్రమునందంతటను ప్రచారముగావించిరి. ఆకాలము నందు భారతీయులను అంగ్లేయుల నీవిధముగనే నిర్దయాత్ములయి వధించిరను వాదనపై నీలవిగ్రహసంస్థాపనను సమర్థింపబూసవచ్చును. కాని భారతీయు లిట్టి ఘోరకృత్యములొనర్చి రని నిక్కముగ నే నమ్ముజాలను. కారణమేమన లాక్షణికము ఫిట్టుగారే భారతీయుల ప్రారంభకృత్యములను గూర్చి అంగ్లే దేశము నందు ప్రకటించబడిన అతిశయోక్తులందలి సత్యమును సంశయించి యుండిరి. అంగ్లేయులే వీరి వాదనలందలి సత్యమును సంశయించుచుండ భారతీయులు విశ్వసించజాలరనుట వింతగాదు. కాని నీలసేనాని విషయములో నిష్పక్షపాతులగు ప్రసిద్ధ అంగ్లేయులచరిత్రకారులనుండి ప్రబు మగు ప్రమాణములు గలవు. చేతికొనిన ప్రజలను స్త్రీపురుష వివక్షత లేక, దోషాదోషనిర్ణయమును పాటించక వృద్ధులను, శిశువులను సంహరింపవలసినదిగ తన క్రిందియధికారుల కాజ్ఞల నొసంగుటను బట్టి యే నీలసేనానియొక్క క్రూర కర్మశిలామయహృదయ స్వభావమును కన్గొనవచ్చును.

అంగ్లేయులవృత్తిలో నీలసేనాని మహా వీరాగ్రేసరుడైనచో ఇంగ్లండుదేశమునందాతనిశిలను ప్రతిష్ఠించుకొనుటకు మాకెట్టి యాశ్చర్యములేదు. అంతియకాని భారతదేశమునదిట్టి విగ్రహములకు స్థానములేదు. ఈ విగ్రహసంస్థాపనమునకే హేతువుచేసిన నేమి కొందరు దేశీయులొప్పుడు సమ్యుతించినను నీలసేనానిగావించిన మహాఘోరముల ప్రజలెరింగినపిమ్మట మాత్రము విగ్రహమునుతీసివేయుట ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యమై యుండును. ప్రభుత్వమునందు విగ్రహములతీసివేయుట కిదియే ప్రథమముగాను. కోటలోనుండి కారణవారిను ప్రభువుయొక్క విగ్రహము మహమ్మదీయులకొరకై తీసివేయబడి యుండెను.

1857 సం॥ నందు హిందూమహమ్మదీయుల యిరువురు నేకమై భారతదేశస్వాతంత్ర్యమునకై తోడ్పడి కృషిపల్పిరి. అప్పుడే ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి హృదయమందు భీతిని బురికొల్పజాలిరి. విదేశీయులకు కనుల పండువగునట్లు హిందూమహమ్మదీయు లిరువురును వాగును నేడు పరస్పర కలహములందు నిమగ్నై యున్నందున నాడు అంగ్లేయుల మనసులందు నెలకొనినభీతి నేడు మటుమాయమైనది అంగ్లేయులు భారతీయ ప్రజావాంఛలను గమనింపవలెనని తలచినచో హిందూమహమ్మదీయులకృత్యంతావశ్యకము" అని పల్కిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు

"మాంటుకోడునందు నెలకొల్పబడిన నీలసేనానివిగ్రహమునాగరికతగల ఏదేశమునందైనను గమనార్హములుగాని నిర్దయాత్మకములును, పశుత్వములును, కాపురుషత్వములు లగు దౌర్జన్యములొనర్చిన ఒకానొక పురుషుని సంస్మరించుటకై ప్రతిష్ఠింపబడినది గావునను మరీయు నీవిగ్రహము భారతీయుల శోచనీయముగ అపహేయస్థితిని విదేశీయదాస్యమును అనుక్షణము స్ఫురింపజేయుచున్నందునను, చన్నపురి ప్రభుత్వమువారు నాగరికత గలవారైనచో ప్రజాభిప్రాయమును మన్నించెడివారైనచో వెంటనే ఈవిగ్రహమును ప్రజలదృష్టినుండి దూరముజేయవలెనని మదరాసు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘము, మహాజనసభలవారి యాజమాన్యమున జరుపబడిన ఈసభవారు తలంచుచున్నారు" అను తీర్మానమును శ్రీ, యస్. సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించుచు చన్నగరముందలి నీల సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించి ముచ్చటింపి స్వచ్ఛందభటులగు యిర్యసాహసములకచ్చెరువు ప్రకటించిరి. "ఈయోద్యమమును గూర్చి నేనును సభాధ్యక్షులగు వెంకటాచలంకెట్టిగారును అభిప్రాయముల ప్రకటించినపుడు నేడు సత్యాగ్రహమునకు నడుములగట్టి యున్నయెనుటలు జాతీయనిర్వాణకై కలిసి కాలమును స్వరాజ్యసంపాదనకు కేంద్రీకరింపజేయుటకు మారుగ అన్యత్ర వృధజేయుదురేమోయని తలంచియుంటిమి. కాని తనంతరము మా యభిప్రాయములందు మార్పుగలిగినది. స్వచ్ఛందభటుల అసమాన ధైర్యమును, త్యాగశక్తియే ఈమార్పునకు కారణములు. సముద్రతీరమున గుళిముగ గూర్చుండి ఉపన్యాసముల నాలకించుట కడుసులభమేగాని యువకులు, స్త్రీలు, బిడ్డలు గూడ తమకు వాటిల్లనున్న కష్టముల నెరింగి సత్యాగ్రహ మొనర్చి భృథంసకల్మసులతో న్యాయ ధికారి యెదుట మీన్యాయపరిపాలన యందు మాకు నమ్మకములేదని ప్రకటించి కారాగారనివాస మొనరించుట నొకొందుక యూహించుకొనుదు. నిరుత్సాహము దేశమునందంతట నావించిన ఇట్టి దినములందును ఇట్టి త్యాగశిలరుగు సంతానమును గనిన భారతమాత నిరాశ జెందవలసిన పనిలేదు. (వినుడు వినుడు) ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు స్వచ్ఛందభటులపై విధించిన కఠినశిక్షలును నా యభిప్రాయము నందు మార్పును గల్గించుటకు కారణములయినవి. ఈయనానుష శిక్షలు మేజిస్ట్రేటు గారికిని, వారు నిర్దహించుచున్నా మనుకొను న్యాయ పరిపాలనకును, భారతజాతి కంతకును అనమానమును తెచ్చిపెట్టును. నేను నాపట్టపరీక్షవరకును చరిత్రను చదివి పిమ్మటను బాగుగ గ్రంథపరిచయము గలవాడనని తలంచుచున్నాను. నీలసేనానివృత్తాంతమును గూర్చి అజ్ఞానకూపము నందు బడియుండుటచేసి చరిత్రవిషయ పరిజ్ఞానమునకు నాకుగల గర్వముడగినది. నీలసేనాని నిజచరిత్రము నెరింగిన వారందరును స్వచ్ఛందభటులను కాంగ్రెసువారును విగ్రహమును తొలగించుటకై గావించెడి ప్రయత్నములకు తోడ్పడెదరనుటలో నాకెట్టిసంశయమును లేదు. (వార్త ధ్వజము) అన్ని సాధనములు విఫలమైనపిమ్మటనే సత్యాగ్రహమును అవలంబించవలసినదిగా గాంధీమహాత్ముడు సలహా నొసంగియుండెను. నేనిపు డీ యోద్యమముయొక్క యాత్మార్థ క్షమలనుగూర్చి చర్చించబూనుట లేదు.

ప్రభుత్వ బాధ్యత

ప్రభుత్వము ప్రజలకోర్కెలను మన్నింప సంసిద్ధముగ నున్నదా? లేదని నేనెరుంగుదును పూర్వము విదేశీయ ప్రభుత్వములన్నియు విచ్చిన్నమగుటకును ఇకముందీ ప్రభుత్వము విచ్చిన్న మగుటకును గూడ స్వప్రతిష్ఠయే కారణము అందు బ్రటిషు దేశీయుడు సనేమిరాయను కంకరపట్టుగలవాడు. తాను తప్పుజేసితి నని తెలిసియుండియు తనతప్పును తానంగీకరింపజోడు. కావున ప్రభుత్వము ప్రజాశయమును గమనింపదు. ట్లుగాక ప్రభుత్వమువారి విగ్రహమును తొలగించినచో ప్రజలు తగురీతి తమకర్తవ్యమును నిర్వర్తించెదరు. బ్రిటిషుప్రభుత్వ మాద్యంతమును తమపరిపాలనావిధానముందు ప్రజల భీతిగొల్పుటయే ప్రధానమూత్రముగ పెట్టుకొనియున్నది. జలియనువాలాబాగు హత్యలను, జలియనువాలాబాగు పీరుడగు డయ్యరునేనానికి వేలగడించి పారితోషిక మొసంగుటయు గాంచుడు! కావున నీలసేనానిమొదలు డయ్యరు నేనానివరకును ఈమాత్ర మనేకులచే అనుసరింపబడినది. "అనిరి విషమ ఉపన్యాసముల నీలసేనానినిగూర్చి అంగ్లేయుల చరిత్రలందు వ్రాయబడిన అంశములను కొన్నింటిని సభ్యులకు చదివి వినుపించిరి. అందొకచోట నీలసేనాని తన తాదేదారులకు సిపాయిలను వధించినయింటిని నెత్తురుచుక్క లేతుండునట్లు సిపాయిల తిరుగుబాటునందు పాల్గొనిన శిక్షితులచే శుభ్రము చేయించవలసినదనియు, అట్లుజేయనిచో వారిని బాధించవలెననియు, పిమ్మట వారు బాధులుబాధులగ ఉరిదీయబడవలెనని ఉత్తరువు లొసంగినట్లుల వ్రాయబడియుండెను. మరియొకచోట మంచిచెడ్డలు విచారించక గ్రామములన్నియును వరుసగ తగులబెట్టబడినట్లుల వర్ణింపబడెను. దృష్టిపథమునంద్రువడిన దేశీయులందరును మారుమాట లేక కాల్చివేయబడిరి "దేశీయులొనరించిన చైదములకు భయంకరశిక్షలుడగించి వారి హృదయములందు భీతిని పురికొల్పుటయే తమయందేశముని నీలసేనానియే తమ్యుగూర్చి చెప్పికొనినట్లుల వ్రాయబడిన భాగమునచదివివినుపించిరి. మరియొక గ్రంథముందు దేశీయులు ఒక్కొక్కచెట్టునకు ఒక్కొక్కొక్కొక్క విదేశీయులకు విరోధముకొరకై వివిధాకారములతో వివిధరీతుల ప్రేలాడగట్టబడి చిల్చివేయబడినట్లుల వర్ణింపబడిన పట్టులవినుపించిరి. నీలసేనానివృద్ధులను, స్త్రీలను, తల్లిచనుపాలుత్రావుచుండు పసిగండులను, నిరసరాధులను సంహరింపజే నననియు, నేరమును చెప్పకయే అనేకుల నిలుపున బ్రాణములగైకొనెనని మరియొకచోట వ్రాయబడియుండెను. భారతీయుల పరిపాలించుటకు వారిని భయపెట్టుటయే తమపరిపాలనా విధానమని చన్నపురి గవర్నరు గోషెను ప్రభువుగారు ను వారికి సలహా నొసంగెడివారను అంగీకరింతురా? ప్రభుత్వమునకిది విషమపరీక్ష. అమానుషమును, అనాగరికమునగు ఈ విగ్రహమును తొలగించు సద్బాధము వివేకము ప్రభుత్వమునకుండునని ఆశించెదను.

"వారు పీల్చెనచో?"

భారతీయ సేనానియొక్కరు 70 సం॥ల క్రితము ఇంగ్లండు దేశమున కరిగి అచ్చట స్త్రీలను బిడ్డలను, వృద్ధులనునిర్దోషులను వందల కొలది సంహరించి ప్రజల భీతినహంస గావించిన, ఇంగ్లండు దేశమే నీటి హిందూదేశమువలె పరాభీన సితియందుండినచో భారతీయ సేనానికి ఇంగ్లండునందొక విగ్రహము ప్రతిష్ఠింపబడియుండి అంగ్లేయులు అక్రీలా విగ్రహము ను నిర్మాణింప సమకట్టినచో అంగ్లేయు మేజిస్ట్రేటు వారిని మన ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు శిక్షించినట్లుల శిక్షించి యుండెడివాడా? గోషెను ప్రభువుగారిని వారి సలహాదారులను నేనీ ప్రశ్న అడుగుచున్నాను. అంగ్లే ప్రజలు అట్టి విగ్రహమును తొలగింపవలెనని పట్టుబట్టరా? అంగ్లేయులు తాము భారతీయుల స్థితి యందుంటిమిని వారి స్థితిగతుల నూహించుకొనగోరెదరు. ప్రభుత్వము వారు మనలను సహకారము జేయింపవలసినదని కోరిక నిజమైన దగుచో వారి యోద్యేములు సంశయాస్పదములు గాకుండైన పక్షమున వారి సదుద్దేశముల ప్రకటించుటకేది మంచితరుణము. నీలసేనాని ప్రజలకొనగించిన మేలునుగూర్చివినుటకు మేము సంసిద్ధులమైయున్నాము. అట్టిపనులకు ప్రభుత్వమువారు చెప్పజాలనిచో విగ్రహమును తీసివేయుట న్యాయముగాదా? ఇంగ్లండుదేశమును భారతీయులవిగ్రహము లొక్కటియైనను లేకున్నను, భారతదేశమునున్న అంగ్లేయులవిగ్రహము లన్నింటిని మేమా తేసింపుటలేదు. కావున ఈయోద్యమము జాతివిద్వేషముపెజనించెననువాదన ముగకున ప్రభుత్వము తలదాచుకొనజాలదు. భారతదేశముందే గాక నాగరిక ప్రపంచముందెచ్చటగాని ఈ విగ్రహముండరాదు. కాంగ్రెసువారును. మేమీ యాందోళనను విగ్రహము తొలగింపబడవలెనను కొనసాగింప సంసిద్ధులమై యున్నారము. కాననసభాసభ్యులును, పట్టా కార్యశిష్యును సభ్యులును ఈ విషయమై సర్వప్రయత్నములు చేయవలసి యదిగ విజ్ఞప్తిజేయుచున్నాను చన్నరాష్ట్రముందలి అంబ ధర్మ

శ్రీ, కర్ణాటక, కేరళ కాంగ్రెసు సంఘములవారందరూ ఈ యాందోళనను కొనసాగించి జాతీయోద్యమమును గాఢీతీసుకొని యాశించుచున్నాను. గాఢీతీసుకొనుట కర్ణాటక, కేరళ, కలకత్తా, బెంగాలు, నీలవర్ణిహము తొలగించుకొనుట కైట్టి సంఘములు లేదు ప్రభుత్వమువారిని గాఢీతీసుకొని, కాంగ్రెసును గాఢీతీసుకొని విధిని నిర్వహించి భగవదనుగ్రహమువలన బయలు బయలుగలుగు చున్నామని పట్టిరి.

శ్రీ రత్నపథి శుద్ధినిగూగుగాడు జూట్టాత మ కాంగ్రెసుసభజరుగువరకును సత్కారముగోద్యమమును నిలుపుట సమంజసముగిరి.

యి. కృష్ణమూర్తిగారు ప్రధానరాజధానిమేజిస్ట్రేటు గారు కిందిచిత్తులకు ఖండించుచు తమముద్రాగములను ఆ బ్లిక్కులవిధిమలు తప్పకరియగుచు ఆగ్రహముగల భారతీ యుడైన తన పదవికి రాజీనామొసంగవలసినదని పట్టిరి.

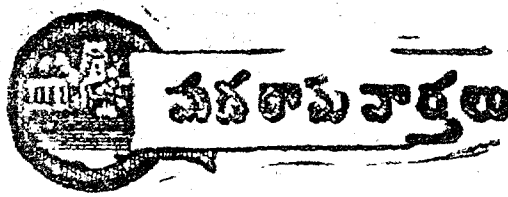
పిదప సభ ముగింపబడెను.

బంగారు వెండివగైరా ఏలినోటి

తిరుమల తిరుపతివగయిరా దేవస్థానములలో 1927వ సం॥ జూలై నెల మొదలు 1927వ సం॥ ఆ గస్టునెల వరకు వచ్చిన బంగారు వగయిరావస్తువు లు యిదిగవ కనువరచినవాటిని 1927వ సం॥ సెప్టెంబరునెల 22వ తేదీ గురువారం వగలు 12 గంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆ దినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలంవేయ బడును. యేలంలో సవాలుచేయకొరువారు దేవ స్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ॥ 100-0-0యలు ధరావత్తుకట్టి యేలంలో సవాలు చేయవలసినది. పూర్తియయిన బంగారు లేక వెండి నగలను పేరు లాట్లుగా యేలంవేయవలసినదిగ కోరిన ఆలొగు వేయబడును.

యేలములో సవాలు ఖాయవరచబడిన విషయమునుగురించి శ్రీవిచారణ కర్తలుచారి ముఖారు పుత్తరపు సాదరైనతేది లాగాయతు 30 దినము లలోపల సవాలుమొత్తమును చెల్లించి లాట్లును పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసు కొననియెడల వాయిదామీరిన తేదిలగాయతు 30 దినములవరకు స॥ లాట్లును, అమానత్తులోపుంచడ మగును. అట్టివోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ॥ 2 యలు చెల్లు రూపాయలు జరిమానా చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల స॥ లాట్లును మరేయేలంవేయించి అందుచే దేవ స్థానమునకు కలిగేనష్టమును క్రమక్రమం ఆసలో సవాలుదాత వద్దనుంచి సవాలుచేయబడును.

(1) బంగారు ధపా 1-కి 30 తులవతున	1400
(2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు	8
(3) వెండి ధపాకు 1000 తుల నాతున	8500
(4) వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు	1
(5) హాల్దిహపాయలు రు॥	2677
(6) తేగవహపాయలు ధపాకు 1000వం॥ రు॥	1772
(7) తేగవపైసాలు వకలాటుగా రు॥	315
(8) తొంబము ఒకలాటుగా రు॥	1488
(9) రాగినగైరా వాల్సలు ఒకలాటుగా రు॥	368
- దేవస్థానం ఆఫీసు పై. శ్రీ మహాంతు
తిరుపతి 15-9-27 ప్రయాగదాశిజీ
4072 విచారణకర్తలువారు.

మద్రాసు ప్రభుత్వం: మద్రాసు ప్రభుత్వం విద్యార్థులకు పట్టాభివృద్ధికి రు॥ 20 వేల రు॥ వరకు సాయంకాలం 6-80 గంటలకు 11 బి. ఆర్. యన్. ఆర్. గ్రామీణులకు మొదలయ్యారు గాని అధ్యక్షులను ఉపన్యసింతురు.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము: పై అన్న దాన సమాజము పట్టణ పాంశక్తిక సమాజము సమాజ కార్యాలయమును యి నెల 22-వ తేదీ శుక్రవారం సాయం కాలం 6 గంటలకు జరుగును. కార్యనిర్వహణలు యెన్నుకొన బడుదురు.

అఖిలభారత విద్యార్థిమహాసభ: రాజోపు కాంగ్రెసుసంఘమున అఖిలభారతవిద్యార్థి మహాసభ యొక్క జరుపలకు చుననియు, అంగలై విద్యార్థిబృందమునయు పూ నకొని పాఠశాలవలనయు, ఇ. కృష్ణమూర్తి గారు కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘమునరపున కోరుచు మద్రాసునండి ప్రాయము న్నారు.

తిరుపతి గోశుగుల యూరేగిపు: తిరుపతి గో శుగుల ఆ గాతేదియందు యి క్రింది ప్రదేశములందు ముద్రాను సగములో ఉరేగింపబడును.

మశువాకంలో బధవారిం 21-వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు,

కీర్తికలో బధవారిం 21-వ తేదీ సాయంకాలము 7-80 గంటలకు ఉరేగింపబడును.

పల్లవరంలో ఖూని: పల్లవరంలో అప్పారావు నాయకను వీధిలో కరింసామెలు అను నొక దర్జీ సన్మని ఆ యుధములతో పాపవబడి కట్టు కట్టించబడి చివరికగా ఖూని చేయబడిన యొక జంక ఖూనిలోకవము నట్టుబడి యిత నియంతిలోనే ఉండెను. పోలీసుస్టేషనుకు ఆర ఫర్గాసుదూ రములో యి ఇట్లు ఉన్నది తెలివారినకర్తాకి ఎంత ప్రాద్దె క్లిష్టము కరింసామెలుయింతింతపులు తెరవబడవోపుటచె త ఇరుగుపొరుగువారమనపడి తొపులువీధి లోపలపన్నక పమునుజూచిరి.

రాకపోకలు: ఆర్. కే వజ్రగుండెటిగారు ఆదినా రం ఉదయం మద్రాసువచ్చిరి

సర్ పి ర జగోపాలచారిగారు నిన్న తెంసుగూడ వెళ్లిరి.

సి. వి. కాటిరిగారు గతరాత్రి బొంబాయివెళ్లిరి.

మద్రాసు యూనివర్సిటీ విద్యార్థి ప్రెయింకు పటాల ము స్పెషల్ ప్రెయినుమీద కలివారమువాడు తెంసు పూరు వెళ్లిరి.

తిరిగి 24 తేదీకి మదరాసువచ్చెదరు,

గొ॥ గొ॥ ముప్పరాయుడుగారు (ప్రధాన మంత్రిగారు) కిన్నూర ప్రయాణమై బొంబాయి మీదుగా కలివారం తె వెళ్లిరి.

అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ సభ

బొంబాయిలో జరుగదు

కలకత్తాలో వేరొక తేదీన జరుగును

సిన్హ, సెప్టెంబరు 17: ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు అ. భా. కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి యి దివవర్తిని ప్రక టించుచున్నారు:—

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ ప్రత్యేకసభ జరుపవలసిన దని కోరిన సభ్యులును మరి యివయినుంది సభ్యులును గలసి ప్రత్యేకసభ కలకత్తాలోనే జరుగవలెనగాని బొంబాయిలో జరుగరాదని అధ్యక్షుని కోరి యుండుటచే, సెప్టెంబరు 24, 25, 26 తేదీలందు బొంబాయిలో జరుగవలసిన సభ ఆతేదీలలో ఆహ్వా ట జరుగదు ప్రస్తావన మదరాసు కలకత్తాలోనున్న సరాసరి రైల్వేపోలేదు. ఇంక కొంతకాలముపట్టును. కాన అ. భా. కాం. సంఘసభ కలకత్తాలో అట్టేబరునందు జరుగును. తేదీ తరువాత ప్రకటించబడును (అ. వె.)

అస్సాము శాసనసభ

షిల్లాంగు. సెప్టెంబరు 17: తేదీ అస్సాముశాసనసభ జరు మున్నపుడు గవర్నరు ప్రత్యేక ప్రేక్షకుల గ్యాలరీయందు కూర్చొనియుండిరి. కాంగ్రెసుపక్షమునాగు మంత్రి ల పై కన్యాపర హేత్య తీర్మాన ముపపాదించ నోటిసు ఇచ్చియుం డిరిగాని తీర్మానము క్వెస్టన్ మార్గం అనుభయ మేర్పడుటచే వారు తీర్మాన ముపపాదించలేదు. (అ. వె.)

అభివృద్ధిశాఖామంత్రివర్గము

వధుర, సెప్టెంబరు 19: అభివృద్ధిశాఖామంత్రియగు గొ॥ ఎ రంగస్వామి మొదలిగాను తేదీనయు వధాన్మము నభ్యురచేరి జిల్లాకలెక్టరు మునిసిపల్ అధ్యక్షుడు పుర ప్రముఖు లు మంత్రిగారికి స్వాగతమొసగిరి. (ప్రే వెసు)

కడప డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

1927 అసెసలు నెం 145 రు

వాది:—రాజా అప్పయ్య

ప్రతివాది:—భవనాశి మొకటస్వామి

పై కేసులో ప్రతివాదికి యిరువట్లు తెలియకేయడ మేనునగా వైవాది నీను బాడుగకుయిచ్చియుండు భాదర్ ఖాకామనీను వీధిలోని యింటిలోనుంచి నిన్ను తొలగించి-యిం టిని స్వాధీనమునకును యింటిబాడుగ రూ॥ 25 కున్ను కోర్టు ఖర్చులకును పైవ వైసుబరుదాఖలు చేసియున్నాడు. ఈ కేసునకు 26-9-27 తేదీన వాయిదాయున్నది ఆతేదీన నిపుకో ర్టులో హాజరుకానియెడల నీవకోక్షుమందు సమయంబరి తీ ర్మానముచేయబడును.

కడప } జె. కృష్ణమూర్తిరావు
13-9-27 } బి. ఎ. బి. యల్.
వాది వక్టీలు

కీర్తి వాయు ప్రచే

గలుగుబాధకు రక్షణను ఒకే చోట కూడుటయే ముఖ్యకారణము. స్తోమ్య తైలము త్వరిత ఆరోగ్యకరమైన రక్ష ము పొరునట్లుచేయును, రక్షకూడుద ను వెలుగును, తక్షణమే మంచిగుణ మును గలిగించును.

Sloan's Liniment kills pain!

WANTED:—As soon as possible Matriculation Trianed Man or Woman to take charge of Lower Secondary Training Class.
Apply:—Principal, Wesleyan Mission Girl's Normal School, Secundrabad.

రాజప్రతినిధి:

కెనియా

శాంతిభాగ్యము

కెనియా రాయబారులకు రాజప్రతినిధిగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము ఆశాభంగ హేతువగుచున్నది. 'కెనియా భారతీయులపట్ల జావలసిన పట్టునల గాని, సానుభూతిగాని, గనుపించదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారే ఉపేక్ష నహించుచో, 'కెనియా భారతీయులకు నిలువ నీడయే యుండజాలదు. 'కెనియా రాయబారులు చేసిన విజ్ఞాపనలో, ప్రస్తుతస్థితి చక్కగ వర్ణింపబడెను. వుడ్డు అను నామాంతరముగలిగిన ప్రస్తుత రాజప్రతినిధిగారే, కలోనియల్ ఆఫీసు ప్రతినిధిగనుండి, విన్టరుటనుగారిలో 1922 సంవత్సరమున ఒడంబడిక గావించుకొనిరి. దీనినిబట్టి, 'కెనియా దృక్పథము రాజప్రతినిధిగారికి బాగుగ తెలియుననుటకు సందియములేదు. వుడ్డు విన్టరుటను ఒడంబడిక ప్రసిద్ధిపరచెను. ఇయ్యది భారతీయుల కోర్కెలను సఫలపరుచకబోయినను, సద్భావముతో జేయబడెనని ఎంచబడెను. కాని యొడంబడికను ప్రకటించగనే, 'కెనియాలో తెల్లవారల ప్రాతికూల్యము బయలుపడెను. ఆందోళన హెచ్చెను. అందుచే 1923 సంవత్సరమునందు క్రొత్త యొడంబడిక జరిగెను. ఇయ్యది భారతీయుల సేవాశ్రము తృప్తిపరుచలేదు. అయినను, ఉపద్రవముండదని, వారు ఊహించిరి. 'కెనియాకు తక్షణమే స్వపరిపాలన మిచ్చుచో, క్వేతరాజ్యమే యగును. భారతీయులును, తదితరులును ఎప్పటికిని అడుగున బడియుందురు. అట్టి జేదియు జరుగదని, ఒడంబడిక చేలిపెను.

కాని 'కెనియా అధికారులు భారతీయులకు హానికరమగు ఇమ్మిగ్రేషను చట్టమును దెచ్చుటకు 1923 సంవత్సరము ముగియులోపలనే ప్రయత్నించిరిగాని, కాలనీల మంత్రి దీనిని నిరాకరించెను. 1924-వ సంవత్సరమునందు హిందూ దేశప్రతినిధులకును, కాలనీ కార్యాలయ ప్రతినిధులకును సమావేశము జరిగెను. వైరోబి మ్యునిసిపలు సంఘము సందు భారతీయుల ప్రాతినిధ్యముగూర్చి తగిన ఏర్పాటు జరుగుటచే, ఇకముందు తొందర లుండవని, తలంపబడెను. కాని, ఫీతాం రిపోర్టువలన, భారతీయుల మనఃశాంతికి తీరని భంగము వాటిలెను. ఇయ్యది 1923 సంవత్సరపు ఒడంబడికకు భంగకరముగ నుండెను. మ్యునిసిపలు కౌన్సిలులలో భారతీయ ప్రాతినిధ్యము తగ్గిపోయెను. శాసనసభలో తెల్లవారల ప్రాతినిధ్యము హెచ్చెను. తూర్పు ఆఫ్రికా సరిపాలనా విధానమును పిచారించుటకై,

రాయల్ కమిషను నేర్పరుచుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుట మరింత ఉపద్రవకారణమగుచున్నది. దీనియందు భారతీయుల కెట్టి ప్రాతినిధ్య ముండదు. కమిషను రిపోర్టు ఎటులుండునో యూహింపవచ్చును. భారతీయుల స్థితి దీనివలన దుర్భరము గాకమానదు. క్వేతరాజ్యము సుస్థిరమగుట నిశ్చయము. మరియొకవిచిత్ర మేమన, ఫీతాం రిపోర్టును 'కెనియా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపకముంద, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు తమ యభిప్రాయమును దెలుపుట కవకాశ మిచ్చియుండవలసివది.

అట్టి యవకాశము నొసగరయిరి. మొంబా సాలో సర్ ఎడ్వర్డు గ్రిగ్గగారు ప్రసంగించినటుల రూటరు వార్త వచ్చువరకు హిందూ దేశమున కీసంగతియే తెలియలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఇతర విధముల సమాచారము దెలిసినపుడు వారు వెంటనే విచారించి నిజమును కనుగొనవలసియుండెను. వారు సుస్తీజేయుటవలన పరిస్థితులు మరింత విషమమయ్యెను. ఇప్పటి కింకను గ్రిగ్గగారి సంపూర్ణ ప్రసంగ మీదేశమునకు జేరలేదు. హిందూ దేశమున ఇతరభాగముల కెంత చులకనగ నున్నదో యూహింపవచ్చును. భారతీయుల ఊమలాభములకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములలో సయితము ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో యోచింపవలయునని కాలనీలకు గోచరించుటలేదు. హిందూ దేశపు కూలీలు మాత్రము కాలనీలకు గావలయును. వారు అక్కడి భూములను చక్కబఱచి నేవ్యముజేసి పంటలు పండించుట పనికివచ్చును. ఆపిమ్మట వారు దానిఫలము ననుభవింప వీలులేదు. ఎట్టిహక్కులను సంపాదించ వీలులేదు. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి కాలనీల సంగతి యటుండ, క్రాను కాలనీలుగూడ హిందూ దేశమును ధిక్కరించుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో ఇండియా ప్రభుత్వము తన యధికారమును స్థాపించుకొననిచో భారతీయులనిన మరింత చులకన యగును. భారతీయాభిప్రాయమును విచారించువరకు ఫీతాం రిపోర్టుపై ఎట్టి చర్య దీసికొన గూడదని యు. కమిషను సందు భారతీయ ప్రతినిధులను నియమింపవలయుననియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి రాయబారమును పంపవలయుననియు, ఏ నిర్ణయమునకు రాకముందు కాలనీల మంత్రితో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంప్రతింపవలయుననియు, రాయల్ కమిషను విచారణ ముగియకముందు, ఇండియా ప్రభుత్వముతో కలసి యోచింపకముందు శాసనసభలో ఎన్నికొనబడిన ప్రతినిధులసంఖ్యను విస్తరింపజేయగూడదనియు, రాయబారులు రాజప్రతినిధిని విన్నవింపగోరిరి.

రాజప్రతినిధిగారికి 'కెనియా సమస్య క్రొత్తగాదు. వుడ్డు-విన్టరుటను ఒడంబడికకు కారకులగుటయగాక, 1923-వ సంవత్సరమున 'కెనియా ఒడంబడిక యంగీకరింపబడినపుడు, వీరు బ్రిటీషు మంత్రివర్గమున జేరయుండిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము మొదటినుండి సామ్రాజ్యస్వాధీనమును పెంపొందించుచుండెననియు, 1927 సంవత్సరపు ప్రకటనకును 1923 సంవత్సరపు ప్రకటనకును కొలది భేదమే గలదనియు, రాజప్రతినిధిగారు నుడివిరి. బి

టీషు ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్యబలమును పెంపుజేయునపుడు, కాలనీలవలె ఇండియా ఊమమును పెంపుజేసినటుల గనుపించదు. ఇంతియగాక, ఇప్పటి ప్రకటనకును పూర్వప్రకటనకును విశేషవ్యత్యాసము గలదని తలంపవచ్చును. ఏలన, క్రొత్త ప్రకటనప్రకారము భారతీయుల హక్కులే అంతరింపగలవు. ప్రభుత్వమువారి బ్రష్టి ధర్మమును విస్తరింపజేయుటకు, భారతీయులను స్వస్థపరుప నక్కరలేదు. రాయల్ కమిషనునందు భారతీయులకు ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని, రాజప్రతినిధిగారు రంగీకరించెదరు గాని, సభ్యుల నియామకము బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి హస్తగతమై యున్నదనియు, ఎవరిని నియమింపవలయునో వారికి బాగుగ తెలియుననియు, రాజప్రతినిధిగారు తెలియజెప్పిరి. భారతీయుల ఊమలాభములను వా రెరుగుదురనిగూడ నుడివిరి. కాని భారతీయుల కీషయమై విశ్వాసము గలుగకున్నది. వీరివైఖరి జూచిన, తెల్లవారల ఊమములపట్ల జూపెడి ఆతురతను భారతీయ ఊమముపట్ల జూపరని తెల్ల మగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఎడతెగని ఆందోళన జరిపిననే, ప్రయోజన ముండును. సర్వమును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి తెలియునని యూరకొనిన ప్రయోజనము లేదు. తూర్పు ఆఫ్రికాకు రాయబారమును పంపు విషయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారనియు, కమిషను రిపోర్టు వెలువడినపిమ్మట ఏమిచేయవలెనో, ఆవిషయమై ఇప్పుడే విచారించుట పాశీగాదనియు రాజప్రతినిధిగారి అభిప్రాయము. కాని, ఇప్పటినుండియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల కోర్కెలను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి దెలుపుచున్నగాని ప్రయోజనముండదు. ఇంతవరకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికియినను ఫీతామురిపోర్టు సూచనలుగాని, గ్రిగ్గగారి సంపూర్ణ ప్రసంగము గాని చేరలేదట. ఇది ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును. హిందూ దేశప్రజలతోపాటు ఇండియా ప్రభుత్వముగూడ ఎట్టి హింసాస్థితియందున్నదో గ్రహింపవచ్చును. సందర్భముల ననుసరించి భారతీయ ఊమమును రక్షించుటకు తాము ప్రయత్నించెదమని రాజప్రతినిధిగారు పలికిరిగాని విరిప్రత్యుత్తరమునందు చూపవలసిన పట్టుదల గనుపించదు. భారతీయులకు తీరని యన్యాయము జరిగినటుల వీరు గుర్తించినటుల కనుపించదు. దక్షిణాఫ్రికాలో గలిగిన మార్పువలన తూర్పు ఆఫ్రికాలోగూడ అనుకూలమగు మార్పు గలుగునని రాజప్రతినిధిగారు తలంచుచున్నారు గాని 'కెనియా తెల్లవా రిట్టి మొగమోటుములకు లోబడెదరని తలంపజాలము. ఉభయయును సద్భావముతో ప్రవర్తించుచో అనుకూలఫలము గలుగునని రాజప్రతినిధిగారి నమ్మకము. కాని అట్టి సద్భావముతో 'కెనియా ప్రభుత్వమువారు మెలగుటలేదని వారి చర్యలు దెలుపకనే దెలుపుచున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వసహాయమునే నమ్ముకొనక ఆండ్రూసు, సరోజినీదేవి మున్నగు నాయకులు 'కెనియాకు వెడలి అక్కడి భారతీయులలో ధైర్యమును పురికొల్పి నూతనోపద్రవము నెదుర్కొనుటకు వారి యందు తగిన సాహసోత్సాహములను పురికొల్పుట యవసరము. దక్షిణాఫ్రికాలోవలె తూర్పు ఆఫ్రికాలో సయితము స్వయంసహాయమే లాభకరమని గోచరింపక మానదు.

మహాత్ముని అన్వేషణ

గాంధీమహాత్ముడు తిరుచనాపల్లిలో మరల బలహీనుడై, ప్రసంగింపజాలకపోయెననియు, వారి ప్రత్యుత్తరములను రాజగోపాలాచార్యుల వారు చదువవలసివచ్చెననియు, వినుట కెంతయు చింతించెదము. తనశక్తి యింత త్వరలో యుడిగినందుకు, మహాత్ముడు విచారపడెనని తెలియుచున్నది. అయినను డాక్టరు రాజునుగారి చికిత్సలనను, విశ్రాంతి వలనను మహాత్ముడు త్వరలో స్వస్థదేహుడై తన సందేశమును వ్యాపింపజేయునటుల, పరమేశ్వరుడనుగ్రహించుగాక. దక్షిణదేశమున మహాత్ముడు పర్యటనమును ప్రారంభించిన దాదిగ, నూతనప్రభోధము ప్రజలలో గలుగ నారంభించెను. మహాత్ముడు కద్దరు సందేశమునే తరుచుగ దెలిసినను, అయ్యది ఎల్లర వీనుల కమృతోపానము గాజొచ్చెను. నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల నూతనోత్సాహము ప్రబలెను. కద్దరు ఉద్యమమునందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదమును సూచించినవారు లేకపోలేదు. అదేమి దుర్దృష్టమోగాని, కొందర నేత్రములకు ప్రతివిషయమునందును బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములే పొడగట్టును. వేరొక దృష్టితో వారు దేశసమస్యలను తిలకింపజాలరు. మీదుమిక్కిలి దక్షిణదేశ బ్రాహ్మణులకు మహాత్ముడు వశుడయ్యెనని చాట మొదలిడిరి. ఇట్టివారికి మహాత్ముడు తంజావూరుప్రసంగమునందు తగినజవాబిచ్చెను. కద్దరు ఉద్యమమువలన బ్రాహ్మణులు మాత్రమే బాగుపడిరను అపవాదము నిరాధారమని, స్పష్టపరచిరి. తమిళనాడు కద్దరుసంఘము వారుతమ కిచ్చినద్రవ్యమును మిగులజాగ్రూతతో వాడిరనియు, పైసాలవరకు లెక్కల నుంచినయు, అక్రమముగ డబ్బు సంపాదించునెంచువానికి కద్దరు వ్యవహారములో గిట్టుపాటు గాదనియు, బీదలగు బ్రాహ్మణేతరులకే కద్దరు ఉద్యమము మహోపకారము గావించె ననియు, దర్శననారాయణునిసేవకుపయోగించు కద్దరు ఉద్యమము నయినను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములకు పెలుపలనుంచి, ఎల్లరసఖ్య ప్రవర్ధనమునకు తోడ్పడవలయుననియు, మహాత్ముడు విన్నవించెను. గాంధీమహాత్ముడిక మీద అన్ని ప్రదేశములలోను ప్రసంగింపజాలకపోవచ్చును. ఇకముందు వివిధ గ్రామములును వ్రాత మూలమగు సందేశములతో తృప్తిజేదవలసివచ్చును. కాని మహాత్ముడు శరీరదార్ధ్యము అనుకూలించదని ఎరిగియు, భగవత్ప్రేరితు డయి యీశ్వరులనును ప్రారంభించెను. దర్శినుల పరితాపము వారి నొక్కచోట కూర్చుండెనయలేదు. ఈ సమయముతప్పిన, మరియొకసమయము దొరక దని వారికి దోచెను. కాని, దేహస్థితి వారి పర్యటనము నవిచ్ఛిన్నముగ కొనసాగింపనియెడల, ప్రజలంతటితో నిరుత్సాహపడక, వారి సందేశమును నిర్వహించుటకు పాటుబడుట యవసరము. ఈపని జరుగుచుండుచో, మహాత్ముడు మరల త్వరలో స్వస్థదేహుడగుట సహజము. దర్శినుల నాపత్తునుండి దప్పించుచో, తన్ను గౌరవించినటుతనే ఎంచుకొందునని మహాత్ముడింతకుముందు చాటియుండెను. మహాత్ముడు ముఖస్తుతులకును ప్రశంసాపత్రములకును డబ్బువాడుగాడు. ఆయనకు గావలసినది

కార్యదీక్ష తప్ప వేరుగదు. వారిదేహస్థితి గాంచి యయినను జాలిపడి ప్రజలు వారి సందేశమును త్వరితముగ నిర్వహించి చరితార్థ లయ్యెదరుగాక!

హిందూదేశము : ఆయుధనిర్ణయము
జనీవారో జరుగుచున్న నానారాష్ట్రసంఘ సభలో హిందూదేశమునకు లిట్టను ప్రభువు గారు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నారని తెలిసియుంటిమి. వీరు హిందూ దేశాభిప్రాయమును తెలుపగలుగుదురని ఎంచ వీలులేదు. ఇందుకు, ఆయుధనిర్ణయముగూర్చి వీరు దాల్చిన విషయములే నిదర్శనములు. హిందూదేశమున కీ సమస్యతో బనిలేదనియు, నానారాష్ట్రసంఘమువారు ఎటుల నిర్ణయించినను హిందూదేశము తన సైన్యములను తగ్గింపజాల దనియు, హిందూదేశపు సరిహద్దులయొద్ద అనాగరికజాతులు పెక్కులు గలవనియు, లిట్టను ప్రభువుగారు తెలుప సాహసించిరి. దీనినిబట్టి గ్రహింపదగిన దేమి? నాగరికప్రపంచ మంతయు యుద్ధపరికరములను తగ్గించి, సైన్యవ్యయమును తగ్గించినను, హిందూదేశము మాత్రము తగ్గింప వీలులేదనియేగద! ఇంతకన్నను అన్వేషణము చేరుండదు. మొదటినుండియు ఏదియో యొక కారణముజూపి సైన్యపుఖర్చును హెచ్చుజేయుచు నేయుండిరి. రుష్యను ఉపద్రవము, ఆఫ్ఘను ఉపద్రవము యూరపియను సంగ్రామము మున్నగు కారణము లొకటి పెట నొకటి సూచింపబడెను. యుద్ధము ముగిసినను, ప్రస్తుతోపద్రవ మేదియు లేకున్నను, సైన్యవ్యయము తగ్గుటలేదు. సరిహద్దుజాతుల యుపద్రవ మెప్పుడును యుండనేయుండును గాన, ఇతర ప్రపంచమంతయు శాంతముగనున్నను హిందూదేశమునకు భయము గలదని, లిట్టను ప్రభువుగారు చెప్పటచే, సైన్యపుఖర్చు ఇకముందును తగ్గజాలదు. సరిహద్దుజాతులపైకి విజృంభింపక, వారితో సరియగు ఒడంబడికల గావించుచో ఆ భాగమున శాంతి గుదురునని పలువురు చెప్పియుండిరి. అందుచే లిట్టనుప్రభువుగారు చూపినభీతి నిరాధారమని చెప్పవచ్చును. ఈ సంగతిని ఇతర భారతీయ ప్రతినిధులయినను గట్టిగ తెలిపెదరను నమ్మకము గనుపింపదు.

బెల్జియంయోటమి
ఇటీవలి ఎన్నికలవలన బెల్జియం దేశమునకు నానారాష్ట్ర సంఘమునందు స్థానము దొలగిపోయెను. గత యూరపియను సంగ్రామమునకు బెల్జియంపై జర్మనీ గావించిన దాడియే, ప్రధానకారణమయ్యెను. మొదటినుండియు నానారాష్ట్రసంఘమునందు సభ్యురాలుగనున్న బెల్జియం, నేడు ఇతరదేశములకు స్థానమీయవలసివచ్చుట కప్రయత్నముగ నున్నను, ఇట్టి సంఘటనలు తప్పనిసరియగుటచే భరింపకతీరదు. ప్రాన్సుమాత్రము అటుల భావించుటలేదు. బెల్జియం లేని సంఘము శూన్యగృహ మని ఎంచుచున్నది. తనయొడ దొలగెనని పరితపించుచున్నది. శత్రుకోటిలోజేరిన జర్మనీ సభ్యురాలుగటయు, బెల్జియం లేకుండుటయు ప్రాన్సుకు భరింపరాని వియోగమువలె దోచుచున్నది. నానారాష్ట్రసంఘమున జేరగనే శత్రుమిత్రభేదము తొలగిపోయె నని, ప్రాన్సు గ్రహించుటలేదు. మరియొకపరితపమున, బిటీషు నామా

జ్యునభ్యురాలుగను కెనడా దేశము నానారాష్ట్రసంఘమున కెన్నికొనబడెను. ఇకమీద ఇంగ్లండు సామ్రాజ్యపక్షమున మాటాడుటకు వీలులేకనియు, అధినివేశ రాజ్యములు వేరగుచున్నవనియు కొందరు అభిప్రాయించుచున్నారు. కెనడాను ప్రత్యేక స్థానముడుట న్యాయమేగాని, కెనడాకును ఇంగ్లండుకును భేదభావములు పొడముచో, భావిపరిణామ మెటు లుండునో చూడవలయును.

బల్గారి నాన్-గెజెట్టును ఉద్యోగుల సమావేశము
ఈ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించిన సుందరేశ్వరకాగారు క్రింది యుద్యోగుల కష్టములను చక్కగ వివరించిరి. వీరికిచ్చు జీతములు తిండికి సరిపోవకుండుటచే లంచములను బుచ్చుకొనుటకు చిత్రాకర్షణ గలుగు ననియు అట్టిచెడుగు వ్యాపిప జేయుటకు వాతీతములను హెచ్చుజేయుట న్యాయమనియు అధ్యక్షులు తేటపరచిరి. ఉన్నతోద్యోగులు జీతము లింకను చాలవని మొరబెట్టుటయు, అట్టివారి మొరలు త్వరితముగ సఫలమగుటయు క్రిందియుద్యోగులు ఎంత మొరబెట్టినను వారికోర్కెలు సఫలము గాకుండుటయు జరుగుచున్నవి. ఇందువలన పరిపాలనము ఊణగతి జెంది ప్రజలకు తీరని ఇక్కట్లు సంభవించుచున్నవి. ఇటు అ నిజము జెప్పించుటకు మద్రాసు మెయిలువారిక అధ్యక్షుని నిందించుట విచిత్రము. అందుకుమారుగ క్రింది యుద్యోగుల దుస్థితి పరిపాలన కెటుల నప్తముగ పరిణమించుచున్నదో తెలిసినందుకు అధ్యక్షుని సభినందింపవచ్చును.

రిజర్వుబ్యాంకు చట్టము
రిజర్వుబ్యాంకు చట్టమును విరమించినందుకు “సాటర్లే రివ్యూ” పత్రిక ఇండియా ప్రభుత్వమునే నిందించుచున్నది. ఇండియా ఆఫీసువారు జోక్యము కలుగజేసినందుకు ఇండియా ప్రభుత్వము గుండుట పాడిగాదనియు, భౌతిక అతివాదులను సఖ్యపరచుటకు తమధర్మమును విడనాడ కూడదనియు ఈ పత్రిక హితవోనగుచున్నది. శాసనసభవారి యభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు గౌరవింప నక్కరలేదు. ఇండియా ముత్రిగారికి దోసి లొగ్గిన చాలును. సంస్కరణముల స్వభావ మెట్టివో, బ్రిటీషు పత్రికల వ్యాఖ్యలనుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. సంస్కరణములకు బిమ్మట దేశస్థితి మారలేదనుట కిది యొక నిదర్శనము.

కలకత్తా బాంబుకేసు
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 16:—కలకత్తా బాంబుకేసునంద స్పృహలు ట్రిబ్యునలు వారిదనయన, ఇకాస్పెక్టరు ప్రిన్సిపాలుగా రిని మరొకరిని విచారించిరి. పోలీసువారికి దొరకెన తుపాకీ నిగురించియు, తుపాకీగుండ్లను గురించియు, వీరు సాక్ష్యమొసగవ అని బెల్జియములో తియారుకొబడిన గుర్తులగునవియు ఇదేమాదిరి తుపాకీలను ఇదివరకు 12 కేసులందు జూచితిని యు నుడివిరి.

మరియొక అరెస్టు
లాల్బరహాగారు అను యువకుడివనమున భ్రానిపూరి వద్ద అరెస్టుజేయబడెను. అతనివద్ద, రెండుగుండ్లు రివాల్వరులను చాల తుపాకీగుండ్లుగలవు. కలకత్తాయందును, సయ్యాత్తరాష్ట్రములందును జరిగిన చాల సేకరణలం దీనికి సంబంధము గలద అనుభావమునా, గు. (15, 16, 17)

పేటకొన్ని సభ

విదేశనూలపై పన్ను విధించుచట్టము, యం
త్రములపన్ను తగ్గించు చట్టము లంగీకరించబడెను
సిద్ధా, కెప్ట 17:— జేను పేటకొన్ని సభలో
నూలుచట్టము సర్దింబడినపుడు బాపాను కొన్ని (ప్రభుత్వ
ప్రతినిధి) ప్రేక్షకాగ్రహణ ములకరించిరి. ప్రభుత్వ త్రవనమయము
న, యుద్ధభాగానంతరి సర్ ఇచ్చగాను ఇండియాకు అక్టోబరు
28వ తేదీనవచ్చి రెండునెలలుండరనియు, నాభివృద్ధిలను ఇండి
యా రొక్కమునండి వెచ్చించననియు హేతుగానుచెప్పిరి. ప్ర
భుత్వోద్దేశ్యములందు అన్యసంఖ్యాక సంఘములవారిని నియ
మించునపుడు వారియొక్క ప్రత్యేక విద్యాధిక్యతలనుగూడ
గమనింపవలయు

బరిస్సానరదల సప్తము

సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు బరిస్సాలో వరదలగూ
ర్చి యిట్లుచెరి:— బాలూరు, కటకంబల్లాలో యొక్క వనప్త
ముకలిగెను 650 చదరపుమైళ్లు వరదలచే నష్టపోయెను. 48
మంది బాలూరులోను 3 కటకంబల్లాలోను చనిపోయిరి. నూటికి
5 నెంతుర పశువులమరణించెను. బాలూరులో 80,000 కు
టుంబములు యొంట్ల కేసుండబోయెను. మూడునెంతులు ఇంట్లు
ప చలో కొట్టుకొని పోయినవి. సుమారు 4000 ఇంట్లు కూరి
పోయినవి. ప్రజలను ఉచితముగ సహాయముజేయుటకు రూ.
87,000 సాంప్రదించబడెను. బాలూరునందు 1 లక్ష 80
వేలు తక్కువి ఋణములిచ్చుటకు ఖాయపరచిరి. కటకంబల్
లా రూ. 60,000 ఋణములిచ్చుటకును నిర్ణయించిరి. ప్రజల చంబావలన బాలూరులో రూ. 40,000
కటకంబల్లా రూ. 4,000 ఎఱులయినవి.

నూలుచట్టము

సర్ గ్రెగరీ కాల్పులుగారు నూలుచట్టమును చర్చకు బె
ట్టించు పిన్లలో సర్ కామూనుగారి ఉపన్యాసమునుగూర్చి
సూచించిరి. బిల్లుపరిశ్రమ రోడ్డుప్రక్కను పేద బిచ్చగానివలె
ప రేయిన్పుదనికామూనుగారనిరి. బిచ్చగాండు యంతయిచ్చినను
చ్చే బిచ్చాండక తమబాధలను యినుమడించి చెప్పవలయును. బి
ల్లు పరిశ్రమయొక్క ఆధిక్యతను తగ్గించునట్లేము నాకులేదు.

జేను మధ్యరాష్ట్రములందు పరిశ్రమకాని డైరెక్టురుగనుంటుచే
నాకు యాపరిశ్రమగూర్చి కొంతతెలియును. చేతివర్గములకు
మిల్లుపరిశ్రమలకు అవివాధానపంబాధ గలుగు వర్గములకు మి
ల్లునూలు కావలెను అందుచే 1½ అంజుల మంతువిధించిచో
వర్గములకెట్లు లాభముకలుగునో చూడవలెను. చీనా బాపాను
లనుండి యొక్కవనూలు వచ్చుచున్నది. కావున ఇండియను నూ
లునకు సరక్షణ యొంగవలెను. ఈ మంతువిధన చేతివర్గపు
పరిశ్రమకు నష్టమువచ్చునని తోచినచో యీ బిల్లు ప్రవేశపె
ట్టకపోవుదును అని జెప్పిరి.

నేకు గోవిందరామగారు యీబిల్లుచర్చయంతటితో నిలి
పివేయవలెననికోరుదు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. ఈ బిల్లు
టారిఫు బోర్డువారి రిపోర్టుకు ప్రతిహతులుగ నుండటచేతను
దీని వలన మిల్లు పరిశ్రమకు కావలసిన సం
రక్షణ లభింపదుగాన సభవారు తిరుగ యిచ్చినయ
ము చర్చించినచో టారిఫు బోర్డువారి శిఫార్సులన్నింటినీ రూర్చి
చర్చించవలసినదనియు జెప్పిరి. అగ్గటుకు యీ సవరణ
కేవలము కాలహరణమకొరకు ప్రతిపాదించబడినది. కనుక
నిరాకరించిరి. తిరిగి బిల్లుపై చర్చ కొనసాగెను.

రా.బ. నరసింహాదేవుగారు బిల్లు చర్చింపరాదని వాదం
చిరి.

రా|| రామరావుగారు మాట్లాడుదు మిల్లు పరిశ్రమయు
చేతివర్గముల పరిశ్రమయు రెండునూడ బాతీసు పరిశ్రమలే
గాన రెండింటికీ సంరక్షణ యొంగవలెను. ఒకదానిని నష్టపెట్టి
రెండవదానికి లాభముజేయరాదు. ప్రభుత్వమువారు విదేశీని
ప్రస్తుతులపై పన్ను విధింపవలెననిరి.

సర్ మోహనదాసు రాంజీగారు కొన్ని బలపరచిరి. మి
ల్లుపరిశ్రమకు సరక్షణ యొంగవలెనో మిల్లుయందు నూలు
తయారుజేయుట మానెదరు. అప్పుకు చేతివర్గములకు విదేశపు
నూలే గతియును. అంత దానిర యొక్కవనను. ఇప్పుడు వే
యనుంకమునైన మర్గముల కెక్కువ నష్టములేదు. ఆభారము
కొనువారిపై బడును.

దేశకాచారిగారు తనకేమిజేయుటకు దోచలేదనిరి. ఒక
వైపున 4 లక్షల మందికి పనిగల్గించు 40 వంతులబట్టి వరకు
రాజేయుచున్న మిల్లుపరిశ్రమ యిబ్బండిలో నున్నది. వేరొక
వైపున 60 లక్షలమంది యుండి భారతదేశమునకు 26 వంతుల

బట్టి సరఫరాజేయుచున్న వేరొక బాతీసు పరిశ్రమకు యీ
బిల్లువలన నష్టముకలుగుచున్నది. కాని యీబిల్లు నెదిర్చినచో
పరిశ్రమ సంరక్షణకు ప్రతిహతుగనున్నట్లు ప్రభుత్వమువారి
భావించుటగాన యిష్టములేవన్నను బలపరపవలసినవైనవి.

సర్ బార్బరీనీగారు మిల్లుపరిశ్రమకు సరక్షణతెచ్చు
యినచో చేతివర్గములకు నష్టముగూడ తక్కువగ నేయుండవల
సి. ఈ విషయమున టారిఫుబోర్డువారు ద్వితీయాభిప్రాయములకు
దలిపినందున అసలుసంగతులనుబట్టి ఆలోచించవలెనుగాని బో
ర్డువారిశిఫార్సులను తక్కుజేయరాదు.

ఇండెమియు కుముక్తియులేదు. బాపానును నష్టపెట్టి
ఇంగ్లాండునకు లాభముజేయు తలంపులేదు. అట్లున్నచో బాపా
ననూలుపై ప్రత్యేకపన్ను విధించియుండునని నుడివిరి.

బిల్లుచర్చించినపిదప ఎట్టిసవరణయులేక నిస్సందేహముగ
నామోదించబడెను.

యంత్రములపై పన్ను తొలగించుట

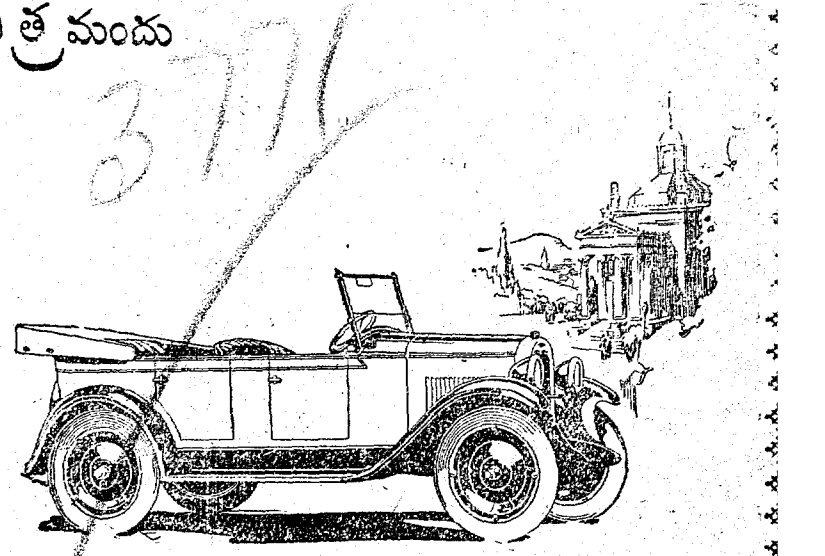
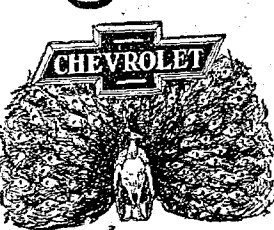
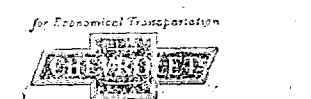
మిక్కుట కొన్ని యంత్రములప్రాయపై మంతుల తొల
గించు బిల్లును సర్ కాల్పులుగారు ప్రతిపాదించిరి.

అప్పుపైపులనున్న 2½% మంతుము చాలనని సర్
రాంజీగారనిరి. డైమనపట్టుపై పన్ను తగ్గించటవలన దేశీయ
పట్టుపరిశ్రమకు చాల నష్టము కలుగుననియు దానికి సరిరక్షణ
యవసరమనియు లోకనాథ ముఖర్జీగారు, నలిసీనాథ నేటుగారు చెలిపిరి. ఇందుకు
మామగ బెంగాలు సేవనలు కామర్సు చేంబరువారి
తంతుని నేటుగోవిందరామగారు సభలోజదివిరి. డైమనపట్టు
చాలయెక్కువగా వాడుకయందున్నది. బొంబాయి వాణిజ్య
సంఘమువారు కోరగా యీపన్ను తగ్గించబడెననియు భారతీ
యులు గూడ అట్టి డైమన పట్టు తయారు
జేయుట ప్రారంభించినచో విదేశపుపాటి నెదుర్కలరనియు
సర్ బార్బరీనీగారు చెప్పిరి. చట్టమంగీకరింపబడెను.

వరల సోమవారమునాడు సభకూడునపుడు అధికారేతర
తీర్మానములు చర్చింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

యాకూబు హుస్సేనుగారి భార్య:— ఈమె
కాక్ స్టాంటి నోడిలుతుండి స్త్రీమగుమీద ఇండియావచ్చును
ఒడమీద చాలా అస్వస్థుడైది. కొలంబోలో నెంట్లు
అస్పత్రిలో చికిత్సకొందుచున్నాడు. ఆరోగ్యముకలుగుచున్నది

చెవ్రలెట్ కారు చరిత్రమందు

మిగుల తక్కువవెలుగులవి	
టూరింగుకారు	రూ 2,550
సీడన్	" 3,350
1 టన్ను ట్రక్కు	
చాసిస్ మాత్రం	" 2,200
½ టన్ను ట్రక్కు	
చాసిస్ మాత్రం	" 1,800
16 సీటురుబస్	" 2,900
20 సీటురుబస్	" 3,050

బాడీలు వారివారి
ఇష్టప్రకారముగా
అమర్చి యివ్వబడును

అత్యుబ్యుతమైన మాదిరి

చెవ్రలెట్ కారులలో మిగుల అబ్యుతమైనదని వన్నె చెచ్చు "గ్లియర్
పిపు" ఆటోమోటోలు ప్రపంచమందు యిదివరలో తెలిసినవాటినిన్నింటి
కంటెచు, ప్రజలవిశ్వాసమును గలిగియున్నది.
ఆకారమును అమర్చుటయందు గుణాతిశయము గలది.
ఇదివరలో యంత్రతక్కువమోల పొందగదినవాటిలో నూడటకు
అందమైనదియు, ఉపయోగించుటయందు మిక్కిలి సౌకర్యములు గలుగజే
యునదియు, శ్రమిత్రమైన నూతన అభివృద్ధి పొందినదేమియునులేదు
మాత్రదర్శనశాలల కరుదెంచి, కారులను స్వయముగా నడిపించి పరి
క్షించుటకు మిమ్ముల నాహ్వానించుచున్నాము. ఆకిలేటరును క్రిడికి అణ

చిన వెంటలే బహిష్కరణ బయలుదేరుటయు, వెంటనే త్రుళ్లుపడుటయును
ఉల్లాసమును, మిగుల ఆనందముజేకూరును.
వైఖ్యకొది మారము అమిత నేగముగా కదలికలేకుండా దాటిపోవు
టయు, రోడ్డునంబుకొని పోవుకట్లుగా పోవుటచూడ మిగుల సంతోషాశ్చ
ర్యములు గలుగజేయుట స్త్రీగిగుచక్రమునకు సులభముగా లోబడి, బ్రేక్కు
లకు వెంటనే ప్రత్యుత్తరమిచ్చునట్లుగా అమర్చబడెను
ఇక్కడ అందరకు విశేషమగునట్లు గుణాతిశయములను విషాముల
లో పల్లించబడెను అనేక గ్రూప్లొది జనలు స్వయముగా ఆనందించు
చున్నారు ఈగుంపులో చేరి తాముకూడా యీఆనందభాగ్యిలో నేలమునుగ
రాదు?

సింపున్ ఆండు కంపెనీ లిమిటెడ్

మదరాసు
మిగుల నాణ్యమైనది, వెల అమిత తక్కువ
ఉదకమండలం.

మహాత్ముని సంచారము

ఎడ్లబండిలో నదిని దాటుట

తిరుచనాపల్లికి 15 మైళ్ల దూరముననున్న లాల్పాడికి మహాత్ముడు కారులో వెళ్లెను. దారిలో రెండేళ్లబండిలో కోల రూసునదిని దాటెను. దారిలో నోచ్యాను అనుపేటలో 250 రూపాయలను సమర్పించిరి. 17 వ తేదీ రాత్రి 8 1/2 గంటలకు మహాత్ముడు లాల్పాడి చేరెను. అచట పాకులు 1900 రూపాయలను సమర్పించిరి. తక్కినవోట్లలో మహాత్ముడు వ్రాసిన ఉపన్యాసములను రాజగోపాలాచారిగారు చదివిరి. లాల్పాడిలో పాకులు కోర్కెలచే మహాత్ముడి నాలుగుమాటలూ డెను. ఆ రాత్రి 10 గంటలకు మరల మహాత్ముడు తిరుచనాపల్లి చేరెను. అచట రావూరు రాజనుగారి బంగళాలో బస చేసియున్నాడు.

ఆనాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు గోల్లెనురావులో లేబరు యూనియను భవనమునకు మహాత్ముడు పునాదిని వేసెను. అచట 4000 మంది కార్మికులు సమావేశమైరి. వారు సన్మాన పత్రమును సమర్పించిరి. మహాత్ముడు వ్రాసిన ఉపన్యాసమును రాజగోపాలాచారిగారు చదివిరి.

18 వ తేదీని ఉదయము 8 గంటలకు తిరుచనాపల్లిలో డాక్టరు రాజనుగారి విద్యుచ్ఛక్తిస్థానమును మహాత్ముడు బహిరంగమొనరించెను. మొదట నచటిపనిని తిలకించెను. రాజనుగారు వైద్యశాలనంతట మహాత్మునకు చూపించిరి. గదులన్నియును చాల పరిశుభ్రముగానుండెను. రోగిలకు సౌఖ్యకరముగా ప్రక్కలమర్చబడెను. మొదట రాజనుగారి నివేదికను చదివిరి. పిమ్మట మహాత్ముని ఉపన్యాసమును రాజగోపాలాచారిగారు చదివిరి. చాలమంది ప్రముఖు లాసభకు వచ్చిరి.

గాంధీమహాత్ముని సంచారకార్యక్రమము

- సెప్టెంబరు 21 తిరుచనాపల్లినుండి పుదుకోటకు బయలుదేరుట.
" 21 పుదుకోట చేరుట
" 22-27 చెట్టివాడు (26 సోమవారము)
" 28-30 మధుర

అక్టోబరు	1	పరమమడి
"	2	విరుడునగరు
"	3	సోమవారము
"	4	రాజపాలెం
"	5	తిరునల్వేలి
"	6	తూత్తుకుడి
"	7	పాళ్యంకోట
"	8	నాగకోవెల
"	9	త్రినేంద్రం
"	10	సోమవారం
"	11-12	తిరువాన్కూరు
"	13	కొచ్చి
"	14	తిరుమాళి
"	15	పాలనూరు
"	16	కోయంబత్తూరు
"	17	సోమవారము
"	18	పోలూచి
"	19	తిరుపూరు
"	20	గోపివెట్టిపాలెం
"	21	ఈరోడు
"	22	సేలం
"	23	పుదుపాలెం
"	24	సోమవారము
"	25	కల్లికోట
"	26-30	దక్షిణకన్నడం
"	31	సోమవారం

అని (ద్రవిడరాష్ట్ర) తంతకారక సంఘ కార్యదర్శి ఏ. సి. రామనాథంగారు ప్రకటించిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

కుంభకోణంలో ఖద్దరును పాకీవారి

కుచితముగా నిచ్చుట

గాంధీమహాత్ముడు కుంభకోణము వచ్చినపుడు మ్యూనిసిపలు స్కా-వేంజరులకు ఉచితముగా ఖద్దరుబట్టలనిచ్చుటకు కాశీ మతాధిపతులు శ్రీ చొక్కలింగ తండ్రిరాసు, స్వామినాథం గార్లు 800 రూపాయల వసంగిరి. మ్యూనిసిపలు చెయ్యవలసిన ముత్తుకుమారు పెట్టిగారు వారి పక్షమున పాకీవారి ఖద్దరు బట్టలను కొని యిచ్చెదరు. నేడు 19 వ తేదీని కుంభకోణంలో మహాత్మునకు నీరసముగా నుండుటచే శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు సభకు వచ్చిరి. ఆమె అభ్యుక్తత్రేంద్ర సభలో స్కా-వేంజరులకు విద్యమును ఖద్దరు బట్టలను పంచిపెట్టిరి.

మధురతో సంచారమును విరమించవలెనని వైద్యులు తున్నవన సలహా నిచ్చిరిని కుంభకోణంనుండి తండ్రివార్లు గది. (ప్రీ ప్రెసు)

నానత్యాన్వేషణము

గాంధీమహాత్మునిచరిత్ర

4-వ భాగము 17-వ ప్రకరణము

ఇండ్లు తగులబడుట

బ్రాహ్మ స్నేహితు టెగిలినవారికి పరిచర్య చేయవలసిన శాస్త్రముగాను చెప్పినదిగాని దాని సంబంధమున కలిగిన అనేక సమస్యలను పరిష్కరింపవలసియే యున్నది.

మ్యూనిసిపాలిటీవారు భారతీయుల ఆరోగ్యము విషయమున ఆశ్రద్ధ వహించిరి నేను వెనుకనే వ్రాసితిని. పాశ్చాత్యుల ఆరోగ్యమునుగూర్చిమాత్రము వారు చాల శ్రద్ధతోనే పనిచేసిరి. తెల్లవారి ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు మ్యూనిసిపాలిటీ వారిదివరకు పేలకొలది పానులను వ్యయపరచియే యుండిరి. ఇప్పుడు స్నేగులు రూపుమాపుటకుగూడ వారు ధనమును వెదజల్లిరి. మ్యూనిసిపాలిటీవారు చాల లోపములను కాంచుచుండినను పాశ్చాత్యుల ఆరోగ్యము విషయమున వారు మిగుల శ్రద్ధగా పనిచేసినందుకు నేను వారిని ప్రశంసించకుండజాలును. ఈవిషయమున నేను వారికి శక్తివంచన లేకుండ సహాయముగూడ చేసియుంటిని. నేనటుల వారికి తోడుపడియుండనిచో వారుపనిని సరిగా నెరవేర్చజాలరు. కావున తమ ఉత్తరపులను నెరవేర్చుటకు వారు పోలీసువారి సహాయమును కోరుటకుగూడ వెనుదీయరని నే నెరుగుదును.

అట్టి ఆవసరము లేకుండపోయినది. భారతీయులు సరిగా నడుచుకొనినందులకు మ్యూనిసిపాలిటీవారు చాల సంతసించిరి. నేను భారతీయులకు బాగుగా బోధించినందున భారతీయులు సరిగా నడుచుకొనిరి. భారతీయుల కది చాలకష్టముగా నేయుండినను వారిలో నొక్కరునుగూడ నామాట తీసివేయలేదు.

భారతీయుల పేటకు మంచి కావలి యుండిరి. అనుమతి లేకుండ నెవరును లోనికి వచ్చుటకును వెలుపలకు పోవుటకునుగూడ వీలులేకుండచేసిరి. నాకును నా సహకారులకును ప్యాసులనిచ్చిరి. ఆపేటలోనున్న భారతీయులందరును దానిని వదలివేసి జోహన్నుబర్గుకు 13 మైళ్లదూరము నందున్న మైదానము నందు డేరాలలో మూడువారములపాటు నివసించుటకును వారా డేరాలలోనికి పోగానే యీ యిండ్లవన్నిటిని తగులబెట్టుటకు మ్యూనిసిపాలిటీవారి రేర్పాటుచేసిరి. అచట డేరాలు దుకాణములు మున్నగునవి తయారగువరకు పోలీసువారిని పేటవద్ద కావలివేసిరి.

పేటలోనివారికి చాలభయముకలిగినదిగాని నేను వారిచెంతెనుండుటచే వారు ధైర్యమును వదలకుండనుండగలిగిరి. వారిలో బీదవారు చాలమంది నిలువచేయగలిగిన ధనమును తమ యిండ్లలో పాతిపెట్టుచుండిరి. వానినిపుడు తీయవలసినవైనది. వారికి బ్యాంకులులేవు. బాంకులసంగతి తెలియదు. అందువలన వారందరును తమ ధనమునంతట నాకార్యాలయమునకే తెచ్చియియ్యసాగిరి. నే నావిషయసమయమున రుసుమును కోరగూడదు. నేనుగూడ నాధాటి కెటులనో అగగలిగితిని. నా బ్యాంకింగు సేవజరుగు నేను బాగుగా నెరుగుదును. విస్తారముగా చెండిరాగినాణెములను స్వీకరించుటకు సాధారణముగా బ్యాంకింగు రంగీకరింపరు. స్నేహపచ్చినపేటలో నివసించెడు భారతీయులు పంపెడు నాణెములను ముట్టుకొనుటకు గుమాస్తాలుగూడ వెనుదీయుదురు. కాని మేనేజరు ఉదారభావమును వెల్లడించెను. నాణెములను బాంకి పంపుటకుముందుగా వానిని క్రిమినోసర ప్రదావకమున వేయవలెనని నిశ్చయింపబడెను. ఆరేతిగా 60 సేల పానుల నపుడు బ్యాంకిలో వేసితిని. విస్తారముగా నిలువచేయగలిగినవారు ఫీక్స్ డివిడెండ్లు చేయవలెనని నేను చెప్పగా భారతీయు లంగీకరించిరి. అట్టివారి పట్టినందులకు తమ ధనమును బ్యాంకిలో దాచుకొనసాగిరి.

పేటలోని భారతీయులందరిని స్నేహలు ప్రేయసులతో కిప్పుప్రూటు భారమును పంపిరి. అచట వారికి మ్యూనిసిపాలిటీ వారే ఆహారపదార్థములను ఉచితముగా నందజేసిరి. భారతీయుల కెట్టియిబ్బందియును అచట కలుగలేదుగాని అపదతి వారి కలవాటులేకపోవుటచే వారి కది చాల వింతగానుండెను. నేను ప్రతిదినమును పైకిజమీద నచటికి వెళ్లినప్పుడుండువాడను. ఈరేతిగా పేట డిస్ట్రిక్టులో వారు మూడువారము లందుటచే వారికి మంచి ఆరోగ్యము కలిగినది. మొదటి రోజున మాత్రమే వారికి కొంచెము క్రొత్తగానుండెను గాని అటుపిమ్మట వారు చాల ఖులాసాగానే యుండిరి. నేనెప్పుడు వెళ్లినను వారు ఖులాసాగా పాటలను పాడుకొనుచునే యుండెడివారు.

ఆ మరునాడే మ్యూనిసిపాలిటీవారు పేటకు తగులబెట్టిరి. ఆవసరమేమియు నుండగూడదని మ్యూనిసిపాలిటీవారు నిశ్చ

యించినందున మార్కెటులోని యిండ్లకలపనుగూడ పూర్తిగా తగులబెట్టిరి. ఈకారణమున మునిసిపాలిటీవారికి పదిసేల పానులు నష్టమువచ్చినది. మార్కెటులో చచ్చిపోయిన ఎలుకలు కొన్ని కనబడినందుననే వారు తగులబెట్టించిరి.

దీనివలన మ్యూనిసిపాలిటీవారికి ధనవ్యయ మధికమైనదిగాని స్నేహ పూర్తిగా అంతరించిపోయినది.

(మో. క. గాంధీ - ఎంగుయిండియా 15-9-27)

హిందూమహామదీయ సంఘర్షణము

అహమదాబాదు

అహమదాబాదు, సెప్టెంబరు 19:—అహమదాబాదులో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు సంఘర్షణము అధికము నుండుటచే ఒక నెల దినముల వరకు సభలు జరుగకూడదనియు లాతీకర్రలను పట్టుకొని పీఠులలో తిరుగుగూడదనియు జిల్లామజిస్ట్రేటు ఉత్తరువులు ప్రకటించిరి.

వాతావరణ స్థితి

1927 నాటి సెప్టెంబరు నెల 19-వ తేదీ సోమవారము

మట్టుజిల్లాలు	తేలిక గాలి గాలి వేగము	తేలిక గాలి వేగము	తేలిక గాలి వేగము	తేలిక గాలి వేగము	తేలిక గాలి వేగము
హిందూ	87.5	79.0	0.60	40.62	+ 15.06
కాకావట్టణం	84.7	78.0	0.99	22.99	+ 8.42
కాకానాడ	82.5	74.7	0.82	21.03	+ 2.11
ఉచితపట్టణము	80.2	74.8	2.10	54.56	+ 2.54
కన్నాడ	87.4	78.8	...	15.25	— 2.03
ఇల్లారి	83.8	71.6	...	7.37	— 1.71
అనంతపూర్	14.50	— 2.13
కడప	94.4	73.7	0.83	24.47	— 2.21
నిలూరు	91.3	78.1	...	9.00	— 1.05
చుర్రాగు	87.0	75.8	0.15	10.08	— 3.46
కడపూర్	92.8	77.6	...	7.02	— 6.09
నిలూరు	86.5	72.8	0.09	25.27	+ 7.65
కోయంబత్తూరు	85.2	72.8	...	8.64	— 1.39
తిరుచనాపల్లి	83.8	76.5	...	10.33	+ 0.72
నాగపట్టణము	86.0	77.9	...	5.28	— 4.01
మధుర	87.2	76.1	...	11.11	+ 0.48
హిందూ	86.6	79.9	...	0.27	— 1.50
తిరునల్వేలి	1.11	— 1.06
తిరువేంద్రము	83.8	75.5	0.57	26.92	— 0.63
కొచ్చి	84.5	74.5	0.63	66.00	— 4.07
కాలికట్టు	86.0	73.2	1.15	84.22	— 0.85
కుంగూరు	86.0	74.5	0.14	105.29	+ 15.0
చెంగూరు	80.3	65.8	1.25	16.27	— 0.46
మిర్జాపూర్	73.1	62.0	0.48	114.74	+ 14.06
కొడైకనాథ్	60.6	53.5	...	22.12	+ 1.36

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో 2.10" విశాఖపట్నములో 0.99" కాకినాడలో 0.82" గోపాలపురంలో 0.60" వర్షించెను. విశాఖపట్నములో తప్ప ఇతర చోట్ల మేఘములు దిట్టముగనన్నవి. ఆర్ద్రత ఎక్కువనే చెప్పవలసి. మచిలీపట్నములో పగటివేడివి 10 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. దక్షిణమున రాత్రివేడివి 3 నుండి 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో 0.83" వర్షించెను. బళ్లారిలో తప్ప ఇతరచోట్ల మబ్బురట్టముగనన్నది. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. బళ్లారిలో పగటివేడివి 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.15" వర్షించెను. మబ్బు విస్తారముగనన్నది. నెల్లూరులో 3, మద్రాసులో 6 డిగ్రీలు పగటివేడివి తక్కువ.

సర్కారులలో పెద్దవావకురి సెను.

ప్రీ. పి. సారావాయిని అధ్యక్షులు

సభాపతి వాతావరణాధ్యక్షులు

విదేశవార్తలు

ఆయుధవిస్తరణసభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 17:—ఆయుధవిస్తరణమును సాధించుటకు ఒక విధానమును సమగ్రముగా దానిని ప్రాప్త్య పోయి బాంకరుగారు చెయివేసిరి. ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధిగారు ఏర్పడిన ప్రతినిధి సభను జాతీయసభను సమావేశపరచవలెను. జాతీయసభిని తెలుగుచేయుటకు సహాయమును ప్రతిప్రభుత్వమునకు ఇచ్చెదమని ఆభిప్రాయమును అట్లుచేసిన యుద్ధము నాపుజేయును. తుదకు శత్రుబలమును తగ్గించి రక్షించినవారగుదురు. ముగ్యుల సభిని సాగించుటకు అనుమతిని తేసికొనవలెను. దీనివలన ఆస్తిరాజ్యములకు పరస్పరవిశ్వాసము లేరును ఒడంబడికల మరతులను కరవేర్చుటకు ప్రయత్నములను జేయవలెను. వారివారి కున్న సంబంధమును బట్టి ఆయుధములను తమ బాధ్యతను కరవేర్చుటకు వీలుగుటల జేయవలెను.

భారతదేశస్థానము

లిట్ట ప్రభుని యభిప్రాయము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఆయుధ విస్తరణమును గూర్చి మాడను దివిలో ప్రస్తావించుచు ఇండియా ఇతరదేశములకుంటే కొంతమందికి అందుకొనినవిస్తరణములో ప్రసక్తిగలిగియున్నది. భూగోళవిస్తరణలచేత ఇండియా సరిహద్దులలో నాగరిక మొదలగు ప్రజలుంటుంటుంటే యుద్ధము స్వభావమందును లేకుండునని అంతగా ప్రసక్తిని గల్గించుకొనలేదు. జాతీయసభి అభిప్రాయములు భారతదేశసరిహద్దులకు కొంతగావు. సరిహద్దులకు భయము లేకుండునని తేసికొనటకు ఆయుధములే గత్యంతరముని లిట్ట ప్రభు వచెను.

(కమిషన్, అంతకుంటే వేరొక మార్గము కన్పించదు.)

ట్రాన్సు ఆట్లాంటికు పయనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ఫోకస్ విమానములో కక్షా వలంతులకు మాండ్లెంటు పిల్లలవారిని గారును డిల్లీ నుండి ట్రాన్సు ఆట్లాంటికు పయనమును ప్రారంభించిరి. మ్యూయాయ్ ను 25 గంటలలో జేరెదమనిరి.

మకెటోమగారు క్రింద 17 తేదీని దిగవలసివచ్చెను.

జర్మనీలో జాతీయ యుద్ధసారక భవనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—జర్మనీలో హిండ్లెబర్గారు జాతీయయుద్ధసారక భవనమును తెరచిరి. ప్రజలు చందా లవేసి కట్టించిరి. ఇది ట్రాన్స్ జర్మన్ రిపబ్లికనును దున్నది.

జర్మనీ యుద్ధమును కారకురాలు గాని హిండ్లెబర్గారు ఘోషాపథమును బట్టిరి. జర్మను సైన్యములు ఏమియుదార్థమును జేయలేదనిరి. 40 ఎకరముల సేలమీద దానినిగట్టిరి. ప్రపంచములో ఇంతగొప్పదిలేదు. ఎరిమిడి ప్రక్కలు గలియున్నవి. 3 శిఖరములున్నవి. ఒక్కొక్క శిఖరము ఎత్తు 70 అడుగులు. ఒక శిఖరములో హిండ్లెబర్గ గారి విగ్రహమును ఉంచెను. ఇంకొక శిఖరమును ఇతర సైనిక నాయకులకు ఏర్పరిచిరి. మూడవదానిలో జర్మనీ సైనికపతాకము లుంచెను. ఇంకొక రెంటిని దర్జుల లు సైనికులకు నామతిగా ఏర్పరచెదరు. భవనము ముగ్య చలవరాయిగుండా బయట కండు కట్టి దూర్చిరి.

ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు ఎన్నికలు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—ఇంగ్లండు డిల్లీ ప్రభుత్వమునకు 62 ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షులకు 56 స్థానములు లభించెను.

చివరి. మంగ్రం లండను నెగ్గిరి. అభ్యుత్థుడగు నేమో యనుకొన్న కార్మిక నాయకుడు జాన్ సోన్ గారోడిపోయిరి. జాన్ జింక్సుగారిని తొలగించిరి.

కారి కపక్షము - రషియా

రషియానాయకుని అహంభావము

రుగ్వి, సెప్టెంబరు 16:—నిన్న కార్మిక పక్ష పథ్యందు మాట్లాడుచు క్లెమ్మ గారిట్లు చెప్పిరి:—క్రిందటివారపు సభలో ప్రేక్షకులైనవారు కార్మికమువారు రషియా ప్రజలపట్ల మొక్కవోని నేపథ్యమునుజూపిరి. కాని రషియా నాయకుల అహంభావముచే కోపము మొచ్చుచున్నది. రషియా భావములు, జాతిపట్ల సంబంధము చక్కగ నుండవలెను. కాని రషియాను తమపనిని తాము చూచుకొనవలెను. తమ పరిస్థితులలో సరిపోని ఇతరులను నిందించుచు చాలబాగుండును. అట్లుయినచో వారంతయు నభివృద్ధి గాంచెదరు. రషియా దెదరింపులచేతగాని ప్రచారముచేతగాని మన ముగ్గురు నవలించెదరు. తాము ఆనలంబించుచున్న ఆర్థికవిధానము క్రియారూపమును దాన్వినదేగాక ఇతరుల జీవప్రమాణముకంటే ఎక్కువగ రషియాను మనగల రని రుజువుజేసిన; సాధ్యమును.

రిజర్వు బ్యాంకు బిల్లు

స్వాట్ల రిజర్వు పత్రిక వ్యాఖ్య

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియా కార్యాలయమువారి తీర్పునకు కినియక వారు చెప్పినట్లు ఒప్పకొనుట మంచిదియు భారతజాతీయపక్షములను తృప్తిపరుచుటకు ఇండియా కార్యాలయమువారి మాటలను త్రోసి వేయరాదనుచున్నది, స్వాట్ల రిజర్వు పత్రిక.

బల్గేరియా రాజు

లండనులో అజ్ఞాతవిరునివై పూలమాలవేయుట

రుగ్వి, సెప్టెంబరు 17:—పోయినయందు ములో బల్గేరియా ఇంగ్లాండుకు త్రువు. ఆరా జీ మేడలండనులో అజ్ఞాతవిరునివసాధి వై పుచ్చువలన వేసిరి. ఇతనివెంట బల్గేరియా రాయబాగంగములో ముగ్గురువచ్చిరి. బోరిస్ కింగు అజ్ఞాతవాసము జేయుచున్నాడు. మంగ్రోవారము బల్గేరియాలో జార్జి సార్వభౌమ దంపతులను బల్గేరియా రాజు చూచెను. ఆ రోజునుండి మామూలు ప్రయాణమునలే నైట్లు ఎక్కువైనలో లండనువచ్చెను.

బ్రెజిల్ లో రబ్బరుపంటకు భూమిని పోర్టుగారు కొనుచున్నారన్నమాట నిజముగాదనియు ఆసంగతి తెను తెలియనే తెలియదనియు పోర్టుగారు చెప్పిరి.

ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు ఎన్నికలు

డివెలరాపక్షమువారు ప్రభుత్వపక్షమువారు

కాల్పుకొనుట

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—డివెలరాపక్షమువారు ప్రభుత్వపక్షమువారు ఎన్నికలలో ఓపోదగ్గర కాల్పుకొనిరి. ఒకనికి ప్రమాదకరముగాయములు తగిలినవి బహుళసంఖ్యాకులు వోటుల నిచ్చిరట. క్రిందటివార్యాయముకంటే ఈసంవత్సరము చాల ఎక్కువమంది వోటుజేసిరి. కాన్స్టిట్యూషన్ ఇంగ్లండును 1789 వోట్లు వచ్చినవి. ప్రత్యేకి 11603 వోట్లు వచ్చినవి. ఇంతకు డిల్లీలో ప్రభుత్వపక్షమువారు ముగ్గురు వచ్చిరి ఇద్దరు రిపబ్లికనులు, ఒక ఇండి పెండ్లెంటు, ఒక కార్మిక సభ్యుడుగూడ ఎన్నుకొనబడిరి.

ఇండియాలో ఫిల్లల పరిశీలనము

సర్ జె మార్పుంటుగారి యభిప్రాయము

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—బ్రిటిషుజాతీయగూర్చి ఇండియాలో యువకులకు దెల్పుటకు ఇంగ్లీషు ఫిల్లలను ప్రవేశపెట్టవలెననియు ఆమెరికా ఫిల్లలచే కలుగుఅనర్థకములను తొలగించుటకు పిలసననియు మార్పుంటుగారును ఆమెరికా ఫిల్లలను మాత్రము ఇండియాకు రాకుండజేయ ఎవరితరము గాదనిరి.

ఇంగ్లాండులో పెంపిలుస్తే ములో భూగర్భమున రైలు మార్గమును సక్కి పెంజెట్టి పక్షమువారు కోపముచే తగలబెట్టుటకు ప్రయత్నించెదన్న వార్తలు అసత్యమునలేదని, భాంతులుకావని తేలినది.

జాతీయమితీసభ, ఎన్నికలు

ప్రెంచిపత్రిక వ్యాఖ్యలు

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—బ్రిటిషుపత్రికలు కనడా జాతీయమితీ సభ్యత్వము గడించినందులకు ఆభినందించు చున్నవి. ప్రెంచిపత్రికలు ప్రతికూలముగ వాగొనుచున్నవి.

బెల్జియము, ఓడిపోయినందులకు అసలు చిచ్చుబెట్టిన జర్మనీ సభ్యత్వమును నిలబెట్టుకొన్నది. బెల్జియము, బాధపడినదేశము, సభ్యత్వమును గోల్పోయినది. దీనివలన జాతీయమితీ ప్రతిష్ఠ అతిశయించదు.

కనడా ఎన్నికచే జాతీయమితీలో యూరపునకు స్థానముండదనుచున్నారు. ఇకమిదట గ్రేటు బ్రిటను డొమినియను తరపున మాట్లాడుటకు వీలులేదు. ఒక్క గ్రేటు బ్రిటను పేరనే ప్రవర్తించవలసియుండును. కనడా గాకుండ ఇతర డొమినియను లన్నవని ఈ వ్యాఖ్యానకర్తలు ఎరుగరు.

క్రొత్త సభ్యులు వచ్చేసభలో స్థానమును స్వీకరించెదరు. గ్రేటు బ్రిటను, ప్రాన్సు జర్మనీ ఇటలీ జపాను శాశ్వతసభ్యులు. పోలండు రుమేనియా చిల్లీ హోలండు, చీనా కనడా, ఫిన్లండు, క్యూబా శాశ్వతేతరస్థానములు.

ఇంగ్లాండులో చెఱసాలవిధానమునుగూర్చి జె. చిన్న దురేగారు పుస్తకమును వ్రాయుచున్నారు.

ఆమెరికా సైనికులు ప్రాంసుకుబోవుటచే 19 తేదీని ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు నెలపుదినముగ ఏర్పరచిరి. ప్యారిసు లో వారికి స్వాగత మిచ్చిరి.

అల్బరుహాలో జరుగు సైనిక ప్రదర్శనములను వానలచే మానవలసివచ్చెను.

చీనాపరిస్థితులు

రుగ్వి, సెప్టెంబరు 16:—క్యాంటన్ లో చీనావారి బ్రిటిషు బహిష్కరణమును ప్రతిఘటించుటకు బ్రిటిషు అధికారులు మార్గములను ఆరయుచున్నారు. ఆ ప్రకారము చర్యను దీసికొనిరి. అపుడే బ్రిటిషుసరకును త్రోవలో అటకాయించుచున్నారు రాజకీయములలో సంబంధములేదు. ఓడదొంగలు దొంగపని జేయుచున్నారని జెప్పటకు వీలులేదు.

హంకాంగులో తమ వర్తకమును కాపాడుకొనుటకు బ్రిటిషువారు చర్యను దీసికొనిరి.

వైశ్యభూలభక్త సంఘము, మద్రాసు

వైశ్యసంఘపు నవమవార్షికోత్సవ మీ మాసాంతములోగా జరుపు నిశ్చయింపబడినది. దీనివలన వార్షికోత్సవమునందువలె ఈ సంవత్సరమును పోటీపరీక్ష తీక్రింద జెప్పినరీతిని జరుపబడును.

1. ఆ ప్రయత్న పూర్వక ఉపన్యాసములు. ఇందు నాలుగు తరగతులున్నవి. కళాశాల హైస్కూలు, లోయర్ సెకండరీ, ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలు వేరు వేరుగా పరీక్షింపబడుదురు.

2. వ్యాపరచన పోటీపరీక్షలు ఇందుకళాశాల విద్యార్థులు ఆంగ్లమునందును తెదీకర లాంగ్రమునందును వ్రాయవలయును.

ని బంధనలు

1. వైశ్యసంఘపు వైశ్యవిద్యార్థి సభ్యులు మాత్రమే పై పోటీపరీక్షలలో చేర నర్హులు.

2. సభ్యులుకాని వైశ్యవిద్యార్థులు గడిచిన ఆగష్టు మాసమునకును సెప్టెంబరు మాసమునకును మాసమునకు ఒక ఆజావా పూన తుమును చెల్లించి సభ్యులు కావచ్చును.

3. ఒక్కొక్క పోటీపరీక్షకు ప్రవేశకట్టుము ఒక ఆజా.

4. చేరదలచుకొన్న వైశ్యవిద్యార్థులు యీ సెప్టెంబరు నెల 21-9-27 తేదీలోగా రుసుము చెల్లించవలయును.

5. ప్రవేశకట్టు మునందు నచ్చు సామ్యును బహుమతులను ఖర్చుపెట్టు సామ్యునందు చేర్చబడును.

సి. జి. కుప్పసామి

కె. వెంకటాచలం

మద్రాసు 16-9-27

(గౌ. కార్యదర్శులు)

అఖిలభారత పారిశ్రామిక మహాసభ:—ఈ సభయొక్క ఆహ్వానసంఘమువారి సమావేశము మద్రాసులోని ఇండియను చేంబరు బిల్డింగ్ నుండు యీ నెల 20-వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగును.

నరసాపురం (స్వకీయ విశేషం)

రోషనారా

సెప్టెంబరు 15:—శ్రీయుత కోప్పరపు సుబ్బారావుగారిచే రచియింపబడి ఆంధ్రనాటకసంఘముచే నాడబడుచున్న రోషనారాయణ నాటకమును తాము రద్దుపరచినట్లు సదరు గ్రంథకర్త మాకు తెలియపరచెను. రోషనారా నాటకము మహమ్మదీయులచే చాలా అశాంతిని కలుగజేసినని ఆంధ్రులకు విదితమే. ఇటీవల నిజాంరాష్ట్రములోని మహమ్మదీయులకూడ నాటకమును ఆడనీయకూడదని అర్జీలను పంపినట్లు ప్రతికలలో చదివితిని. గ్రంథకర్తయగు సుబ్బారావుగారు ప్రస్తుతపు నాటకమును రద్దుపరచి కొద్దికోజులలో తామింకొక గ్రంథమును వెలువడజేయుదుమనిన్ని ఆ గ్రంథము నచ్చునరకు ప్రస్తుతపు నాటకమును నాటకసంఘములేవియు ప్రదర్శింపనద్దనియు ప్రకటించుచున్నారు. సదరుప్రకటన ఆంధ్రపత్రికకుజేరినదో లేదో నాకు తెలియదు గాని ఇచ్చట మాకు సుబ్బారావుగారు తెలియజేసిరి.

“నెల్” ప్టీమరు

ఈ ప్టీమరు కాంట్రాప్టు విషయమై మాజిల్లాబోర్డువారి యాలోచనలోనున్నది గాన యీ సందర్భమున నొక్కసంగతి చెప్పవలయును. క్రిందటి క్రమకారంబోజున ఈ ప్టీమరుండి నరసాపురంవరకు యీ ప్టీమరుమీద ప్రయాణముచేసితిరి. చించి నాడరేవు చేరునరకి పెద్దవానగాలి అకస్మాత్తుగా దడవడలాడించెను. ప్టీమరుమీదనున్న జనంయొకప్పుడు పురుషులు స్త్రీలు ఒకటై తడిసిపోయినారు. అన్నివైపులనుండి వర్షము కురిసినది. పురుషుల వర్షమును ఆపుడడలుచుట్టుగానరావు. వర్షకాలములో నడిగోదానరలో ప్రయాణముచేసే ప్టీమరును యీ సామగ్రి ఎందుకులేదో నాకు తెలియలేదు. దీనివిషయమైకూడా మాజిల్లాబోర్డువారు వెంటనే తగుచర్యతీసుకొని ప్రజలను సంతోషించెదరని నమ్ముచున్నాను.

వెనుకటి ఎక్స్ ప్రెస్ ఇన్స్పెక్టరు హత్యసందర్భము

క్రికెట్ ఫుల్ గురించి రాఘవాచార్యులుగారి సతీమణికి గవర్నమెంటువారు నెలవకీంటికి రు. 60 లు పించెనును ఇచ్చుటకు కాంక్షనుచేసినది తెలుపుటకు సంతోషించుచున్నాను.

వెనుకటి విచారణసందర్భమున క్రిందికోర్టులో ఒకటిన్ని విచారణకోర్టులో మరిఒకటిన్ని సాక్ష్యము చేప్పినందుకుగాను ముగ్గురు (అందులో ఒకడు ముద్దాయికి మేనమామలు) మాజాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుట ప్రాసిక్యూటు చేయగా విచారణచేసి ఒక్కొక్కరికి 18 మాసములు కఠినశిక్షను మా జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు యీ మధ్యజేసిరి. అప్పీలులో యీ శిక్ష ఖాయపడినది.

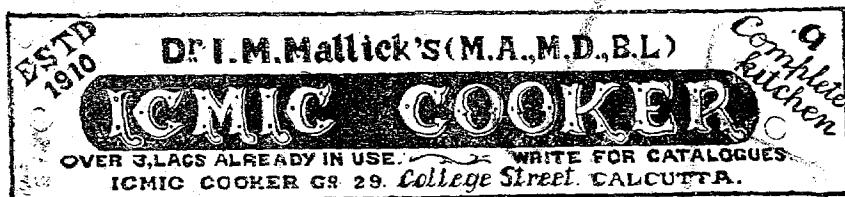
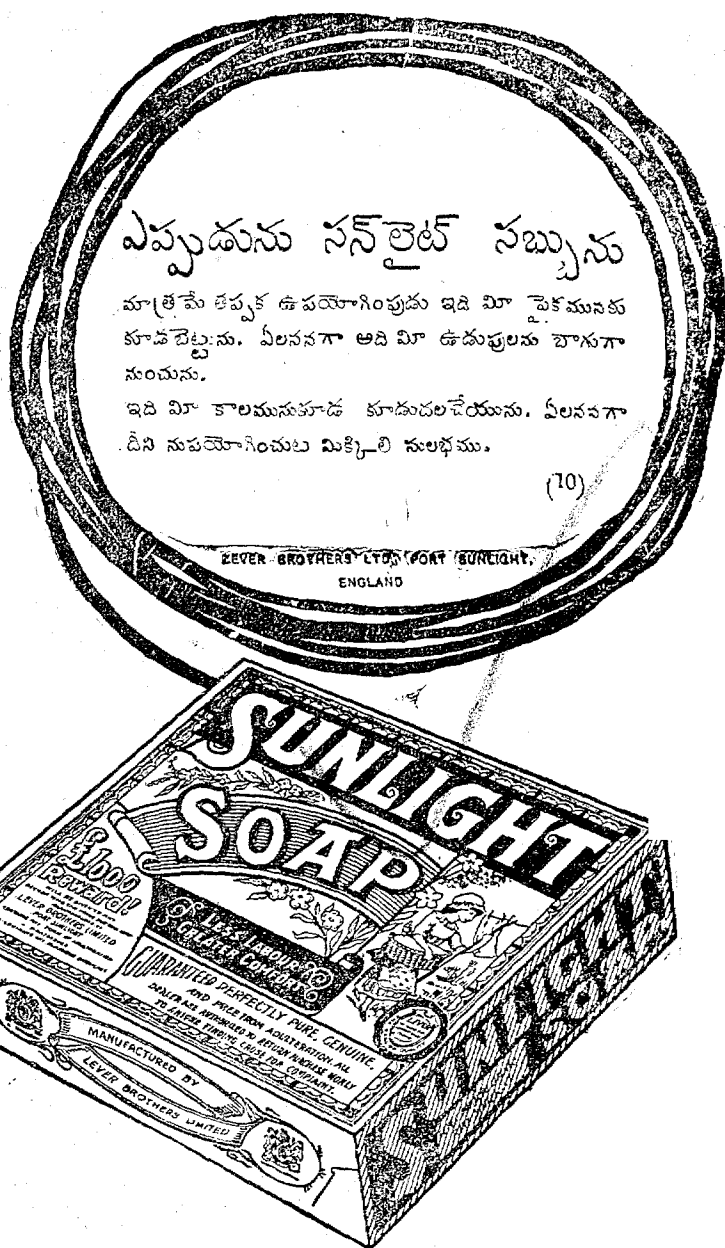
తైలరోన్నత పాఠశాల ఎన్నికలు

స్కీముప్రకారము తిరిగి ఎన్నికలు యీ పాఠశాల మేనేజ్మెంటులోనికి జరుగుచున్నవి. ఇప్పటివరకు బారులోనుండి శ్రీయుతులు గ్రంథి వెంకటరెడ్డినాయుడు, ఎస్. హనుమానులుగార్లు ఎన్నుకొనబడిరి. ప్రాథవిద్యార్థుల తరపున శ్రీయుతులు వై. బాపిరాజు, దాట్ల రామరాజుగార్లు, గెలుపొందిరి.

నిడదవోలు

గుమారు రెండుసంవత్సరములనుండి యిచట అమెరికన్ మిమన్ వారిచే స్థాపింపబడిన వైద్యశాలలో పనిచేయుచున్న డాక్టరు సి. హెచ్. యస్. బాన్ గారు శాస్త్రవిద్యయందు బహు నిపుణులైయుండియు, దానిని మతంత యభివృద్ధి చేసుకొనవలెనను కోరికతో అమెరికా వెళ్ళుచుండిరి. ఆసమయమున వెళ్ళు గోదానరి బాడ్ మెన్ టన్ క్లబ్బు మెంబర్లున్నా, తదితర మిత్రులున్నకలసి వారికి విడ్డోలుపత్రము నొసంగుటకు గతనెల 27-వ తేదీని వారి స్థానే వచ్చిన డాక్టరు బి. జీవరత్నముగారి అధ్యక్షతక్రింద నొకసభజరిపిరి. డాక్టరుగారికి శస్త్రవిద్యయందుగల వైపుభ్యమునుగూర్చియు, వారి సుహృద్భావమునుగూర్చియు అటపాటలయందలి యభిమానమునుగూర్చియు ఆసమయమున పలువురు ప్రసంగించుచు సువర్ణపతకములను తదితర బహుమానములనుయిచ్చి గౌరవించిరి. శ్రీ డాక్టరుగారు మున్న, నిడదవోలు గ్రామమునున్నా, అందలి మిత్రబృందమున్నా విడువవలసి వచ్చినందులకు తమవిషాదమును తెలిపి విద్యానంతరము తిరిగి యిచ్చుటికేవచ్చుటకు ప్రయత్నింతుమని వాగ్దానము చేసియుండిరి. భగవంతుడు అట్టి శస్త్రవిద్యా ప్రవీణుని, స్వాశక్తిగూర్చుదయుని మజల మాగ్రామమునకు దయచేయునట్లు అనుగహించుగాక.

(ఒకనిలేమిరి)

బాపట్లనబార్డినేట్ జడ్జికోర్టు

వి. పి. నం. 44/27

పిటిషనర్:—(బుర్రుగస్తూ) శిఖాల్లి బాలయ్య కొమారుడు, వెంకటేశ్వర్లు, వైశ్యకులం, సాకిక్ బాండ్రమే బాపట్లతాలూకా.

కౌంటరు పిటిషనర్లు:—(బుర్రుదాతలు) తాతా వరదరాజ వగైరాలు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషనుదారుడు తన్న ఇక్ సాల్వెంటుగా తీర్చానించవలసినట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టునందు ఒక అర్జీని దాఖలుచేసికొనియున్నాడు. సదరు అర్జీ విచారణవిమర్శమై 6-10-27 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నదని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

సభకోర్టు, బాపట్ల } టి. సుందరం అయ్యర్,
తేది 14-9-27 } అడివనల్ జడ్జి.

కాకినాడ డి॥ ము॥ కోర్టు

O. S. 281/1927.

వాది:—యర్రమిల్లి సుబ్బారావు

and

ప్రతివాది:—శ్రీ సీతాపురంమహారాజుగారు.

తొండంగి శివారు వంటిమామిడి గ్రామములోని శ్రీ విశ్వేశ్వరస్వామివారికి ప్రతివాదిగారు 1-8-1924 లగాయ 1-8-1927 వరకు యివ్వవలసిన రు 510/- లు, రాబట్టుటకు వాది గ్రామములు అందరితరపున యీ దావా దాఖలుచేసినాడు. 1-10-27 తేది వాయిదా అయివున్నది. ఆక్షేపణులున్న వారు ఆరోజున కోర్టులో పనవిచేసికొనవలెను.

(ప్ర. 4069) మాం. వెంకట్రావు,
వాదివకీలు.

ధిల్లీలో భయము

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 16:—ఈ నగరమున తిరిగి సాంఘిక కొట్లాటలుజరుగునని ప్రజలు భయపడుచున్నారు. రాబోవు నగరమున ఒక పేరునుందలి హిందువులు నగరమునుండూ, వరాహోత్సవపు ఊరేగింపుచేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరట. ఈ ఊరేగింపు బహుశా ఫతేపూర్, చాందినీచాక్ పీఠులగుండ జెళ్ళును. ఉత్తరాది మనుష్యులు చాలమంది ఈ యుత్సవమున పాల్గొనుటకు నచ్చుచుండుటచే అల్లరిజరుగనని మహమ్మదీయులు భయపడుచున్నారు. కలహములు జరుగకుండ జేయుటకు తగుచర్యల దీసికొనవలసినదని గోరుటకుగా నొక మహమ్మదీయ రాయబారవర్గము పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరుగారిని దర్శింపనున్నది. (ఆ. ప్రె.)

భాగవతహరికథ - మహమ్మదీయుల ఆక్షేపణ

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 16:—ఇటీవల నిచ్చట జరిగిన హిందూమహమ్మదీయ వివాదములగురించి పోలీసునా రింకను విచారణచేయుచున్నారు. ఇంతవరకు 24 మహమ్మదీయులు అరెస్టుచేయబడిరి. వీరిలో 20 మంది జామీనుమీద విడుదలచేయబడిరి. పోలీసునా రింకను కాపలాకాయుచున్నార. యధాశీతిని దేవాలయములో భాగవతకథాశ్రవణము జరుగుచున్నది. కాని సాయంత్రము మసీదులో ప్రార్థనలు ముగిసిన పిదప ప్రారంభించుచున్నారు. భాగవత కథాశ్రవణమునకు వేల కొలది హిందువు లరుదెంచుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

200 సిక్కులను మహమ్మదీయులలో కలుపుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 16:—భగవాన్ పురమునందలి ఒక గ్రామమునందు రెండువందల సిక్కులు బలవంతముగా మహమ్మదీయమతమున కలుపబడిరిని “హిందూపౌరాణ” పత్రిక ప్రకటించెను. పోలీసు నూపరిం పెండెం టీబిఎయమును విచారించి 126 గురు భజిగార్లు తమంతదామే మహమ్మదీయ మతమున కలిసిరినియు, ఈనర్వ ఇష్టములేక పారుగూరనున్న 16 గురు భజిగార్లు తమంతదామే ఆప్రాంతమును విడిచి వెళ్ళిపోయిరియు ప్రకటించెను. (ఆ. ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

సోంపేట

మేయోగ్రంథమును నిరసించునభి

సోంపేట, సెప్టె 18:—దుర్గమహంతి ఆదివారమున గ్రామమున గల సమావేశపత్రము బహిరంగపరచుచు 13-వ తేదిన సాయం కాలము ప్రభుల పట్టాభిరూపయ్యపంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. పురజనులు పలువురు సభకువచ్చి మేయోగ్రంథ వ్రాసిన “భారత మాత” గ్రంథమును నిరసించు తీర్మానించబడినది.

అడయూరు (న్యకీయవిలేఖరి)

తారకమహాసభ

అడయూరు, సెప్టెంబరు 17:—హలందు దేశమునందలి ఓమరు గ్రామమున గల నెల మొదటివారమున నానాదేశ తారక మహాసభ అత్యంత జయప్రదముగ జరిగినదని మాకిచ్చుటకే నచ్చిన వార్తలవలన తెలియుచున్నది. భారతదేశమునుండి సుమారు ఇరువదిమంది ప్రతినిధులు సభకువచ్చిరి. సభాకార్యములలో పాల్గొనిరి. తారక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు మహాసభలో గంభీరపద్యాసముల ననేకముల నిచ్చిరి.

నాయకుల ఆగమనము

దాక్షిణ్య అనిబిసెంటుగారు శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు ఆహ్వాన మసాంతమునకు ఇచ్చుటకే వత్తునని తెలియుచున్నది. ఆసమయమునకే భారతదేశ ప్రతినిధులగు శ్రీ యదునందన ప్రసాదుగారు పట్టాభిరూప ధంపతులు మొదలగునా రందరును వచ్చెదరు.

దివ్యజ్ఞానమహాసభ

అడయూరులో డి సెంబరు మాసాంతరమున జరుగు నానాదేశ దివ్యజ్ఞానమహాసభకుచేయవలసిన ఏర్పాటు ప్రారంభమగుచున్నది. ఈసంవత్సరమున మొదటిసారి ప్రతినిధులనేకులు అన్ని దేశములనుండి యు విచ్చేయుదురు. సభకువచ్చు ప్రతినిధులందరికిని ఆహ్వాన సంఘమువారు ఉచితముగా భోజనము పెట్టుటకు తగిన ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

సహకారపరిషత్సంఘము

అడయూరు టి. ఎస్. పెర్మిట్టు కో ఆపరేటివు సంఘము యొక్క ఆరవవార్షికోత్సవము గతసోమవారమునాడు జయప్రదముగ నిచ్చుటజరిగినది. సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ మొదలియాండము శ్రేష్ఠిగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. ఎం. ఎస్. మాధవరావుగారు పరిపతిసంఘముల ఆభిముఖులగుచి సభలో గంభీరపద్యాస మిచ్చిరి.

కళాశాల సైనికవర్గము

దివ్యజ్ఞాన కళాశాలలోని విశ్వవిద్యాలయ స్వచ్ఛంద సైనికబలము నేడు దెంగుళూరునకు సైనికశిక్షణమును బొందుటకు వెళ్లుచున్నది. అచ్చట 12 దినములుండి 29 తేదినాటికి అడయూరుకు తిరిగివచ్చును.

కదిరి (న్యకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

సెప్టెంబరు 17:—వేసవికాలము మరపునకు రానంతటి తీక్షణముగా ఎండలు కాయుచున్నవి. వేరుసెనగ, రాగి, తొన్న పంటలు వర్షము లేకచేడి నష్టముకలుగునని కైతాంగము భీతిలుచున్నారు. తాలూకాయందంతటను వేరుసెనగపంట చాలవిస్తారముగా మైరుపెట్టివారు. వర్షమునకు చాతకపక్షులవలె ఎదురుచూచుచుండిన ప్రజలకు నిరుత్సాహము నిరాశతోలిగిండుటకోయిన 2, 3 దినములనుండి వర్షముకురియు నూచనగా తొలకరివాన చినుకులుపడుచుండినవి. నిన్న ను వరుణదేవునికరుణవలన మంచినవ్వు ముకురిసినది. చెరువులకుమాత్రము నీరు వచ్చియుండలేదు. ఇప్పుడుకురిసినవర్షము చాలకున్నను ఇకను కురియు ఆశానూచనలు విడువకున్నవి. ఎటులైనను ఇంతమాత్రమునకే కొంతహాయి కలిగినదనుటకు సందేహము లేదని వ్రాయుటకు సంతోషించుచున్నాము.

తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు ఇబ్బంది
లోగడపత్రికలలో మా గ్రామవృత్తాంతలేఖలో “తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు ఆవశ్యకతను” గురించి వ్రాసియుంటిని. వివరము గ మరల వ్రాయుటవలసినదని. వేరు సెనగ కాయలకాలము (సీజన్) సమీపించుచున్నది. మిల్లులు చాల గలవు. దేశీయ, విదేశీయ, ఏజెన్సీకంపెనీలుగలవు. వర్తకవ్యాపారములకు యితరరాష్ట్రములనుండి విశేషముగ వ్యాపారములు రాగలరు. వ్యాపారవాణిజ్యములందును, ఇతరవిధములను, ఎంతటి ముఖ్యస్థానమునందున్నదో వ్రాయబడినది. కైత్య తెలిగ్రాఫులన పనిజరుగక పోవుచుండుట, ఎన్నియేని యిబ్బందులుగలవు. ప్రత్యేక తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు ఆవశ్యకతనుగురించియు, నిర్మించు ఏర్పాటును గురించియు, గతవత్సరము సీజనునుండి వ్యాపారములకు పోస్తో ఆధికారులకును ఉత్తరప్రత్యుత్తరములుమాత్రము జరుగుచుండుటయు, త్వరలో, కాలము గడచుచుండుటయు తప్ప నింతవరకు పర్యవసానఫలము లేదు. ఆలస్యమునకు కారణములైన తెలియుటలేదు. ప్రత్యేక తెలిగ్రాము ఆఫీసునిర్మించుటలోగల సాధక బాధకములనుగూడ యిదివరలో వివరించి కొన్ని సలహానూచనలనుగూడ చేసియుంటిమి. ఈమార్గమున సీజనులోగా ప్రత్యేకము తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసువసతులు కలిగించవలెననియు, ప్రస్తుతము ప్రత్యేక సౌకర్యము లేనిదానివలన పడుచున్న యిబ్బందులు తొలగించవలసినదిగను, మద్రాసు పోస్టుమాస్టరు జెనరలుగారికి మరల వ్రాసికొనియున్నాను. పోస్టుమాస్టరు జెనరలుగారు త్వరలో దయతో శ్రద్ధవహించి పోస్టు తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు నిర్మాణపు యేర్పాట్లుచేయించి తాలూకా ప్రజలకు సౌకర్యముకలుగజేసి వారి కృతజ్ఞతాభివందనలను పాత్రులయ్యెదరు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

సర్వే ప్రైనింగు

మూడు 10 గోజులక్రిందల సర్వే ప్రైనింగు స్కూలు తెరచినారు. ఇకను ఒకమాసము సర్వే ప్రైనింగుశిక్షణ యొసంగ బడును. సర్వే స్కూలుకు సర్వీసులోనున్న కరణములును, ప్రైవేటుగా వచ్చినవారును 40 నురు ఉందురు.

హరికథలు

హిందూపురంవాస్తవ్యులును అనేక సువర్ణపతకబహుమానములు సొందిన సుప్రసిద్ధ హరికథకులగు శ్రీ శ్రీనివాసదాసుగారు ఒకవారముగోజులనుండి కథలు చెప్పుచున్నారు. వీరికి 4, 5 భాషల పరిచయము కలదు. మొన్నను అననూయనిన్నను భక్తకవీరునుగుంచి హరికథను చెప్పిరి జనము విశేషము గ వచ్చి భక్తిశ్రద్ధలతో వర్షము కురియుచున్నను వినుచుండిరి. భక్తకవీరుకథనుండి హిందూమహమ్మదీయులు సేర్వకొనవలసిన సూతాతమును చక్కగ నిరూపించిరి. హరిదాసులచే ఇకను కొన్ని కథలు చెప్పించి ప్రోత్సహించెదరని నమ్ముచున్నాము.

పుదుకోట మునిసిపాలిటీ

మహాత్మునికి స్వాగతము

పుదుకోట, సెప్టెంబరు 18:— గాంధీమహాత్మునకు స్వాగతముసంబంధమున ఆలోచించుటకు పుదుకోట మునిసిపాలిటీసమావేశము జరిగెను. ఈసమావేశమునకు ఇరువురు ఎమ్మెల్యేల బడినసభ్యులు రాలేదు. మరి ఇరువురు ఎమ్మెల్యేలైన సభ్యులు సవ్యానమొసగవలయునను తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ సమ్మతులకొనగిరి. వీరినలుపురచర్యను ఖండిండుటకై ఒకపౌరసభ జరిగెను. వీరిచర్య తప్పనియు వీరిపై అవిశ్వాసము తెలుపుచు తీర్మానములు గావింపబడెను. మహాత్మునకు స్వాగతమొసగవలయునను తీర్మానమును ప్రత్యేకమునిపింపట సంఘసమావేశమున చర్చకు తేవలయునని కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు. 21 తేదిన మహాత్ముడు పుదుకోట చేరును. (ఆ. పే)

బొంబాయి శాసనసభ

ఎక్సెస్సుమంత్రిపై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 17:— బొంబాయి శాసనసభ రాబోవుసమావేశమున ఎక్సెస్సుశాఖమంత్రిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపపాదింప ఒకశాసనసభ్యుడు నోటీసు ఇచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. (ఆ. పే)

బొంబాయి సెప్టెంబరు 15:— బొంబాయిలో స్ప్రింగు మిల్లులలో పనిచేయువారు 1500 మంది సమ్మెకట్టిరి.

వేలం నోటీసు తూర్పుగోదావరిజిల్లా గవర్న మెంటు ఏజంటు దొరవారి కోర్టులో

O. S. 7 of 1921.
On the file of the Judicial Assistant
Commissioner's Agency Division, Vizagapatam.
వాది:—కృత్తివెంటి పేర్రాజుగారు నా|| కాకినాడ.

and
ప్రతివాదులు:—1. శ్రీ నల్లపరాజు మి|| రాజీతారామచంద్రరాజుగారు వగైరాలు నా|| తుని.

నదరు నెంబరువారంటు గ్రంథంలో యీ నెంబరు డిక్రిబాక్సిక్రింద వాదికి తనఖావున్న బావతు యీ దిగువ తబిక్కిలుగల తొయ్యేరుముతా శ్రీ పోలవరం ఏజెన్సీమునసపుగారి తావున పోలవరం మకాంలో ది 10 అక్టోబరు 1927 తేది సోమవారం రోజున వేలం వేయబడునని యిందుమూలంగా తెలియజేయడమయినది.

ఆస్తి వివరం
1 టవ ప్రతివాదిన్ని, 1 ప్రతివాదికి సోదరుడున్న 9 ప్రతివాదికి తండ్రిన్ని అయ్యి నల్లపరాజు మి|| రాజు వెంకటవతిరాజుగారున్న, ఉమ్మడిగావుంచుకొన్న టు వంటిన్ని, ఎవరివాటాఫలం వారు అనుభవిస్తున్న టువంటిన్ని, ప్రతివాదిగారి స్వాధీనానుభవంలోనున్న టువంటిన్ని, గోదావరిజిల్లా పోలవరం సబరిజమ్మారులో చేరినటువంటిన్ని, సాలు 1కి రు 219-12-10 లు షేక్కును చెల్లించబడేటటువంటిన్ని, తొయ్యేరుగ్రామం, అగ్రహారంగ్రామం యిందులకివారు మూలపాడు, మడివల్లె యిందులకివారు వెంకెలపాడు గ్రామం, మంటూరుగ్రామం యిందులకివారు కచ్చులూరుగ్రామం, సదరు గ్రామములతో కూడినటువంటి తొయ్యేరు ముతా అందుల అడవులు వగైరాలు, గనులు, నిధి, నిశేష, ఆరామ, వాటికూప, నదీ, లేటాకములసహాయావత్తులొన్న 9 ప్రతివాది తండ్రి తేటు వెంకటవతిరాజుగారి సగము గాక తక్కిన 1 టవ ప్రతివాదిగారి సగము వాటాయావత్తు మొరకపల్లములున్న.

కాకినాడ } కే. శేషగిరిరావు
12-9-27 } డిక్రీ హార్టరు తరఫు వకీలు..

వెలువడినది! త్వరపడుడు నీ తి ని ది

(ఆంధ్ర గ్రంథమాలయందైనవకుసుమము.)
పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెటు దేశమునకు బోయి యాభాషలోనికి బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే నంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గీ ఘలోనికి బరివర్తితమైన యుక్తప్రసీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు శాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత నేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసమీక్షితుల కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుభూతితో, డేటగా నూటి గా సీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రాను హైజు నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦.
ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
తపాలుపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

జాబులు

శ్రీ ముక్త్యాలరాజాగారి యాదార్యము

శ్రీ ముక్త్యాలరాజాగారి యాదార్యము ఆంధ్రులెరుగనిదికాదు. పండుగ, పరవస్తు ఏవివచ్చినను వారియాదార్యము దాతృత్వము వెల్లడి యగుచుండును. ఈనెల 15 తేదీని వారిమూడులదశమజన్మదినోత్సవ సందర్భమున ఊరిజనులందరికి బ్రాహ్మణులమొక్కల పంచములవరకు ప్రతిమనిషికి భోజనమునకు కావలసిన పరికరములను వితముగా నొసంగిరి. కుంటి గ్రుడ్డిమొదలగువారికి దిక్కులేనివారికి వస్త్రధానముచేసిరి. వారిసంస్థాకోద్యోగులకు వేతనాభివృద్ధిసర్పిరి. ఈకృత్యకాలములో శ్రీరాజాగారు వీలయెడల కరుణించి ఆచరించినందులకు ఊరివారందరూ వారినికేవిధముల స్మరించుచున్నారు. శ్రీవారు ఆఖండేశ్వర్యాభివృద్ధితో చిరకాలము పరమాత్ముని కరుణచే వర్ణింపబడునాకాయని కోరుచున్నాను.

కొల్లి వెంకటరమణయ్య.

పాలకొల్లు పంచాయితీకోర్టు ఎలక్షన్లు

15-9-27 తారీఖున పాలకొల్లు పంచాయితీకోర్టు యెలక్షన్లు నరసాపురం తాలూకా తహసీలుదారుగారగు మ.రా.రా.శ్రీ.డి. సుబ్బారాయ.శాస్త్రిగారి సమక్షమున జరిగినది. అన్నివర్గములవారలగలసి మూడు, నాలుగేలమంది హాజరైరి. కాంగ్రెసుపార్టీ ఆని దరఖాస్తుపెట్టిన 15 గరు ఆభ్యర్థులలో చివర నువహరించిన ముగ్గురు తమ ఆభ్యర్థిత్యమును వుపసంహరించుకొనిరి. మిగతా 12 గరున పంచాయితీ కోర్టు మొదట్లగా యెమ్మకొనినట్లు గెట్టియలో వెల్లడియింపబడు దిట్టిప్రకటన గారికి కాగితములు పంపించెదమని శ్రీ తహసీలుదారుగారు పభికుల కెరుకదరచ, కాంగ్రెసుపార్టీకి టై, కై అను శబ్దములతో సభముగి నెను.

కాంగ్రెసు మొదట్లు

- 1. నముదూరి సుబ్బారాయుడుగారు, 2. వెలవలి వెంకట శివయ్యగారు, 3. రేపాక రామలింగయ్యగారు, 4. సలాది వెంకన్నగారు, 5. అత్తం నరసింహయ్యగారు, 6. నరదా మల్లయ్యగారు, 7. రావూరి పోతరాజుగారు, 8. ముత్యాల పిరాస్వామిగారు, 9. యయ్యపు నామిరెయ్యగారు, 10. పిళ్ల వెద అప్పన్నగారు, 11. బోళ్ల తిరపన్నగారు, 12. నందివాడ వెంకట సుబ్బారావుగారు, 13. ముచ్చర్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు, 14. త్తులపల్లి పెద్దయ్యగారు, 15. మామిడి సత్యనారాయణగారు.

నెం 18, 14, 15 గ్ల మొదట్ల తమ ఆభ్యర్థిత్యమును వుపసంహరించుకొనిరి.

చెంగల్లల సత్యనారాయణరావు

ఆంధ్రదేశ కళావంతులకొక విజ్ఞప్తి

12-9-27 తేదీ ప్లేటుకొన్నింటి సభ్యులగు గౌ. వేమనరపు రామచాను పంతులుగారు దేశీయులగు దేవదాసీలనుభవించుచున్న కష్టములు కని విని యాసంఘమునుంచి దేశీయుల ధనగౌరవాకోగ్యములు వెడి అన్నివిధముల అనుభవించుచున్న కష్టపరంపరలు చూచి యాదుర్మితి మహాపవిత్రవంతుల భారతదేశములో ప్రబలుట మహాగౌరవమని తలచి దేవాలయముల పేరుగా మైనరుకన్యలను అనివాహితులగానుంచి పడుపువృత్తిని ఆలవరుచుచుండిన దుర్మార్గులను శ్రీ గవర్నంటువారు శిక్షించునట్లు ఒక యుపపాదన యొనర్పిరి. అవుపపాదన యే సాంఘికముల కష్టములనుభవించుచున్నాకో వారే ఒక నూతనస్థితి కాలయనని కోరిరిగాని సదరు పంతులుగారు సదరు శబ్దము కావలెనట్లుయందు యెట్టివిపరీతము లేదుగాని మాసంఘ దురదృష్టవశమున గౌ. యస్. ఆర్. దాసుగారు లామెంబరు శ్రీ గవర్నంటువారికి సానుభూతి కలదుగాని యింకా ప్రబోధన జరుగవలెనట్లు సదరు సాంఘికముల కడువిచారముగానున్నది. ఏలన ఒకగజదొంగ నేరములు చేయునపుడు ఆనేరము దేశమునకు హానికరముగా నుండునపుడు వానిని శిక్షించు ధర్మమెట్లులో. అట్లునే దేశనాశన చేతువైన తమ దుర్మార్గుత్తిని మాన్పుటకు దేవదాసిసాంఘికలే ఒక చట్టవిబంధన కావలెననిది రోజులలో యింకా దుర్మితికి తావోసంగుట కడుకోవలెయ్యదు. సహగమనమును నిరూపించి

న శ్రీ గవర్నంటువారు యింకా యెట్టి స్వల్పసంస్కరణలకు కాలమాపనచేయుట ఆనేక బాధలను పడుపువృత్తి ఆనే బ్రహ్మరాక్షసికి బలియియ్యవలసిన కారణమైయున్నది. పై కారణముచే సదరుముగ్ధులకాలమరణములు చెందుచున్నారు. దీనికి చంపకవల్లి చరిత్రయే నిదర్శనము. కాన సాంఘికలూరా మన జీవితములు సంఘసంస్కరణకు అర్హించి కడుప్రబోధనచేసిన మన కష్టములను యింకా నా అంచించి యెట్టికాలమాపనచేయక ఈ నాముల సమస్య శ్రీ మద్రాసు గవర్నంటువారు పరిష్కారము చేయగలరని నమ్ముచున్నాను. సదరు సమస్య పరిష్కారమైన వెంటనే తిరిగి పంతులుగారు రాబోవు సమావేశములో యెట్టి తీర్మానము నుపపాదించిన సర్వమానవభాభావ్యమైన గల మహానియులందరు తోడ్పడగలగని నమ్ముచున్నాను. ఈసమస్యలు దేశీయులనిననే ఆధారపడియున్నవి గాన శ్రీ గవర్నంటువారు సానుభూతి చెల్పుచున్నట్లు తలెయుచున్నది. కనుక యొక్కడ సంఘములక్కడ కొన్ని తీర్మానములుచేసి వెంటనే శ్రీ ఇండియా(ప్రభుత్వమువారికిన్నీ శ్రీపంతులుగారికిన్నీ పంపగలంట్లుకు పై సంఘములవారిని ప్రార్థిస్తావున్నాను.

సిద్ధాబత్తుని చినవీరరాఘవులు.

సానికసంస్థలు

మార్కాపురం తాలూకా బోర్డువారి 1927 సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల సాధారణ సమావేశమునందు డిప్యూటీ యజమాన్వై కవుకసెలు కొకసభ్యుని యెమ్మకొనవలయునను ప్రస్తావన ఆభ్యర్థకుని సమునుంచి రావడముతోనే సభ్యులలో కలకలమేర్పడి యెక్కికవిషయము నోటినుయివ్వలేదు. ముందు నాకు తెలియ పరచలేదు. సాధారణసమావేశము కొరకు హాజరైన కొందరిలో మెజార్టీ చూచుకొని యెన్నికజరుపడదు అశాస్త్రీయమని వాదోపవాదములు బయలుదేరెను. పర్యవసానం మెజార్టీ అభిమతము నుసరించి యెన్నికజరుపడెను, అందుపాల్గొనని వ్యతిరేకాభిప్రాయముగల మైనార్టీవారి ఆక్షేపణ తీర్మానముకింద నమూనాచే యడము యేర్పడినది. ఈవర్గ అంతయును యెడ్డుకేవళ కవున్నిలు ప్రజలెంటువారి కెరిగించి వారి సలహాకొరకు మద్రాసు గవర్నమెంటు లా యెడ్డుకేవళ శ్రీకటారివారికి తెలుపుచు సరియైనవ్యాయమును ప్రసాదించకొరచడెను. దానికి ప్రత్యక్షకరముగా మినిస్ట్రీయెడ్డుకేవళ అండ్ లోకల్ సెల్సు గవర్నమెంటువారినుంచి రాబడిన జి.ఓ. నెంబరు 1559/10-8-27 తేదీ గల వుత్తరువులో యెన్నికజరిగిన రి గోజులలోపల ఆక్షేపణ ఆర్డీ చేరలేదు గనుక నిరాకరించబడినది. అని తమవద్ద కాయితం శిల్పితమందా ఘయిసలు చేయగలిగిరి గాని యాయెన్నికవిషయమున జరిగినవర్గ అందుకొరకేర్పడిన నిబంధనలను అనుసరించియున్నదా? లేకున్న యెట్లు సమర్థనీయమాయెననువిషయమును స్పష్టపరచియున్న ప్రభాసంస్థలపట్ల యావ్యాయశాఖ కొంత వరకు తోడ్పడెనని తలంచుకొనవలెయ్యోది. ఏనాడు యెన్నిక జరుపబడినదో అతీర్మానముక్రిందనే ఆక్షేపణ నమూనాచేయబడి యున్నది గనుక యెన్నికవిషయం తెలిసినతోడనే ఆక్షేపణ విషయము తెలియకలేదు. ఇకను కాలవ్యవధి యెప్పుడు దాని తోనిమిత్తములేక ప్రత్యేకముగా రాబడిన కాయితమునే ప్రధానముగ భావించి అయ్యది నియమితకాలమున గవర్నమెంటు లా యెడ్డుకేవళ శ్రీకటారివారి కందలేదని నిరాకరింపబడుట యు యెన్నికవిషయము నేర్పడియున్న నియమాదుల ననుసరింపని వర్గ సాగుచుండుటయు జరుగుచున్న పుడు యాసానిక సంస్థలెంతటి చాతుర్యముగ, సమర్థ నియముగ నడుచుచున్న వోనువ్వక మగును. పైగా యానిబంధనలు రూలింగులు అనుసరింపదలచిన వారికి తప్ప తదితరుల బాధించునట్లునడచదు. అందులకనియే కాబోలు అవిశ్వాసతీర్మానవర్తనముయమున ప్రధానామాత్యుడు సమాధానమొసగుచు మరతులకు గౌరవింపనికొందరు అన్యక్షులతో నియమముల వానరించచేయుటకొర కేదియో యొక విధమయిన వత్తిడికిందవలసియున్నదని నుడువుటకు కారణమై యుండును. రానున్న మార్చిలో నైనను నియమముల ననుసరింపగల కట్టుదిట్టములతో యాసానిక సంస్థలవట్టును సవరణపడగలదని నమ్మువలసియున్నది.

అన్నమరాజు వెంకటస్వనింహం.

తూర్పుగోదావరి మండలసహకార సమ్మేళన మహాజనసభ - రాజమండ్రి

11-9-27 తేదీని రాజమహేంద్రవరం మున్సిపలు భవనములో సమ్మేళనమహాజనసభ మ.రా.రా.శ్రీ, బోగ్గుల రామచంద్రారావు పంతులుగారి యాధిపత్యమున జరిగినది. రాజధాని సహకార రిజిస్ట్రారుగారు రంగు మాడ్చుగారు, సహాయ రిజిస్ట్రారుగారు దేవశిఖాపాణి మొదలియారగారు, డిప్యూటీరిజిస్ట్రారుగారు రంగనాధాచార్యులుగారు, మండల అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగారు రామస్వామి అయ్యగారు, సహకార ఎన్ క్లెయిర్ కమిటీ అధ్య

క్షులగుట పుణ్యమైందు వొరగారు, కమిటీ కార్యదర్శియగు కుమ్మవొరగారు యితర సహకారప్రభుత్వోద్యోగియులను, మండలములోని నాలుగు సెంట్రలుబ్యాంకు ప్రతినిధులు, 12 యూనియను ప్రతినిధులు, వ్యక్తిసభ్యులు సభకు విచ్చేసిరి. పితాపురము సహకారయూనియనుసంఘము తప్ప జిల్లాలోని వివిధ సెంట్రలుబ్యాంకులు, యూనియనుప్రతినిధులు సభకు హాజరైరి. గతసాలు ఆడిట్టుయొక్క తరపు కార్యదర్శిగారు చదివినసిపించిరి. మిమ్ముల గతసంవత్సరము ఫెడరేషను కావించిన ప్రయత్నములను కార్యములను కార్యాదర్శిగారు నివేదించిరి. వివిధ స్థానిక యూనియనుల ఆదాయవ్యయపట్రికలు గతసాలులో నిర్ణయింపబడినవి. ఫెడరేషనుతరపున సహకారోద్యమముగూర్చి రికరపత్రములు ప్రకటింపబడినవి. రాజమండ్రి రామచంద్రపురం తాలూకా గ్రామాదులలోను, కాకినాడ, పెద్దాపురం, పితాపురం తునిపట్టణములలో సహకారోద్యమ ప్రచారము నిమిత్తము ఫెడరేషనుతరపున రావుబొద్దుడు ఆర్. రామచంద్రరావుగారు (రిజిస్ట్రారులకు) రావుసాహెబు టి. శ్రీనివాసరావుగారిచేతను, సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా సా పై టీ సభ్యులగు వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారిచేతను సహకారోద్యమముగూర్చి ఉపన్యాసములు యిప్పించబడెను. అమలాపురం తాలూకాలో నూపగనైజర్లకు శిక్షణాతరగతు లేర్పరచబడి, తాలూకాలోని వివిధ సెంట్రల్లో ఉపన్యాసము లియబడెను. ముమ్మిడినరములో జిల్లా కంఠకను సహకారమహాజనసభ సమావేశపరచబడెను. పంచాయితీదార్లకు సంఘకార్యనిర్వహణము నిమిత్తము ఆలమును, రామచంద్రపురం సెంట్రల్లో పంచాయితీ తరగతులు నిర్వహింపబడెను. బకాయాల వసూలుపరచుటలో అమలాపురం, రామచంద్రపురం బ్యాంకులో తోడ్పాటుకావించబడెను. ఫెడరేషనునకు ఆదాయము ఎక్కువతేనందున శిబ్బంది నేర్పరచి ఎక్కువ ప్రచారమునలుపుట కవకాశముకలగలేదు. కార్యదర్శిగారి నివేదికనదివినవి గలు, బాగుగపనిచేసిన యూనియనునకు రజితపాత్ర బహుమతి యిచ్చుటకు ప్రహాజలు చేయబడినది. కాని కాకినాడ బ్యాంకుప్రతినిధులు, పెద్దాపురం, తుని యూనియను ప్రతినిధులు, మెట్టతాలూకాలవారికి సకాలములో బకాయాలు యిచ్చుటకు తమ సావకాశములుండవు. కాన యెట్టి పోటీపెట్టిన మాగాణితాలూకాలవారే విజయము కాంతురుగాని వేరుకాదనియు, ఇందుమూలమున స్వర్ణతేర్పడునని చెప్పటచే తీర్మాన ముపసంహరింపబడినది. 4-9-27 తేదీ కాకినాడ సెంట్రలుబ్యాంకువారు, పితాపురం, పెద్దాపురం, తుని, కాకినాడ యూనియనుప్రతినిధులు, పెద్దాపురంసభలో ఫెడరేషను అనావశ్యకమనియు, సెంట్రలు బ్యాంకువారే యీ పనిని నిర్వహించుటకు సమర్థులని కావించిన తీర్మానము చదువబడినది. ఈ తీర్మానము చర్చించుటకు సభకువచ్చిన ప్రతినిధులెవ్వరు ప్రతిపాదించలేదు. పెద్దాపురం సభలో ప్రతిపాదించినవారు యీ సభకు హాజరై యుండలేదు. అందుచే ప్రతిపాదకులులేక పెద్దాపురం తీర్మానము తీసివేయబడినది. పెద్దాపురం, తుని, కాకినాడ యూనియను ప్రతినిధులు కాకినాడ సెంట్రలుబ్యాంకు ప్రతినిధులు ఫెడరేషను సభ్యులుగ వచ్చియుండుటచే వారలలో యెవరు యీ తీర్మానము బలపరచుటకు యిచ్చగించలేదు. రిజిస్ట్రారుగారు పుణ్య దొరగారు ఫెడరేషను ఆదాయము వృద్ధిపరచుమాగ్గుములు కొన్నిటి నూచించిరి. ఆసభ్యులకు వందనములతో సభ ముగిసినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రచురణాలయముపై దాడి

ఫిల్మ్, పెప్టెంబరు 16:— పి. డి. అధికారు లీదినమున గుప్తఅండుకంపెనీయను ప్రచురణాలయముపై దాడిచేసెదలి సాదాజాచి "దేవద త్తవర్ణము" అనునవలయొక్క ప్రతులను తీసికొనిపోయిరి.

మహమ్మదాలీగారు

లాహోరు, పెప్టెంబరు 16:— సరిహద్దు ప్రాంతపరగజాల రాజకీయ సంస్కరణల గురించి చివరగజేయుటకు పిషావరు వెల్లిక మాలానా మహమ్మదాలీగారు మరికొంతకాల మచ్చటనే యుందురని చెలియుచున్నది. మహమ్మదాలీగారు 18-14 తేదీలలో రెండు బహిరంగసభలం దువన్యసించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, పెప్టెంబరు 19:— నంగరాష్ట్రపు రాజకీయ ఖైది జతీంద్ర భట్టాచార్యగారు పాముకాటుచే మరణించిరను వార్త ఆసత్వమైనదనియు వీరుకొన్ని దినములనుండి ఆస్పస్థులై యుండి ప్రస్తుతము ఆరోగ్యవంతులై యున్నారనియు ఫార్మర్ల ప్రతీక ప్రకటించుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ సరస్వతీగాన సభ, కాకినాడ

ది 26 సెప్టెంబరు 1927 సం॥రం మొదలు

శ్రీ సరస్వతీ భవనమందు, బ్యాంకింగ్ రోడ్డు, కాకినాడ
కార్యక్రమము.

(ప్రతిదినం 5 గంటలకు)

1927 వ సం॥ సెప్టెంబరు 26 వ తేది సోమవారం
సాయంత్రం 5 గంటలకు వా. సుబ్బయ్య భాగవతులుగారు,
(కాకినాడ) హరికథ.

27 వ తేది మంగళవారం యీ. అమృతరామశాస్త్రి
గారు (దామోదరామ) వీణ, నం. సింహాద్రి అప్పలాదాస్యలు
గారు, (రేపల్లె) వీణలు, పా. విశేషభింగంగారు (కాకినాడ)
మృదంగం.

28 వ తేది బుధవారం గ. పాపయ్యలింగ దేవరగారు
(బందరు) మురళి, గ. సామయ్యదేవరగారు (బందరు) వీణ
లు, అ. రామమూర్తిగారు (బందరు) మృదంగం.

29 వ తేది గురువారం పా. రామకృష్ణయ్యగారు (బెజవాడ)
గాత్రం, చ. పంచనాథంగారు (తెనాలి) వీణలు, పా.
వీరరాఘవయ్యచౌదరిగారు (బెజవాడ) మృదంగం.

30 వ తేది శుక్రవారం ద్వా. వెంకటస్వామియ్యగారు
(విజయనగరం) వీణలు, కే. వెంకట్రాజుగారు (కాకినాడ)
మృదంగం.

1-10-27 వ సం॥ అక్టోబరు 1 వ తేది శనివారం చి. సుబ్ర
హ్మణ్యం శిల్పిగారు (చిత్తూరు) గాత్రం, ద్వా. వెంకటస్వామి
య్యగారు (విజయనగరం) వీణలు, కే. వెంకట్రాజుగారు
(కాకినాడ) మృదంగం, సుందరం అయ్యగారు (మంభోజి
గం) ఘటం.

2 వ తేది ఆదివారం అ. నారాయణదాసుగారు (విజ
యనగరం) హరికథ.

3 వ తేది సోమవారం రామనాజ అయ్యంగారు (అరి
యనడి) గాత్రం, సుందరే అయ్యగారు (తెనాలి) వీణలు,
చక్రికామూర్తిశిల్పిగారు (పుదుక్కోట) మృదంగం,
సుందరం అయ్యగారు (మంభోజిగం) ఘటం.

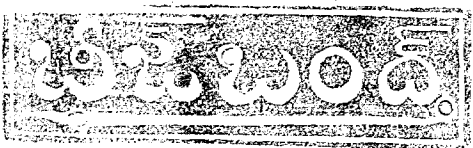
వీణాపురం ఫర్ ఫార్మేన్సు

4 వ తేది మంగళవారం టి. గోవిందస్వామిశిల్పిగారు
(తిరునావల్లి) వీణలు, అ. రామమూర్తిగారు (బందరు) మృ
దంగం.

5 వ తేది బుధవారం కే. సుబ్రహ్మణ్యశిల్పి అను వై నా
శిల్పి (కాంచీపురం) గాత్రం, టి. గోవిందస్వామిశిల్పిగారు (తిరు
నావల్లి) వీణలు, పా. వీరరాఘవయ్యచౌదరిగారు (బెజవా
డ) మృదంగం, చక్రికామూర్తిశిల్పిగారు (పుదుక్కోట) కంజీరా.

6 వ తేది గురువారం నటరాజన్ గారు (రంజాపురం)
గాత్రం, వీణలు, అ. రామమూర్తిగారు (బందరు) మృదంగం.
అనంతమైయెడల ప్రోగ్రాము మార్చబడును.

చాగంటి సుందరయ్య,
గౌరవకార్యదర్శి.

బీజ్ బండ్:—నీరే పోయిన శిశువును గట్టిపడక
టకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వప్న నందుగాని మాత్రమునో
గాని శిశువును స్థిరమునకును యెడల తక్షణం నిలిపివేయును
మునీతనమును, సప్తసంకల్పమును తొలగించి యోవన మొద
గును. ఎంతటి బహిమని కయినను కెడుగంటలలో నరములకు
జలము నిచ్చి సంసారమును అనుభవించునట్లు జేసి పంతో
మందులగ జేయును. ఈ శిల్పములు రహస్యముగా నుంచబడు
20 మాత్రలు నీ 1-కి 2-0-0. డి. వి. చార్జీ వేరే

ఆర్య వైద్యశాల

1159-1127 3, బైగాసింగుల గోడ, మదరాసు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము, స్థలములతగాదా
వై శిర్షికక్రింద, ఈనెల 14 తేదీన తమ ప్రతికయందు
ప్రచురింపబడిన సంపాదకీయవ్యాసము చదివినది. బెజవాడనాల్గు
వారముగా నుండుటకు విద్యాలయసభ్యులు అంగీకరించినచో
ప్రస్తుతసంవత్సరము తొలిగిపోవునని తమ అభిప్రాయముగా చెప్పి
యున్నారు.

అంతకుముందుగా మనకృష్ణములు పోయినవి విద్యాలయ
సభ్యులకు నమస్కరము లేక పోవుటచేతనే, కార్యస్థానవిధి యమును
నూర్చి అన్ని తీర్మానములు నిర్ణయమునకు వచ్చి బెజవాడనాల్గు
వారముగా నుండవలయునని సెనెటుసభ్యులగు ఇదివరకే తీర్మా
నించినందుకే. ఆవిషయమై తీర్మానము ఇప్పుడు అనంతరము లేదు.
అయితే ఆ తీర్మానము ప్రభుత్వమువారికి అంగీకారము కాకపో
యెను. మాడుకేంద్రములు మాత్రమే ఉండవలయునని వారిపట్టు
గదా! స్థలసంబంధమైన యిరువదియయ్యలలో తటస్థముగనుండి
నను, కేంద్రసంఖ్యావిషయములో మాత్రము ప్రభుత్వమువారు
దృఢాభిప్రాయము తెల్పినారున్నారని ప్రభుత్వమువారికి వ్యతి
రేకముగా విద్యాలయసభ్యులు వినిచేసినను, అది సాగ నేరదు. ప్ర
భుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుటకు స్థానము కాననభికాని సెనె
టుసభ కాదు. మాడుకేంద్రములు మాత్రమే ఉండవలయునని ప్ర
భుత్వాభిప్రాయము మారనలెనన్న, కాననభికాని తీర్మానముచే
మారవలయునుగాని, సెనెటుసభ తీర్మానముచేత కాదు. కావు
న విద్యాలయ సభ్యులకు మీరు ఇచ్చినపలతో నర్హము.

నరసింహకంఠగిరి—ప్రభుత్వమువారు నాల్గు వారమున
కు అంగీకరించినను, సెనెటుసభ్యులందరూగాని, కాననభికాన
భ్యులందరూగాని ఇప్పుడు దానికి అంగీకరింతురనుట సంభేదాస్ప
దము. బెజవాడ నాల్గువారముగా కావలయునని సెనెటు
వారు తీర్మానించిన మాట నిజమే. ఆ తీర్మాన
ము అంగీకరించినప్పుడు సెనెటుసభ్యులందరూ దానిపరిణామ
ము ఎట్లుండునదియు గ్రహించియుండక పోవచ్చును. ఆవిషయ
మును ఆప్పుడు వారు పూర్తిగా గ్రహించియుండునది ఆ తీర్మా
నము అంతకుముందుగా సెనెటుసభలో ఆమోదింపబడియుండి
దు. బెజవాడ ఇదివరకే కార్యస్థానము. ఇప్పుడుకేంద్రముకూడ
అయినప్పుడును, విద్యాలయముచే నడుపబడు కళాశాలనియు
అనగా ఉన్నత విద్యావీధులన్నియు బెజవాడలోనే సాగింపబ
డును. ఆంధ్రదేశమునకుండునను, విద్యావిషయమున ప్రధానతే
త్రమునజేల్చి రాజమహేంద్రవరము మూలబడవలసియుండును.
ఆంధ్రదేశ వ్యవస్థాపకవిద్యాలయమున విజయనగరమును విద్యాల
యపు చట్ట మేములజేర్చినది. రాజమహేంద్రవరముకూడ వెనుక
బడుటకు ఈ ప్రాంతములవారు అంగీకరింపజాలరు.

బెజవాడయొక్క ప్రాముఖ్యమును నేను ప్రశ్నించుటలేదు.
కావున నేనొక్క ఆలోచన చెప్పుచున్నాను. బెజవాడ నాల్గువారము
ద్రముగా నుండుటకు కాననభ్యులును సెనెటుసభ్యులును పట్టు
దలతో పనిచేసి, ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయమును కడలుపుటకు ప్ర
యత్నింపవలయును. విద్యాలయకార్యస్థానము మాత్రము బెజ
వాడనుండి రాజమహేంద్రవరమునకు మార్చవలయును. ఈ రెం
డు సూచనలు ఆమోదింపబడినచో న్యాయము జరుగనని నేను
తలచుచున్నాను. (ప్రతిపక్షము విద్యాకేంద్రమైన రాజమ
హేంద్రవరమునకు ప్రభుత్వప్రాధాన్యమునిచ్చుట ధర్మము. బెజ
వాడమొదలగు ఇతరపట్టణములు అనంతరమైనచో, కొద్దికాలము
నేవియుండుట యుక్తము.

జయంతి గంగన్న,
రాజమహేంద్రవరము.

WANTED.

4013
Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars on 2 annas
stamp. Apply to:—Central Telegraph School,
Nai Sarak, Delhi.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(19-9-27)

నీమజవుల దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు	రు. అ.
కాకికాముల్లు—22 X 22 ముంగిసూర్యు (బి)	9-8-0
" పరాసరికము	8-8-0
కాకికాముల్లు—22 X 22 "మోటారు సైకిల్" (బి) రు	
" పరాసరికము (20 X 20) రు	
కాకికాముల్లు—22 X 22 పేరుకములు (బి) రు	9-0-0
" పరాసరికములు రు	8-0-0
తెలుపుముల్లు—1708 (సెట్) రు 13-0. గ్లాస్ 9000	
(సెట్) రు 13-8-0; 1702 రు 10-12-0 ఎల్. ఎల్.	
78, రు 8-10-0 88/888 రు 13-12-0; Z. 78 రు 10-8;	
జి. జి. 78 రు 8-4; 7868 రు 8-4; 78078 రు 8-4;	
జి. 78 రు 7-4-0.	
తెలుపు మర్రింగ్స్—H. K. 62 రు 17-0-0; C. 40000	
రు 22-4; డి. డి. డి. రు 15-12-0.	
ట్యూబ్స్ 100,000—గజము 1-కి రు 0-8-6;	

నూలు
40 సెంటర్ సీమ (5 పౌ కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-14-0
చలున (కొంగ) రు 7-7-0; చలున ("ఎనిటిక్స్-బ్") రు 7-1-0;
చలున (నాగకన్యక) 7-7-0 చలున (గుడ్డి) రు 7-5-0 చలున
(గడ్డకెండా) రు 7-0-0 పచ్చనర్రము (ఎర్ర) రు 8-4; పడన
(ఎర్ర) రు 7-12; నూలుస్వాపారి రు 7-0-0;
రు 7-10.

40 జపాన్ (పదిపౌనులకట్టు) నట్టర్రము రు 11-14-0.
60 సీమ (5 పౌనులకట్టులు)—అడక తెర రు 15-4, సెమలి
రు 15-8; "డెంబుల్స్" (ఎర్ర) 15-2-0 రాట్టుము (ఎర్ర)
రు 13-8; కలకము (ఎర్ర) రు 9-8; చదుకారము రు 9-1-0
స్టా గడియారము రు 9-0-0; సెట్ సెట్ రు 8-15-0.
ఇతరదీక్షలు—(డిట్ మేస్) రు 287
రాగిరేసు రు 251.

సిమెంట్ పీచా నెల:—
గోల్డ్ పేస్ ("చెయ్యి") రు 11-12;
జర్మన్ "రేడి" రు 9-12-0.
చక్కెరములు యొక్క ధర—
కానా "రేడి" రు 29-10-0. సెప్టెంబరు 29-8-0
అక్టోబరు 29-12-0 నవంబరు డిసెంబరు రు 29-15-0.
వేరు సెనగ నూనె
"ఇంగ్లీషు బాదన ధరలు"—గానుగ రు 112.
ఆముదము
(మిట్ డెలివరీ) రు 115.

No. 315.
దివ్యమైన గువాననగల సబ్బు. సరికుద్ద
వైనవస్త్రపులు, శ్రేష్ఠమైన చందనతైల
ము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.
Made by GOODWIN'S, Manchester
Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,
P. O. BOX 237 343
MADRAS.

ఏలాటి నష్ట కష్టములలేక లాభకారియైన దుకాణమందే

మీ లావాదేవి యుండవలెను! 1842 (4)

అట్లు చేయగోరినచో తప్పక ఈ దిగువ విహాసమునకే రండు

నవరం బంగారుకు, నీమవెండికి పూచీ నివ్వబడును. లేని నగలు సకాలమునకు తయారుచేసి యివ్వబడును. మీకెట్టి కష్టము నుండదు. బీజలు

తంతివిహాసము } ధనవంతులను వ్యత్యాసము మాకులేదు. ప్రజలందరికిని శాకర్యము కలిగించుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము. }
"ఉమ్మిడియార్" } ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవస్త్రములు 25, చై నాబాదరొడ్డు, మదరాసు. } పెరిఫోను నెం. "2802"

ప్రభవ సంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ నవమి (౧౯-౯-౧౯౨౭) స్థామవారము

గీతాసారము

[శ్రీమాన్ పి. యస్. కవిగారు]

1. శ్రీ లాసంగెడు కమలేశుఁ జిత్తమందుఁ
దలంచువారికి నెప్పుడు గలదు సుఖము;
గాన నడేవు నతజన్మతాణు నాత్మ
గొల్పి పూజింతు మద్యచఃకుసుమములను. ౧
ఆదిమధ్యాంతరహిత యనాధరక్ష
నచ్చిదానంద యదువీర సత్కటాక్ష
ముజ్జగంబుల నీవె యోముదు సునీత
అభినుతించెద గీతావిహారదత్త. ౨
జీవకోటికి నీతి శాసించి విధుల
వలయురీతిని జ్ఞానసంపదలఁ బొదల
జేసి యజ్ఞుల మమ్ముఁ బోషించుచుందు
కాన నిరంతంబు జ్ఞానంబు గలుగఁజేయు. 3
శ్రీకరంబైన గీత కిరీటి కప్పు
డిందిరేసుడు నేర్చిన ముజువభంబు
నరసి బుధులు గీతాసార మనెడుకరణిఁ
గూర్చి యర్పింతు నిద్ది భక్తులు గొనంగ. ౪
జంతజాలాదులను నిండు జగతియందుఁ
జెప్పియుండిన యాగిచిత్రవిద్య
కర్మమును భక్తి జ్ఞానసంకలితవృత్తి
గ్రాలు చుడును మొదటియోగం బనంగ. ౫
సహజగుణాత్మతత్త్వంబె సాంఖ్య మనియు
నాగమవిధానకర్మంబె యోగ మనియు
వీనియొక్కత ప్రజ్ఞకు విత్తనంబె
యనుచు విలసిల్లె సాంఖ్యయోగాఖ్యమహిమ.
ఆత్మ కెందును కర్మత్వ మరయ లేద;
కారణం బైన తన్నిష్ఠ గార్యసమితి
నిశ్చయంబుగ సిద్ధించు నికటముగను
కర్మయోగవిధాన మీ కరణి నెనంగు. 2
వత్ససిద్ధిని జేకూర్చు పత్నియూ?
సాంఖ్యకర్మంబు లీరెండు సమములైన
దానిసంగ్రహమే సాంఖ్య మాను వెంపు
జ్ఞానయోగంబు సుజ్ఞాని గాని కనెడు. ౬
"కర్మవైశిష్టి ఫలములు గలుగుకతన
దోష్టసాంఖ్యమునకు నిది త్రోవఁ జూపు;
విధివిధానంబు లెల్లను వీడఁ దగదా;
కర్మనన్నాన యోగ మీ కరణి మెఱయు. ౭
సిద్ధశేషమి శోభిల్లు శీల మెల్ల;
పరమ యోగులు నలువురు వఱలు లెల్ల,
వివిధయోగవిశేషాంశవిధుల నెల్ల
నాత్మనిగ్రహయోగమునందుఁ గనుము ! ౧౦
మంచిగుణములు మదిని దలంచుకొంచు
దెల్లమగు భక్తి నిరతము నుల్ల మలర
మించి బ్రహ్మస్వరూపము గాంచు టదియె.

ప్రాథమిజ్ఞానయోగమై పరఁగుచుండు. ౧౧
ఎట్లు లైశ్వర్య మబ్బునో యెటుఁగుటయును
తనదు రూపంబుఁ గనెడు వభంబు మఱియు,
ధీరులై దైవబలమునఁ దెలియు విధుల
నొప్పు నక్షరపరమాత్మయోగ మనిన. ౧౨
దేవుఁ డనువాఁడు మనుజుఁడై తేజరిల్లి
భక్తులకు మేలిగుణములు వఱలఁ జేసి
బ్రహ్మమే సత్య మనుచును పలికి రాజ
విద్యయును రాజగుహ్యంబు వెలయఁజేసె. ౧౩
శాంత మెవరిగఁబొ త-త్సార మెఱిగి,
జగ మెవరికుఁడీ గలదో నిజంబుఁ గాంచి,
మిగుల వానిని నేవించి మేలు పొందు
గరిమ మతులిత మహిమయో గమునఁ గలడు.
అధికతేజమున జగము లాను లీల
నట్టితేజమె హరిరూప మగును చాల
భక్తి లేకుండ నుండుట బాల వీల ?
విశ్వరూపసందర్శము విను సుశీల ! ౧౪
శక్తి గలకొలఁదిని నిష్ఠఁ జలిపిన యెడ
నెలమితోడను సౌఖ్యంబు వృద్ధిఁ బొందు ;
నాత్మ పరమాత్మగను విధు లరసి చూడ
భక్తియోగంబు నూత్నసం పదల నొనంగు.
దేహరూపంబు నాత్మను దెలిసికొనుట
మదికి విజ్ఞాన మొనఁగెడు మార్గ మగును
మూల మంతయు శోధింపఁ జాలియుంట
తేత్రభూమిజ్ఞ సాధనసిద్ధి లివియె. ౧౫
మూఁడువిధముల గుణములు ముఖ్యముగను
నాత్మయందునఁ జొరనీక యక్షరంబు
భగవదైశ్వర్యములు నివి భక్తులకును
గలుగునని గుణత్రియవిభాగమునఁ దెలియు.
రావించె ట్టను సంసారరాజశాఖ
తెంపు లేకుండ వఱలుట తెలిసికొనిన
నిరత మాత్మసరాత్మలనిజము దెలియు
నుర్విఁ బురుషోత్తమప్రాప్తియోగ మిదియె. ౧౬
సాధుమతులకు శాస్త్రంబు సమ్మతంబు
సమ్మతించు దాని నసాధులెల్ల
కాన నిరువుర భేద మీకరణిఁ దనరు
దేవతాసురసంపదఁ దెలియు మిట్లు. ౧౭
అసురకర్మల నెల్లప్పుడవలఁ ద్రోసి
సమ్మతంబున హరి కృతుల నలుపు చుంట
తప మొనర్చుట నీతిని దనరు చుంట
నింపు శ్రద్ధాత్రయంపు యోగంపుసాంపు. ౧౮
భక్తివలననే నిఖిలంబుఁ బడయవచ్చుఁ
గామచేష్టల విడుపుము కర్మవృత్తి
శాస్త్రవిధులను సమ్ముము సార మిదియె
దేవదేవుండు పల్కె నీభావ మెల్ల. ౧౯
అంత భక్తిని బ్రణమిల్లి యాహవమున
విన్నగీతను మఱచితి మెడి యిపుడు

ఆనతియుము శ్రుతిరహ-స్యంబు లెల్ల
ననినపార్థునితోఁ గృష్ణుఁ డనియె నిట్లు.
కశ్యపుని గాంచి యొకముని గఱపినట్టి
విధిని నజలోకముననుండి విప్రుఁ డొకఁడు
వచ్చి నుడివినవార్తల వరుస వినవె !
గ్రమ్మి అను విను మదియయేకాంతహితము
అపని నుండిన సురపురి కరిగియున్న
మానవు లనంతజన్మముల్ పూని పూని
పుట్టుచుందురు గిట్టుదు రెట్లు లయిన
ముక్తిఁ బొందక యుందు రీ మూఢు లకట! ౨౦
దృశ్య మాస్పష్టి సున్న యదృశ్యుడయిన
యక్షురుడగు పురుషుఁ డనంతంఁ డనుచు
తెలిసికొని బ్రహ్మ నెపుడు నుతించి తేని
ముక్తిసాధన మలవడు పూతచరిత !
నిశ్చలంబైన బుద్ధిని నేర్చు కలిగి
అన్యచింతన విడనాడి ధన్యు లగుచు
అచ్యుతానంత గోవింద హరి యటంచు
ధ్యాన మొనరించి సద్గతి గానవలయు.
కర్మచే గల్గు జ్ఞానసంస్కారచయము
దానిచే భక్తి సాధ్యమై తనరు; భక్తి
వలన ముక్తియుఁ గల్గు ప్రపన్నులకును
ప్రాపు నెలకొల్పు గీత మేల్పొంది యగుచు.

గీత గ ర్భ సీ స ము

క్రోధ జనితమైన కుత్సిత కర్మముల్
పాప చయ మటంచు పాటఁదోలి
భక్తియుతుల కెల్ల వశ్యుడనంగు ననుఁ
బూజచేయఁ దెలివి పొందు టరుదె
చేయఁ బూను పని గుణాయ త్ర హాఁగాన
పరమపదముఁ గోరి భక్తితోడ.
నన్ను వేడుకొనిన చెన్నగు కైవల్య
పుణ్యమార్గ మదె విభూతి సూపె !
నిత్యసద్వర్తనంబుల నియతి నాత్మ
భరితవాంఛను నలరక పారమార్థి
కంబు లేనట్టి జీవసంఘమున కెట్లు
మే లొసంగెడు కరుణతో మేర మీఱి.
కడవ నిండుగఁ గలపాలకంఠె మీఁది;
మీఁగడను రుచి కలుగదే మిక్కుటముగ
సారమును జేర్చి ప్రాయ శాస్త్రంబునందు
గ్రంథ మింతైన దుచ్ఛంబు గాకయున్నె ? 3౦
ఇందుఁ గల ముఖ్యధర్మంబు లెల్లఁ జదివి
మంచిమార్గ మటంచు నెమ్మదిఁ దలంచి
శ్రద్ధ మీఱ నాచరణము నలిపి చేని
నమితసౌఖ్యాదులను కృష్ణుఁ డందఁజేయు. 3౧
ప్రథితపట్నా యకొన్నత-వంశమందు
నలరు మేటి సీతారామ-యోగసుతుఁడు
సూర్యనారాయణుం డీట్లు స్మరసిద్ధ
ఫణితి గాఁగ గీతాసార మొనర ! పాసె,

కన్నడాంధ్రకవులు

[సాంఘికకావ్యము శ్రీకంఠశాస్త్రిగారు, వి. ఏ.,

అంధ్రవాక్యము ప్రపంచమును కీర్తికేసులను శ్రీయుత శాస్త్రిగారు లక్ష్యముగావుగానూ, వంగూరి సుబ్బారావుగారు ప్రాచీనకావ్యములను మహాదూతకారము చేసెయ్యవచ్చును. భాషాభివృద్ధి, కీర్తికేసు, నవ్యతీయపాండిత్యమును ప్రసక్తిగలవాడై భాషాభివృద్ధికి కీర్తిరత్నప్రాయము లైనారు గదా? వీరిద్దరును లభించినకావ్యముల ఆంధ్రవాక్యములను, వ్యాసాదుల వీరియకాలస్మృతులను వాటిని ఆమోదనవ్యమును అంధ్రకవులకు చాటుచున్నది. అయినను వీరిద్దరంతయుల సంగీతి, ముఖ్యము కన్నడ ఆంధ్రకవులను అన్నది. అన్నదియు నూహించుటయే ప్రస్తుత కార్యము.

శ్రీయుత లక్ష్యరావుగారు ద్రావిడభాషలయందు ప్రభుత్వమువలన మనది వ్యాసము, దిల్లు వ్రాసినారు: కన్నడమునాడు మొదట శాతవాహన తీర్థనాథుల నుండి తరువాత శాతవాహనానికి వచ్చి చేరి. పురాణకాలపు వాక్యము ముందు శాతవాహనులు లేరు. అంతటను ఆ.శ. ౧౮౦౦ వేల కానవచ్చును. శ్రీ. శ. ౧౦, ౧౧ శతాబ్దముల తరువాత "నాన్" రూపము ప్రవేశించెను. తమిళభాషయందు సమర్థించుటకు భట్టాచార్యులు "అదన" (నూత్రము, 288) ఉదాహరించి భట్టారకుడు నూత్రములో ఏన్ అనెడి వాచకమునే అంగీకరించె నని, వ్యాఖ్యానము "నాన్"ను అనువాదించె ననిరి. కన్నడమున ఈ తరువాతము తెలుగువారి అను నాన్ అంగీకరించెను; దక్షిణ భాషలందు తమిళభాషములును దీక్షింపె ననిరి.

మనకొందిని ఈస్థాంతమునను లేకయున అధారముగ పడదు, విచ్చితి మననగా, తమిళు దాక్షిణ్యమైనను, ఉత్తర భాషాభివృద్ధి నాన్ పదమును అంగీకరించుచున్నది మతీయు ఉత్తరభాషసంపర్కముగల తెలుగునందు నాన్ పదముక పైకాక దాక్షిణ్యమును ఆన్ రూపమును ఏనువాచక మున్నది ఈ కారణములచే కన్నడమున నుండిన ఆం నాం పదములను మార్చుకొని తెలుగు తమిళు నేను ఏను నాన్ పదములను దీక్షింపి యున్నది సిద్ధించుచున్నదిచేకాక శ్రీయుత లక్ష్యరావు లనినట్టి "ఇట్లున్నదభావమైతెను ముద్రపెవేను" కాజాలను.

ఇక శ్రీయుత వంగూరి సుబ్బారావుగారి సిద్ధాంతము లను జూచెదము. తమిళం పీఠికయందు "కర్నాటక వాక్యము ముఖ్యమైనదంతయు నాంధ్రులే రచించినవనిమాత్రము ముఖ్యము. పూజ్యపాదుడనీ, నాగార్జున, అదిపంప, పాన్నరన్న, నాగనర్మ రాజాదిత్య, మైదురాయయ్య, మోగియ్య, నరుకడన, ముగ్ధకార్జున పండితారాధ్య, వాణిశ్వర, రాఘవ, కెరెయదవ్యరస, చక్రపాణి, రంగనాథ, పోపాత్త దండనాథ, భీమకవి ఆనవాన ముఖ్యులు. ఇంతయందీ అంధ్రులు కన్నడదేశమునకు పోయి వారివారి లక్ష్యలక్షణగ్రంథము లన్నియు వ్రాసి ఆర్య నాగరిక కర్ణాటకమున వ్యాపింపజేసి కనదులను మహాపకారమునరించికదా! మనము వారిపే నెరుపు తెచ్చుకొనునట్టి దీక్షలవ!..... కన్నడులనుండియే మనము వాక్యమును, లిపి నేర్చుకొనవచ్చుమనచో, కన్నడులు వ్రాసిన తెలుగుగ్రంథ మొక్కటి మాత్రము! ప్రసిద్ధ గ్రంథములు తెలుగున వ్రాసిన పిమ్మటనే కన్నడులు అనుకరించినది చూచియెనా మనము కర్నాటకులకు నురువుల మని చదువరు లంగీకరింపకపోరు."

ప్రాజ్ఞులకు ఈ సిద్ధాంతము ప్రమాదజనిత మని తోచక మానదు. సుబ్బారావుగారు విశేషింపగలుగారి కలము నిరంకుశ మనిరి. భాషాభివృద్ధిమన లేనది పాపము! భాషాభివృద్ధిమన సోదరభాషాభివృద్ధిమన? ఎంతయి? కీ! శ్రీ! వీరేశలింగము గారి సిద్ధాంతము లన్నియు సాధుమనీ నంగీకరింపను. అయినను భాషాభివృద్ధిమన ఆరోపించుట ఏమిదాస్పదమైనది. పరిశీలించిన, ప్రాచీనమధ్యకాల ప్రాచీన లిప్యశ్లేషము, శాతవాహనగరిక కర్ణాటదేశమునుండియే ఇతర దాక్షిణ్య దేశములకు వెదకెనని చాటుచున్నది. ఎట్లన, పూజ్యపాదుడను వాక్యములను నాంధ్రుడు కాదు. అతడు కర్ణాటదేశమున కొక్కాటపురమున బుట్టి పదివారములకు చదువరించెను. దండి, కర్ణాటక వ్యాపారమున శ్రీకృష్ణదేవాచార్యుని శిష్యుడయి యుండెను. ఈశ్రీకృష్ణదేవరాయ కన్నడమున వేర్వేలి సహస్రగ్రంథమును మామూలుగా వ్రాసినది భట్టాకలింపడు చెప్పినాడు. "నవైవై (కర్ణాటభాష, కాస్తా)నుమయోగిని తత్కర్మ మహా శాస్త్ర వ్యాఖ్యానవ్యవస్థలతి సహస్రప్రమిత గ్రంథసంధర్మ రూపవ్యయోదాయభివృద్ధిమన మహాశాస్త్రవ్యవస్థ...లపలభ్య మానత్యై." ఈ మహాకవియను శ్రీ కర్మనాచార్యుని దండి (పంశంబి)నాడు.

య ఏవ ముపశ్లోకతోదండినా జహ్ను: కన్యాజటాగ్రేణ బభార పరమేశ్వరః శ్రీకృష్ణదేవరాయ శ్రీ జహ్నుగ్రంథకర్త. పూజ్యపాదుని మేనల్లుడు. పూజ్యపాదునిచే నుపదేశముంది దేవాలయము జేసెను. అంధ్రులకు పరమపవిత్రమగు శ్రీకైలమున మల్లికార్జున ప్రతిష్ఠజేసి ఈ కర్ణాటకుడు ఆభాగముందు ఆర్యమతమును ప్రస్తరించెను.

సుబ్బారావుగారివాదమున నొక గొప్పత ప్రేమనగా నాంధ్రులు, తెనుగుజనులు నొక్కరే యనునది ఇటీవల బయలుదేరిన ప్రాచీనకావ్యకావ్యాదినిదర్శనము లీభాంతిని పోగొట్టగలవు. అంధ్రులభాష ప్రాకృతము. వాసిక్ కన్నెరి అజంత గుహాంతర్వేదాలయములందు అంధ్రుల కావ్యము లనేకము లున్నవి. ఇవి ప్రాకృత భాషలోనే యున్నవి. అక్షర విన్యాసము చాలఖోష్టిలిపిచే యనుకరించుచున్నది. (Ep. Indica Vol. 8. ఈ విషయమును హెచ్చుగా జరిపించుట కవసరములేను. ఒకయంశమును మాత్రము చూపించెద.

కతాయుగేతు త్రిశతవత్సరాంతే యథావిధి స్వశిష్యద్రువిం శాంకమగస్త్య భగవాన్మషిః కృపాబలా త్సుసంపీత్య చాక్షుషీ దీక్షయా పునః. (భౌతిక కళానిధి)

కలియుగవర్షములు 200 గడచిన పిమ్మట యథావిధిగా శ్రీమదగస్త్య భగవానుడు స్వశిష్యుడైన ద్రువిరు కృపచే దీక్షించి వాటియు చాక్షుషీమతమున దీక్షించెనని టి. సుబ్బారాయశాస్త్రిగారు చెప్పినారు గాని ఈ చాక్షుషీక్షు ఏమో విశదీకరించుచుండలేదు. కర్ణాటకలక్షణగ్రంథము మాత్రమే దీనిని తెల్పుచున్నాడు:

వ్యవహారిపుత్రుడు రూపిం దవక్తరం శ్రావణం స్వస్తికాకారం వివిధాకారం లిపిభేదస్థలియం చాక్షుషం పురాతనమతదం. (కేళిరాజ శిల్పసూత్రము)

అక్షరవిన్యాసము రెండుతరములుగా నున్నది శ్రేయభేద స్వసభేదములచే వివిధాకారములు పురాతనమతే చాక్షుష మన బడును. ఈస్వసభేదములచే భాషాభివృద్ధి కన్నడతమిళులందు లేని రూపములు తెలుగున నగపడుచున్నవి. "ఇవర్" పదము "విరు" అని మారినది. "ఉరర్", "ఒరర్" (తెలుగు) లోలు. లుర్, ఒర్-తెనుగులో, అర్ అదం-దాని ఇత్యాది. తెలుగు వారికి స్వరచ్చారము (మీయు శాదనియు, దానిచే స్వర పల్లరములు వ్యంజనములు సిద్ధించినవియనియు తోచకమానదు ఇక అజనమును రసరసిత మన నేలా?

అదిపంపడు తెనుగువాడట! భారతరామాయణములు జైనమతానుసారము తెనుగులో నున్నవి. భాషాంతరీకరించెను గావుననే సులభముగా స్వల్పకాలములో వ్రాయ గలిగెనట ఏమిపిచ్చి! కన్నడమున జైనభారత రామాయణములకు ముందే ఈవ్రాహ్మణభారతము లనేకము లున్నవని నిస్సంశయమున్నదము అను ప్రబలకారణములున్నవి పంపడే కవివ్యాసుడనెడి వ్రాహ్మణకవిని నిర్దేశించినాడు శ్రీ.శ. ౫-౬ శతాబ్దములనుండిన కన్నడ రామాయణ భారతపద్యము లున్న పతంజలి కవిరాజమగళా మునందు, నితరలక్షణగ్రంథములందు గనబడినవి. సుబ్బారావుగారిది ఆధారములేని ఉపాదేశాని నిర్వివాదాంశములుగావు. పంపడు ఆప్రతిమప్రతిభాశాలిగావున నొక సంవత్సరముననే రెండు మహాకావ్యములు వ్రాయబాలయ్యె.

బాబావి చాళుక్యులందు ప్రసిద్ధిగాంచిన రెండవ పులకేశి కర్ణాటరాజ్యమును విస్తరించి తనతమ్ముడగు కబ్బిష్ణు వర్మను వేంగిదేశమున నిలిపెను. కావున వేంగిదేశము కర్ణాటక మునకే చేరియుండెను. చాళుక్యులు కర్ణాటకు లనటకు నిదర్శనము లనేకములుగా నున్నవి. గుణగ విజయాత్ముని కావనలిపి తెలుగులు. ఈ గుణగడే గుణగాంకియ మనెడు కర్ణాటక లక్షణ గ్రంథమునకు కృతిపతి. కన్నడిగలునుంచియే తమకువారికి ఈ లక్షణగ్రంథము పోయినది. అమృతసాగరు డనెడు అజనకవి తానువ్రాసిన యాద్యుకులకాగ్నిరై గ్రంథమును గుణగాంకి యమును జూచి అనుకరించె ననినాడు. గుణగాంకియ మెక్కువగా నాడు గప్పందమే పోతనునాదామున్నరై యుడైత్రయ. అవై అడకక్రమడైత్రయ" ఇక జైనచాళుక్యు లాంధ్రులనియు, "చాళుక్యకావ్యము లన్నియు దెలుగులిపిలో వ్రాసియున్నట్లు మనము స్పష్టముగా నంగీకరింపవచ్చును. శ్రీ.శ. ౫, ౬ శతాబ్దములందు గూడ తెలుగులిపియే వాడియున్నాడు." అనియు భాషింపడు గాబోలు!

వారిశిల్పరుడు, రాఘవాంకుడు, కరెయవద్దరస ఇత్యాదికవులు అంధ్రు లనిరి. వీరు హాయిసభ రాజులవద్ద నుండి ప్రఖ్యాతి గాంచినవారు. హాయిసభలు కర్ణాటకులు కారు కాబోలు! నాగవర్మకు "సయ్యోడిమాక" నామముండెను. సయ్యోడి అగ్రహారము కర్ణాటకమున కిసుకాదునాటిలో నుండె నని దుర్గసింహుడు చెప్పుచుండగా, వీ డాంధ్రుడను! పోన్నర న్నాదులును సుబ్బారావుగా రాంధ్రులనిరి. వీరు రాష్ట్రములు చారు క్యరాజాశిరులయి యుండిరి. ఈ విషయములను హెచ్చుగా జర్చింపను. వ్యాసవిస్తర భీతిచే విరమించుచున్నాను. రాభోవు వద్దగ్రంథమగు విజయనగర వాక్యముదరిత్రయందు విమర్శించెదను.

ముఖ్యముగా జెప్పదగినవిషయము మేమునగా, కర్ణాటభాషకు, నాంధ్రమునకును శ్రీ. శ. పదునేవత్తాబ్దమునాటిను మైత్రి యుండెనేకాని చైరములేదు. వీరు వారికి విద్యాగురువుల మని తలచుటలేదు. ఉదాముక పులకురెండుభాషలు సమముగావచ్చును. కర్ణాటక దేశమునందు బుట్టి ప్రసంగి న పిరతై నమతము, మాధ్వ మతమును ఇతరదేశములకు విజయయాత్ర చేపెరినవి. శిష్యులు చాత్రపురాణేతిహాసాలను ప్రసరించినవి. నూతన మతోత్సాహమున పవిత్ర గ్రంథములను భాషాంతరీకరించుటకు ప్రోత్సాహము కలిగినది. పిరతై పమతపునగదాకకు డగు శ్రీ బసవేశ్వరుడపిన విభూతి మాహాత్మ్యముచే తెనుగునలిపిత శ్లోచార మొనరించిన పండితారాధ్యునకు కర్ణాటభాష సిద్ధించెనట. ఆ దివ్య భాషలో బసవగ్రంథము ప్రస్తుతించెనట.

శ్రీయుత వంగూరి సుబ్బారావుగారు నిస్సంశయముగా ప్రభువు యుద్ధనుల్లురిది యుద్ధే బెజవాడ కావనమును నమ్మి యున్నాడు. రాయబహద్దరు శ్రీ హాసోటి కృష్ణశాస్త్రిలు ఎన్సిక్లోపీయా ఇండికా 1910 లో వ్రాయుచు, ఈకావనము రెండవయుద్ధముల్లరి దనియు; కావనములోని ముల్లందు పండిత ముగ్ధి కార్జునారాధ్యుడనియు స్థాపించియుండగా నన్నయకు బూర్వ మని తలంపజనదు. ఈ కావనమున నుపయోగించిన మధ్యాహ్నము, మహాభారత మధ్యాహ్నము కన్నడమునందీ పుచ్చుకొన్నవి. ప్రభునాగవర్మకు కన్నడమునకే అసాధారణము "జాతు"లను జెప్పుచున్నాడు.

క. మదనవతి అక్కరం చొ పదిగీతిక యేలిపిదియుత్సాహం వ ట్పది యక్కరికెకరంచె. ల్పాదవిదధందోవతంసమబ్బనాక్షి.

గతక అక్కరలవిద కన్నడిగలుకు అక్కరహెచ్చు. ఇదేగీతిక వ ట్పదితిపదిసాంగత్యగ్రంథములు కన్నడవాక్యమున నుండినను తెనుగున ఒక గ్రంథమైనను కనుడలేదు. అంధ్రులకు ద్విపదులవిద శ్రీతి కాబోలు!

"వేదకాలమునాటినుండియే తెలుగున్నది...కావున వేద కాలమునందలి సూర్యచంద్ర ఇంద్ర గణములని ఇంద్రాదిదేవతల నామముంచిరి...కన్నడిగలు పురాణకాలపు దేవతలను బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర దేవతలనామములను గణముల కిడిరట" మనము అంధ్రులు తెలుగువానినను, వితరేయ వ్రాహ్మణకాలమున వారు అనాగరికు లనియు, కాంతారాంతర వాసులనియు, చందాలురనియు విఖ్యాతి గాంచియున్నవారికి ఛండో నిబంధము తెల్లుతెలిసియుండును! సుబ్బారావుగారే. తమపిచ్చి సిద్ధాంతమును జూచి కాబోలు, యుక్తిచే సాధించుటకు వీలగు మన్నదే కాని యిది సిద్ధాంతము గానేర దనిరి.

నాయభి పాయము చూపించుటకాదు, ప్రసిద్ధ పండితులను తిరస్కరించుటయేకాని మరీయమాత్మభాషయగు తెనుగున పోళనజేయ కార్యము కాదు. భాషాభివృద్ధిమన నెడి వేషముతో సోదరియగుభాషను చూపించుటచే స్వభాషాభివృద్ధిమననే దురభిప్రాయములను ఖండించుటయే కావున కళాపరాధము లను మన్నించి వివేచనాపరకలగు పండితులు బేదబుద్ధి లేక పరిక్షించెదరు గాక!

మోహనీతైలము

5 తుం|| నూనెగల సీసా 1-కి.0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థుని, స్త్రీధర్మ, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును సుందరల మోహనాభ్యామలకు ప్రాపకురులను వ నోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయ మగు స సాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచిదువ్వకొనిన ఇరుగుసారుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనం దిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

బహుశ్రీ జనమంచి శేషాద్రి
శ్రీ గారికి రిజిస్టరు బహిరంగలేఖ

[నరికి-శేషతలమున శర్యగారు]

అయ్యో!

అనేక నమస్కారములు

తాము వ్రాసిన శ్రీ కృష్ణావతార త్రయము మొదటిభాగము ముద్రించి, అందుచేరించి నా సామాన్యబుద్ధికి కలిగిన పంచదోషములను విన్నవించుకొనుచున్నాడను. పత్రికాముఖమున నయినయెడల తగురుకు పత్రికాముఖముననే సమాధానము నిచ్చెదరు కావున నావలె సంభేదము కలిగినయెల్లరకును పరమార్థము తెలియునది యిట్లు పత్రికాముఖమున విన్నవించుచున్నాడను దయయుంచి యిందుగురించి పరియగు ప్రత్యుత్తరమును పత్రికాముఖమున జెల్పింపవలయు నని ప్రార్థనము.

1. గ్రంథనామము:—ఈ గ్రంథమునకు శ్రీ కృష్ణావతారతత్వముని పేరిడియున్నారకదా. కృష్ణావతారమునుగురించిన తత్వము నెంతవరకు చర్చించెదలో కాని ఇప్పటికి 844 పేజీల అయినను అందు గురించిన విషయ విశేషముల పరిశీలనము కనుపడలేదు. పైపెచ్చు వెంటవెంట పారిపారులకు అద్వైతమును సమర్థించునట్టి ఘట్టములే విశేషించి కనుపడుచున్నవి. ఇంతేలే ప్రతిగాథమందును, ప్రతివిషయమునందును, ప్రతివాక్యమునందును 'హరిహరులకు భేదములేదు. ఇరువురు నొక్కటియే' అనుటయు చర్చింపబడి పుష్పముగనో, అస్పష్టముగనో కనుపడుచున్నది. మద్విధిలంగములలో నుపక్రమ లింగానుసారము కృత్యాదియందలి తమ యుపన్యాసముయొక్క సుహృదల మగు హరిహరుల యభేదముననుచేత నీక గ్రంథమంతయు నిందుగురించియే ప్రయత్నించునని తోచుచున్నది. కావున ఉపక్రమము, అభ్యాయము, అపూర్వతాళము, ఆర్థవాదము, ఉపపత్తి అను అయిదులింగముల ననుసరించి యీ గ్రంథమునకు హరిహరాద్వైత నిర్ణయ మని పేరుపెట్టక శ్రీ కృష్ణావతారతత్వ మని పేరుపెట్టే సేమ కారణమో తెలియనిన్నది.

2. త్రిమూర్తులు:—మీరు ప్రకృతిబద్ధులే అనియును, ఆప్రకృతియొక్క వికారమూర్తులే అనియును 20 మొదలు 26 పేజీలవరకును వ్రాసియున్నారు. ఇందు గురించి శంకరాచార్యులు కారీరక భాష్యము, అంతేరాధి కరణము మొదలయిన వాటలయందు త్రిమూర్తులు బ్రహ్మశక్తియనియు, వారి రూపములు మాత్రమే మాయామయము లనియు, అయినను వారు మాయాత్మికులే కాని మాయాబద్ధులు కారనియు వ్రాసియున్నట్లు ఆర్యులవల్ల విని యున్నాడను. అటుండ 20, 21 పేజీలలోని యీ గాథయద్భుతముగ నున్నది. ఇదిగాక ఇంద్రాది పరిచేతలకును, త్రిమూర్తులకును సర్వసామ్యమును ప్రతిపాదించుచున్నది. కాని యిందుకు వ్యతిరేకముగ 28 పేజీలో 'కర్మానుకూలఫలప్రదాతలు దేవతలు కలరు. అందు హరిహరు లెల్లప్పుడు కర్మఫలప్రదాతలు. ప్రాణిలోటియందు బహువిధ భేదకర్మము లానుసరించినచో దుష్టులై దేవతలయందును భేదములు కలవు' అని వ్రాసియున్నారు. ఇందు వెనుకటి సర్వదేవతాసామ్యము హరిహరశ్రేష్ఠకర్మఫలప్రదత్వ కర్మఫలదేవతా తారతమ్యముల నొకదానితోనొకటికలియకున్నవి. కావున దేవతలయందు కర్మఫలతమను తారతమ్యమున్నట్లే వారిలో హరిహరులు శ్రేష్ఠులైనట్లే యీ హరిహరులయందును గుణకృత మగు తారతమ్యముండగూడదా? తమోగుణమయ్యెదగు హరునకన్నను సత్త్వగుణమయ్యెదగు హరి శ్రేష్ఠుడు కాగూడదా? ఇందుకు సమాధానము కనిపింపదు.

3. గోలోకము, కృష్ణుడు:—భూః భువః సువః మహాః ఐవః ఐవః సర్వం అను నీసప్తలోకములలో నీగోలోకము దేనిలోనిదో. ఇందు కృష్ణుడు, గోపీగోపాలురు, కృష్ణాపానకులుగాక దేవదేవతలునున్న సుతస్వరేని నివసించుచో, లేదో? గోలోకమునకు ప్రశ్నయమెప్పుడో? ఈగోపీగోపాలు రెవ్వరో వైనము తెలియబడలేదు. ఇక నాగోలోకమున నుండు మరళిధరకృష్ణుని పరమనామ యంతమే వైకుంఠవాసి యగు విష్ణువైట్లు 94 వ పేజీలో వ్రాసియున్నారు. కాని మాయాశబ్దబ్రహ్మముయొక్క సత్త్వశక్తియు విష్ణును పేరజగత్తుల రక్షించుచు వైకుంఠమున నుండునట్లు పురాణసమయాచారియలకు పెద్దలువలెంచుచున్నారని. ఇకనీకృష్ణు డెవ్వరు? ఈతనికి నియతమును సద్వికారమెదో? ఈ కృష్ణుడు మఱి యేయవతారములకు రాక కృష్ణావతారమునకే కానేల? పైపెచ్చు వైకుంఠవాసి యగు విష్ణుని త్వరతర మగు రాముడు చెట్టుచాటున నుండి వారిని కొట్టిన

యనుభవము గోలోకవాసి యగు కృష్ణుని యవతార మగు కృష్ణున కనుభావ్యము కానేల (పీఠిక 9వ పేజీ)? కావున నిది యంతయు నాలోచించుకొలదిని కందరగోళము దిగుచున్నది

4. కృష్ణావతారము:—కృష్ణుడు దశావతారములలో శేరవంతున బలరాముడు విష్ణునియవతారము; కృష్ణుడు గోలోకవాసి కృష్ణునియవతారము అని యొకవికల్పము దీక్షించి, జయవిజయాల జన్మత్రయవృత్తాంతముతో నవ్యుత్పన్నును ఖండించి, 37-వ పేజీలో వ్రాసినట్లు వాడు పీడు నొక్కడే యని పర్యవసానము చేర్చి, యీ గోలోకము నట్టి భక్త నివాసార్హ స్థాన మని వ్రాసి యున్నారు. కాని రక్షణాశీకృతు డగు విష్ణుకుండుగా నీకృష్ణు డెల? ఈతని యధికార మేమి? అను ప్రశ్నము నిలిచియే యున్నది.

5. కృష్ణునియందు వాడుకపడినలోపముల సమర్థించుట:—“లక్ష్మీదేవ్యంశమున బదారువేలమంది వనితలు జన్మించి నాకు భార్యలు కావలయునని శ్రీకృష్ణుడూరితఁ జెప్పించెనట. ఆకాంతలే గోపికలు. వారు శ్రీకృష్ణుని ప్రేమించుటలో దాష్ట్యము..... ఆయా యవతారముల నాయా యితరుల వాంఛితముల దీర్చుచుండు పరమాత్మునందు దోషముల శంకించుట..... పురాణకృతమగ్నశ్రుతము.” (116 వ పేజీ). అని వ్రాసినందున కృష్ణునకు గోపికలతో జరిగినట్లు వాడుకగల రహస్యశ్రేణుల నన్నింటిని దమరు నిశ్చయమేయని యంగీకరించునట్లు తోచుచున్నది. కాని ఆగోపికలంపడు లక్ష్మీదేవియవతారములు కావున మారుతేసముతో నున్న తన భార్యతోడి వివరము దోషముకాదని సమర్థింపబూనినట్లున్నది. అయినను ఆవనకనే 110 వ పేజీ 8వ గ్రంథము 115 వ పేజీవరకునుగల పార్వతి విష్ణుని గాంచి మోహించుట, అందుకు శివుడు “విష్ణువు నాలింగనము చేసికొ” మ్మని పార్వతి కాజ్ఞ యిచ్చుట, ఆపై బాతివ్రత్యహానిభీతిచేత బార్యతి విన్నకుండుట, అంత శివుడు “విష్ణువు మానవమూర్తి సవతరించినప్పుడు నీవును మానవమూర్తి నవతరించి విష్ణుపత్నియై సుఖింపు” మని పార్వతి కాజ్ఞ యిచ్చుట, ఆపార్వతియే బాంబువతియను కృష్ణునిపత్నిగ నవతరించుట, యను కథాభాగముతో విరోధించుచున్నది. పార్వతి శివపత్ని, పతివ్రత. కావుననే భర్త ఆజ్ఞ యిచ్చినను విష్ణువు నాలింగనముచేసికొన నిచ్చగింపలేదు. కాని ఆమె మారుతేసముతో గృహస్థునిపత్నియైన ప్రతహానికలుగలేదా? కృష్ణునకును బార్యత్యము తలసింపలేదా? ఇది హరిహరుల పాశ్చాత్యక మగు బ్రహ్మదృష్టియందు హరిహరులకే కాదు, ప్రపంచమున దృశ్యాదృశ్యములై జడజాడములుగనుండు సకలప్రాణిజాతికిని అభేదమేకావున పారమార్థికముగు నీవర్మాభావము నావ్యారోకిక వ్యవస్థ యగు భార్యభర్తృత్వత్వముల యందు నాశోపించినయెడల, “నేనొనరింపగ దోచిన, యని భిలము. బాంకుస్వప్నమం దనభవమే” అనునట్టి అచలబలమగ్నవేదాంతముతో బడును. ఇట్లు ఈ రెండువిషయములు “ఉభయ ది: పాశా రజ్జా:” అనునట్లున్నవి.

6. గోపికలు:—(145-వ పేజీ) “రామావతారమున నాభ్యగవహూపము గాంచి మోహించినవారి కెల్ల శ్రీకృష్ణావతారముననే వారివాంఛల దీర్చినెంచెను. అట్టివారందఱు ద్వాపరావతారమున భూతలమున గోపికలై జన్మించిరి.” అనియు (116 పేజీ), గోపికలు లక్ష్మీ అనగారము అనియు (100, 124 పేజీలు), గోలోకమునందలి గోపికలై నందవ్రజమునందలి గోపికలై యవతరించినయెడల వ్రాముబడియున్నది. కావున ఈ గోపికలెవ్వరు? రాముమూర్తిని మోహించిన యని రూపితవ్యముల? లక్ష్మీదేవియ? గోలోకమునందలి గోపికలా? ఈమత్స్యోపనిషేద నిశ్చయముని యెంచవలయును?

7. బృందాదేవి:—(157 పేజీ) గంగాకాపమున జన్మించిన లక్ష్మీ యగు వేదవతియే తులసి (అనగా బృందాదేవి) యనియును (160 పేజీ), “సేను తులసి యనుగోపికను. గోలోకమున నుండందానను” (ఇది బృందాదేవిమాట) అనియును వ్రాసి (156 పేజీ), ఆవేదవతియే సేతాదేవిగ నవతరించి తరువారలక్ష్మీతో జేరినట్లు స్పష్టముగా వ్రాసియున్నారు. కావున సీతులసేదేవి లక్ష్మీయవతారమా? గోలోకవాసి యగు తులసి యవతారమా? వైనము లేలబడలేదు. లేక అలక్ష్మీయే యీతులసి యనుకొని యుండును (103 పేజీ) లక్ష్మీని రుక్మిణీయై పుట్టుమనియు (110 పేజీ), తులసిని లక్ష్మీనియై పుట్టుమనియును కృష్ణుడే చెప్పి యున్నాడు. ఈవైవిధ్యములో దేనికిని నిలుకడ లేదు.

8. శంఖచూడంపు:—(160 పేజీ) శంఖచూడుము కృష్ణుని యవతారమా? శ్రీరాముని యవతారమా? వైనము లేలబడలేదు.

9. ప్రమాదము:—“శ్రీకృష్ణకృష్ణములాదేవీ శ్రీరామాలలితాంబికా” (81 పేజీ) అను నీయర్థ లోక మొక్కడివి? దీని యవతారము మేలు?

10. తత్త్వనిర్ణయము:—శ్రుతులు, ఉపనిషత్తులు, ఋషులు, స్మృతులు, ఇతివోషములు, పురాణములు, మతాదాన్యులు అనువీరందరు తత్త్వనిర్ణయము నేరనివారలక సోయినట్లు 8-9-26-27 పేజీల మున్నగు నుపబంధ స్పష్టముగ వ్రాసి యున్నారు. అట్టి తత్త్వనిర్ణయము మీ లెట్లు చేయగలిగితిరో దురూహ్యము.

11. మతత్రయచార్యులు:—“మతాచార్యులు రహదూషుచేయుబూనినట్లు వారి గ్రంథములందు శేషించునది.” (26 వ పేజీ). “మతత్రయసాపేక్షం తమభావములందు శిరిరి పరమతదామామునుదెచ్చి? అవిపురుషాధుని బోధించిరా?” (33 వ పేజీ) అనుటలో త్రిమతాచార్యులు పరమతములను దూషించిరి 26 వ పేజీయందును, లేవని 33 వ పేజీయందును వ్రాసినందున పరస్పరవిరోధము స్పష్టపడుచున్నది. పైపెచ్చు యీద్వైతాద్వైతవిశిష్టాద్వైతము లాయామతాచార్యుల భావము లడుటయు సకారణముగ దోచదు. శంకరాచార్యులు మోక్షసాధకాల ననుసరించియు, రామానుజాచార్యులు బోధించినట్టి ననుసరించియు, (మధ్వాచార్యుల మాత్మకయగు వార్త గ్రంథము తెలియదు) నిట్లే తమకన్న బూర్వులై వ్యాసునకు సన్నిహితులగు వారి గ్రంథముల ననుసరించి శ్రుతినిసనస్వయించి పరమతముల నిరసించుచు పరమతమును స్థాపించిరి పెద్దలవల్ల బిడుచున్నాడను. కావున నిదియు ననవ్యయముగనే తోచుచున్నది. ఇక ప్రత్యేకముగ రామానుజాచార్యులను గురించి 37 వ పేజీయందు (ఇంద్రాదులు నచ్చుచుబోవుచున్న వైకుంఠము) “అదియేమి క్రిష్ణానమని శ్రీమద్రామానుజాచార్యుల తాత్పర్యము” అని వ్రాసియున్నారు. కాని నశ్వరముగ బ్రహ్మాండముగాని యీ వైకుంఠము ముక్తిసాన మనుట రామానుజభాష్యసాంప్రదాయము కాదని చెప్పవులు చెప్పమన్నారు.

12. సర్వమతసామరస్యము:—“ఆప్రకృత్యధారాబట్టిన కంటే వేర? కాదా? యను ప్రశ్న యున కేసమాధానము చెప్పబాలక మహామునలే పండ్డిగిరించిరి. తోచినట్లు నడికిరి. అందు గొందరు మొండిపట్టుటల కలిగి తాబట్టినకుండేటికి మూడేకాళ్ళ నని వారు ప్రకృతిపురుషుల కభేదమున. (అద్వైతములోని జీవప్రకృతులవాదవికల్పములను మఱిగొన్నిటిని వ్రాసియున్నారు.) ఇవిసర్వమున దోచినట్లై శిరకంపము లొనరించి చేతుల దిప్పి వాదించిరి”- ఈ వికల్పముల వ్రాయుటలో ద్వైతవిశిష్టాద్వైతవాదముల నెత్తి ముండలేదు. కావున మొండిపట్టుటల కలిగి తాబట్టినకుండేటికి మూడేకాళ్ళనువారు తమ వికల్పములలో చేరని విశిష్టాద్వైతాద్వైతములే కదా? ఇట్టి తమకు భర్తృమరళాభరస్వము గల్పించురా? ఇందు కతన తమ యభిప్రాయమునందు ద్వైతవిశిష్టాద్వైతములు శ్రాతములు కాకుండుట యట్లుండ, స్వార్థములుసహా కానట్లు ప్రవపకుచున్నది. ఆట్లుటకు ఏశ్రుతివాక్యము నేని తిరస్కరింపక సమవ్యయించుచు బోధాయనాది పూర్వాచార్యసరణి ననుసరించి వ్రాసియున్న (పండితులు వ్రాసిన రామానుజ చరిత్రాడులయం దిట్లు వ్రాసియున్నారు.) రామానుజ మధ్వాచార్యుల భాష్యము లేమనున? ఆభాష్యములకు గాని, ఆభాష్యముల ప్రాచుర్యమున్న ద్వైతవిశిష్టాద్వైతముల గాని తాటుమాలుసేయ నలవి నూ? కావున నిందలి పరమార్థము తోచకున్నది.

ఇందుగురించి అన్యథా భావింపక పరమార్థమును వెల్లడింప గోరుచున్నాడను. సర్వప్రకాశు లగు మీబోంట్లకు విశేషించి వ్రాయ నవసరములేదు.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతా మణి
వ్యాఖ్యానము

కర్త. పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రవాక్యయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకణిమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రచులకు విమర్శించిన నన్నయ భట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన ఆపూర్వమగు వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకర్త. కము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లగు ముఖ్యముగా మాడదగిన విశేషము లెన్నియో కలవు.—
మొ 0-12-0. పాస్తేజి వేలు

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక
7, రంబుకెట్టిసిగ్ని, మద్రాసు

బాల్య వివాహముల సంస్కరణము

[కొమార్తెలూ వెంకటాచార్యులుగారు]

బాల్యవివాహము దేశదౌర్బల్యమునకు ప్రధానకారణముని గట్టించినవారిలో నేమి, నేడున్నవారిలో నేమి, చాలమంది ప్రేమియుభిప్రాయమై యున్నది. కాని అట్టియుత్తమపురుషులు ఆ బాల్యవివాహమున కట్టిపెట్టుటకు ప్రయత్నముల నొనర్చినట్లు విషయాలకు దౌర్బల్యము విచారకరముగ గుర్తున్నది. ధనముగౌరవము, దయాదాక్షిణ్యములు లేకేమి, ఆనందరమగు కొన్ని పూర్వపు సాంప్రదాయములవలననేమి, నేడతిబాల్య వివాహములు లేకుండు మిక్కిలముగ జరుగుచున్నవి. ఆయాచారము కేవలము సుఖాన్నత్యమునకే కాక దేశాన్నత్యమునకును దుర్నిత్యమునకును యునున్నది. వైవాహిక ధర్మములకు కేవలము ఆగర్భము నాధారముగ కుపకరములైపోయి చేడు వివాహమునగునగునాని, యెవరైనాను వారుగాని యెంతమాత్రమును తెలిసికొన జాలకున్నారని విశేషమగుచున్నది. జ్ఞాన మన్నందుకు మారదృష్టి లేకపోవుట మన భారతీయులకు చిరకాలమునుండి వచ్చుచున్న మూఢలక్షణమై యున్నది. పురాణకాలమున నిరుపది వర్షములకు లావుననే బాలుడు వివాహ మొనర్చుకొనెను గాన నేడును దానినే యనుకరింపవలెను అని చెప్పసాహసించినచో నాపారణియగునగునాని ఉత్తమపురుషుల కేవలము జీవితమున నుత్తముల మూడునాలుగు సవ్యములకు వివాహము లొనర్చుకొని గాన నేడును ఆ గూఢారమే యుండవలయును గదా? కాని అట్టియెడ మాత్రము పురాణము లంగీకరింపవు. ఉపనయనమును ఉపనయనమునకు నర్హులగుటకును ఉపనయనమునకు నర్హులగుటకును పంచవలెనని సవాతనధర్మమైయున్నది. కాని గూఢారమే తెలియకగ గూఢారమును పాటింపబడుచున్నచో నేడకా ప్రస్తుతమునకు పూర్వపు పరమార్థములను కేటిబ్రాహ్మణ్యోత్తములను చూచినచో తెలుసుకొనును. నేడనుగతుల విద్యయు లేకు ఉపనయనకర్త కావలెననియును లేదు గురువు ననబడవలెనని బాలుడు చివరకు గృహస్థు కావలెనని ప్రాచీనసాంప్రదాయముగ గమనమిచ్చును. కాని నేడటిరువు లేదు; అట్టి గృహస్థు డంతకన్న లేదు మన కుపయోగము లయినవి ప్రాచీనసాంప్రదాయములును, కాని వినినవి నా సాంప్రదాయములును అనెడి చాందసలకును మధ్యమే మిట్టి ప్రాచీన గౌరవమును నిలుపజేయుకొన గలము? ఇట్టిమధ్యమమునే మూర్ఖులైన గాఢలని యున్నది; ప్రాజ్ఞుల కొరతని యున్నది. కాలానుగుణ్యమును గూర్చి కోపలయియున్నది. మూఢాచారములకు లోనయిన పెద్ద కొందరు జూచి, నేడతిమున నున్నట్టియు, ఆల్యకృత్యులైనట్టియు, సామాసాదార్యములు లేకట్టియు కొందరు తిరస్కరింపబడుతున్నారనియు, వారిభావనలను గూర్చి తెలిసికొని ప్రయోజనమునున్నది. కాన నీ బాల్య వివాహమున సంపదనన్నచో నామకలలో, భాగ్యసంపన్నులలో, పండితోత్తములలో ముందు సంస్కరింపబడవలెను. మార్గము నందు వెలుతురు లేదని వారు గ్రహింపవలెను తిరస్కరింపబడవలెను, నిర్మూలకులకు తమ వాగ్ధర్మములు గావలెను. నవీన భారతావధి అభివృద్ధియు నవీనమే కావలెను. కాని సామాన్య ప్రజలవృత్తి దుష్కారాధిద్యముల పాశ్చేయు ప్రాచీన దుష్కారాధిద్యముల వాస్తవము కావని గొప్పనాకే దేశమనందరి లును ముగ్ధులగుచున్నారనియు తెలియవలెను. చేతకానివారివలె, నీడులవలె నోక యిల్లుసాంప్రదాయము సంభక్త్యుతో పట్టుక ప్రామాణ్యము లేకన్నీకగన్న భారతజాతికి మిక్కిలి జ్ఞాతిరహితుల విషయము. వివాహమునందు ప్రధానపాత్రధారులు నభివృద్ధులు. వారి యానందము, వారి యనురాగము, వారి యుత్సాహము ప్రధానము. వివాహము ప్రేక్షకులకు విదిన గూర్చి వచ్చును కాని వారు భవిష్యుత్ ఫలితము కాదాచిక్కెను, ఆగడమునే ప్రమాత్రమే. భాగ్యధర్మమునో వారి చిన్న నాటి వైవాహికభాగ్యము వారు జీవించి యున్నంతకాలము నుండియు భాగ్యము కావున కష్టమే కానియు, సుఖమే కానియు, వారి వివాహభాగ్యమును జీవితంతయును వారు భవిష్యుత్ ఫలితము. అయి కేవలము వివాహము గడవిన పరు నకిచ్చి పెండ్లి చేయుటకు రజస్వలసంతోము కావురము చేయ బోయినపు డాచిచ్చుచానికి జ్ఞానోదయ ముప్పుడే కల్గితనకుకాక పెట్టిన నానుటయందు ఇట్టియు లేకపోయియును. కావున మొలక బావయ్యును, బాగుల నొలవయ్యును, మరణింపయ్యును. ఇట్టి సంభర్మము లేనాదు మన మెన్నిగనలలేదు? పూర్వభాగ్యము ముగియియున్నది, కీరీసంపత్తులు ముగియియున్నది, మేఘప్రతీక లుండి వచ్చును; పెండ్లియు కనుగొను లేకపోయియున్నది. అట్టి వివా

హమే నిర్బంధవివాహము. చేవరికమున నీమూడును, అనా మకులై, అంగసౌమ్యము లేకున్నను, ఆపారభాగ్యమున సంసార భారము వహింపవచ్చును. అదియే వివాహము. ఈపరిణామ వ్యత్యాసమునకు కారణ మేమి? వైవాహికసౌమ్యత్రయమే? మనజీవ్యము సౌమ్యత్రయమున నభివృద్ధి. మనము కేవలము రాజ కీయసద్గతినే బానిసలము కాము. సంఘమునందును నవము బానిసలమే. ఒక బాలునికి తన కీర్తిమనునవిద్య సంభవించుటకు హక్కులేదా? ఒక బాలికకు పాఠశాలకు పోయి లోకజ్ఞానము నాస్తింపుటకు స్వేచ్ఛ లేదా? ప్రాజ్ఞులునుండి సాంప్రదాయము వరకును అన్యుతో పేరంటమున కేట కనజ్ఞ యున్నది కాబోలు. మనగృహదాస్య మిట్లున్నది. మనదేశ మొకనాడు పీరులకు పుట్టియు, నేడు మనదేశము పీరులకు కొరుచున్నది. మనసోదరీమణులు, మనతల్లులు ప్రాచీనసాంప్రదాయ మనెడి కూపమున కూరకొని పోయిరి. వారల్లు కూరకొని పోవుటకు వారి నాదులే కారకులు; వారి తలిదండ్రులే కారకులు నునూ గు మిషము నచ్చినవెంటనే తనమధ్యకొనుదునికి ప్రాచీనసాంప్రదాయ జననియగు జిజ్ఞాసాయి రణమొనరింప, కత్తిరిచేపట్టి దేశోద్ధరణ మొనరింప ప్రోత్సహించినదిగాని తమకునాటియైన, యధుల్యభరణముల కానుకలుగ నిచ్చు నోక గొప్పయింటి గూడుపడుచును వివాహమాడుచుని ప్రోత్సహింపలేదే! అదియే జరిగియుండునెడల నానూహ్యమై చక్రవర్తిసామము నేటి హిందూదేశచరిత్రలో వెలువయిన గానబడియుండునా? ప్రపంచజ్ఞానము పూర్తిగ కలిగిన మిదటగాని బాలికకుగాని, బాలుకుగాని వివాహమొనర్చునాడని మనమూర్ఖకమై యుండవలెను. జీవితమునందు తన విధులకు చక్కగ నుత్తరముగ గృహస్థుడగుట మిక్కిలి హానికరము. పాపము, వయస్సు మిరియు మేధాశక్తి పెంపొందక, జలంతముగ వివాహము చేయబడి అనభిజ్ఞాన భూస్థులైన అల్పవయస్కులగు గృహిణీగృహస్థులు నేడనేమి లున్నార. వారివివాహసంఘమునందు ప్రేక్షకులగు బంధువులు, తలిదండ్రులు ఆత్మమాటు మంగళవాద్యములతో, సరసవల్లభములతో, పిండివంటలతో సొంపించుకొనడ ముమితమై యుండవచ్చును. కాని వారాధునికలభావితర నియమక యోచించి యుండిరా? లేదు. అట్టియోచనయే సంభవమైనచో వారట్టి వివాహము నొనర్చబూనుటకే యత్నింపరు. ఇట్టి వౌర్యాగృహిణి, ఇట్టి యవినితీ సామాన్యప్రజలలో వెక్కిరింపుచున్నది ఎంతయిది విద్యాధర్మము. మేధాసంపన్నులగు విద్యాధర్మములకు కాని కాలములో వివాహమునర్పించి యంతలో నమూనమును తమ యోచనమున నీర్ణయించి సంసారభారము వహించుచున్నార! వారికి నిద్రలోనూడ గృహవిషయమును నాలించవలెను. ఆ దారి తెన్ను లేని యాలోచనలో నప్పుడే సంతానసమృద్ధి ఇకనాటి డెట్లు విద్యావంతుడగునా? ఆతడెట్లు ఉత్తమవ్యభిచారుల నలనరుచుకొనునా? ఆతనిదేశభక్తి యేరి తని వినియోగింపబడునా? తనవైవాహిక నిడిగొనిన తన జననీ జనకుల కేమియొనర్చగలరు? సంతానాభివృద్ధి జీవితదుఃఖమునకు ముఖ్యముగ నీతత్వమున ప్రధానపాత్రులు. తాను విద్యావంతుడు కాలేదు. పిన్నవయస్సుననే వివాహమైనది. ధనము నార్జించుట కారదుద్యోగ మొనర్చలేదు. ఇతరవృత్తి చేతియందు లేదు. ఒకవంక విద్యలు పుట్టి పెరుగుచున్నార. అందులో స్త్రీ సంతానము కొంత, అట్టితలిదండ్రులు నేడెంతయిది దుఃఖప్ర పూరితములగు జీవితములను గడపుచున్నార! ఆభాగ్యులకు నట్టి పిన్నవయస్కులు నేడభాగ్యవ్యతులుగూడ గానియొకాను చున్నారు. ఈవిషయమున పాశ్చాత్యదేశము మనకంతయు నా దర్శకప్రాముఖ్యమై యున్నది. వ్యక్తిసౌమ్యత్రయమే లేనప్పుడు, బాతీయసౌమ్యత్రయ మెట్లు చేయరు?

ఇట్టి సాంఘికదోషములను దిద్దుటకు నేడు ప్రభుత్వము వారే జోక్యము కలుగజేసికొనుచున్నారు. మతసాంఘికాది విషయములలోనూడ ప్రభుత్వమే సంపత్తింప బూనినది. విదేశములందు ఇట్టి గూఢార మున్నట్లు లేదు. ఒకానొకప్పుడు సర్వసత్వములకును పుట్టిపెట్టు, నీతికి నిలయమై, సంఘముర్యాదుల సత్కర్తవృత్తితో నిర్వర్తించిన భారత సామ్రాజ్యమున నేటికీ సర్వసత్వములకు యగు ప్రభుత్వముచే మూసాంఘికములందు శిక్షలనొందు నవధి ఘట్టములు మిక్కిలి లజ్జాకరముగ విషయము ఆయనకు మనదేశమే మన యంధకారబంధురములకు కొన్ని మూఢాచారముల వల్లనే తెచ్చిపెట్టబడినది. ఇదింతయు ప్రభుత్వమువారిచే శిక్షాస్పృహ లొనర్చబడి సంస్కరింపబడుటకు ముగియంతట మనమూ మనసంఘమును సంస్కరించుకొనటకు పది గాన ఆంధ్రనాయకులు రాజకీయముతోపాటు సంఘమును గూడ తమ యాంధ్రలోకమున కయినను బాగోనర్చి బాల్యవివాహముల నింతటితో నాపయత్నింతు రని విశ్వసించు చున్నాను.

ఉద్బటారాధ్యనంతతి

[టంగుటూరు సరశింహాశ్రమగారు]

ప్రసాదము
శ్రీమదుద్బటారాధ్య సంతతివిషయమై కొంతకాలము నుండి పండితుల సేవలయందే భిన్నాభిప్రాయము లుండి వాగ్వివాదములకు కారణమైనవి. బ్రహ్మశ్రీ వేమూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు శృంగార శ్రీనాథము రచించినచేడి తలంపుతో కాసనపరిశోధనకు బయలుపడెదలినపుడు తెనాలి తాలూకా పినపాడు గ్రామమున లభించిన కాసనము (ఒకలేమూత్రమే) వల్లను, శ్రీ సరస్వతీ పత్రికాధిపతులు ప్రచురించిన ఉద్బటారాధ్య చరిత్రము (తెనాలి రామలింగకవి) చూచినతరువాతను సందేహానివృత్తి యగుటకు మారుగా విశేష సందేహములకు గురిగానలసినవారైరి. శ్రీ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు, ఇందువిషయము విశేష పరిశ్రమ చేసినవారయ్యన ఏమియు నిర్ణయించకయే యేమియో కొన్ని నిస్సారవాక్యములచే గోడమీద పిల్లివాటముగా తప్పించుకొనిరి. కారణము దురుహ్యము.

అట్లుగట నీవివాదములు వివరమందినవాకు శ్రీ శృంగార శ్రీనాథమును, ఉద్బటారాధ్యచరిత్రమును చదువుచుండినపుడు తోచిన కొన్ని సందేహములు ఈశ్వరాంశసంఘాతుడును, మతకర్తయును, పండితకవి శ్రేష్ఠుడును శ్రీమదుద్బటారాధ్య దేశికేంద్రులవారిని గరించిన వగుట మత, చారిత్ర, సారస్వతములకు విశేషలాభ ముండునను నుద్దేశ్యముతో నిట పొందు పరుచుచున్నాను. పరిశోధకు లీంపయమై విశేషపరిశ్రమ మొనర్చి సత్యమును లోకమునకు వెల్లడించెదరుగాక.

సందేహములు
1. ఉద్బటారాధ్యచరిత్రమున ప్రస్తావించిన వల్లకీ పురము ఇప్పు డెచట నున్నది? దాని కేరేమి?
2. ఉద్బటుడు శివాజ్ఞ నొంది వల్లకీ పురము వెళ్లి యుండిన తరువాత నెన్నియన పురుషాంతరమునాడు ముదిగొండ గ్రామము చేరెను? వాని చరిత్ర మెటు నున్నది?
3. ఉద్బటునికి దాల్చన లేక విదన తరమువాడయి నట్టియు. కా. శ. 1827 సం. నకు పరియగు పారిష సం॥ర మాఖ శివరాత్రి పుణ్య కాలమున పెనకోమటి నేమ భూపాలుడు దానమిచ్చిన పినపాడు గ్రామమును గ్రహించి నట్టియు శంకర దేశికేంద్రులును, తనసంతతివారును పినపాడునందే నివసించుచుండినట్లు కాసనము తెలుపుచుండ ఉద్బటుని సంకీర్ణుడగు శంకరదేశికులు ముదిగొండ గ్రామమున నుండి నట్లు వ్రాయుటకు హేతు వెదదీ?
4. పినపాటి అగ్రహారము దానముగా బొందిన శంకరదేశికులుగాక ఉద్బటుని వంశమున మరెముక శంకరదేశికులుండిరా? వారు ఉద్బటునికి ఎన్నవతరమువారు? ప్రస్తుతము ఉద్బటునివంశమువారమని వ్యవహరించుకొను ముదిగొండ వారికి ఎన్నవతరమువారు?
5. ఇంతసందేహస్పదముగనుండిన వంశక్రమమును నిస్సందేహముగ తమ కన్యయిండుకొని ఉద్బటారాధ్య వంశకులమని వ్యవహరించుకొనుచుండిన ముదిగొండవారికి కాసనాధికములగు నాధారము లుగలవా? ఎచ్చట నున్నవి? వానిని పత్రికలద్వారా ప్రచురించెరరా?
ఇంకను మరికొన్ని సందియము గలపు గాన పరిశోధకాగ్రేసరు లగువారందరు తిరిగి విచారించి సత్యమును వెల్లడించిన ఏ తద్వంతయులు పినపాడు గ్రామనివాసములు నగు పినపాటివారును అట్లే వ్యవహరించుచు ముదిగొండ తెనాలి ప్రాంతముల నివసించుచు ముదిగొండవారును వారితోపాటు తదితర ఆంధ్ర సోదరులును కృతజ్ఞులై యుండును.

ముఖ్యవిషయము:— శృంగార శ్రీనాథములో ఈ విషయమును శ్రీ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు స్థానిపురాకన్యాముగా పినపాటివారివిషయము ప్రస్తావించి ఉద్బటారాధ్య చరిత్రపీఠిక యందు ఆవిషయమే యెత్తుకొనెదరి. కారణ మేమియుండునో?

కలరామాత్రలు
డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-8-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విషపురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదుల తగ్గించి మాత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును లినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
అమ్మతాంబనండిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు విభజన

రాజోలు అమలాపురం తాలూకాల ప్రజల మొర

అమలాపురం, రాజోలు, రాజమండ్రి తాలూకాలు మూడునుకలసి రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అను నామధేయ ముక్రింద వ్యవహరింపబడుచున్నది. ఈ తాలూకాలు మూడు న్ను పెద్దవియు విస్తారము రాబడికలగియు ఆయియున్నవి. ఈతాలూకాబోర్డులు విడిపోయినగాని పరిపాలనాసౌకర్యము ను, ప్రజలసౌఖ్యమును కూడాబరుగవని మాతాలూకాల ప్రజలు చిరకాలమునుచే గ్రహించి ఆందోళనచేయ ప్రారంభించిరి. కాని అప్పటినుంచి కొందరు స్వార్థపరులు విడుటకు పీలులే దనియు, విడిచిన కొన్ని చిక్కులు కలుగు ననియు ఆందోళన చేయ మొదలిడిరి. వీరి ఆందో శనవలన ప్రజాభిప్రాయము విడుటకు అనుకూలమని తాలూకా బోర్డులో స్పష్టముగా వెల్లడింపలేకపోతిమి. మొన్న జరిగిన తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో తాలూకాబోర్డులు విడుటయందు యృష్టపట్టుదల కలవారినే ఎన్నుకొని ప్రజాభిప్రాయము మాతాలూకాల ప్రజలు స్పష్టముగా వెల్లడించిరి. దీనికితోడు మా అద్యక్షులవల్ల సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముతో కూడిన మంత్రులు స్థాన భ్రష్టులైరి. స్వార్థత్యాగులును, దేశసేవాదురంధరులు అగు రంగ నాథమొదలియగుగారివంటి మంత్రీశేఖరులు మా చేస్తున్న ప్రజా మనకలభించుట మార్గాన్ని వాసుల అద్యక్షమనితలచితిమి. కాంగ్రెసువారు తమ గౌరవతీ కాంగ్రెసుతీర్మానప్రకారం జస్టిసు వారు పెట్టిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం విషయములో మొదట తటస్థంగాయున్న సమయమున, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తోగూడిన మంత్రులను అధికారములోనికిరాకుండచేసితిరికదా యనికూడా సంతసించితిమి. స్వార్థత్యాగులును, దేశసేవాదురంధరులును మంత్రులైనందున దేశమునకు వీలైనంతవరకు సేవచేయ పిలువలదనియు, మాబోర్డు బహుకొలదిమందికి మాత్రమే భ్రమకలదు. తాలూకాబోర్డు మాటిక్రింద అనగా రాజోలు అమలాపురం, రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డుక్రింద విడవలేననియు, విడిచినకాని పరిపాలనా సౌఖ్యము కలుగదనియు తాలూకాబోర్డులోని ఎన్నికసభ్యులున్న కడకు నామినేషన్సభ్యులు కూడా తమతమ ఆభిప్రాయములు వెల్లడించిరి. ఒక్కతాలూకాబోర్డు సభ్యుడైనను విడవరాదనియు, విడిచిన నష్టముకలుగు ననియుచెప్ప సాహసంలేకపోయెను. ఈతీర్మానము జిల్లా బోర్డుసభలోకూడా వికకంఠ్యమున ఆమోదంపడెను. తాలూకాబోర్డులు విడుటకు అనుకూలవాదకాశములు కలవనియు, తప్పకవిడవనియు మాతాలూకాప్రజలు యువ్యుభృరుమందిరి. ద్వితీయమంత్రీ శేఖరుగారు రంగ నాథమొదలియగుగారు మాతాలూకాల సంచారములో యీవిషయమై లెక్కలేనన్ని మార్లు ప్రతిగ్రామములోను విన్నవించితిమి. సాధ్యమైనంతవరకు విడకొట్టించెదమనియు, తప్పక ప్రజాకౌరీకమన్నించెదమని యొప్పుబిచ్చిరి. కాని యీమధ్య రాజమండ్రితాలూకాబోర్డు మాటిక్రింద విడుటకు పీలుపడదని ప్రభుత్వపుటు తరపు ప్రతికలలో ప్రకటింపబడెను. ఆవార్తచూడగానే మాతాలూకాప్రజలకు తీరని ఆకాభంగము కలిగినది. ప్రజాభిప్రాయము విడుటకు అనుకూలముగాలేదని గ్రహించిరట. మంత్రులు తాలూకాబోర్డులోనున్న జిల్లాబోర్డులోనున్న యున్న యావత్సభ్యులు వికకంఠ్యమునకోరినను మనప్రధానమంత్రివర్యునకు అది ప్రజాభిప్రాయముకాదని ఎవరు తెలిపికో తెలియకున్నది. మాజిల్లా ప్రతినిధులు కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు బిక్కిన వెంకటరత్నం చౌదరిగారు యీవిషయంలో తగినంత కృషిచేసి మంత్రులకు నచ్చజెప్పి బోర్డులు విడకొట్టించెదమగాకయని కోరుచున్నాము. ప్రధానమంత్రి సుబ్బారాయన్ గారు వారి ఉత్తరవును పునర్విమర్శనచేసి సాధ్యమైనంతవరకు మాతాలూకా ప్రజలమొర అలకించెదరు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. ఈ చిన్న ప్రజాసౌకార్యమైననుచేసి మంత్రిపదవిలోయుండి కొంచెమైనను దేశసేవ చేయగలరని ఆసించు మాబోర్డులు ఆయినను తృప్తిపరిపించగలుగునట్లు పరమేశ్వరుడు మాప్రధానమంత్రిగారిని ప్రోత్సహించుగాక.

వాడేపు సూర్యనారాయణమూర్తి.

గంధర్వపత్రిక 339.

బయస్కోపు, నాటకము, మేళములు, హాస్యము, సంగీతము, కథలు, చతుష్టపికళలు, భావలు మున్నగు నాగర సమస్యలను సచిత్రమాసపత్రిక-సంపత్తిరచందా భక్తరూపాయి. కూదిరి సంచిక బేడ. ప్రతివోట ఏజంట్లు కావలెను.

గంధర్వమహల్ విజయనగరం.

నిమ్మ జాత్యుద్ధరణము

శ్రీబోడ చిట్టయ్యగారు

విశాఖపట్టణము, సెప్టెంబరు 15:—“ఆదిమాంధ్ర” పత్రికా సంపాదకులును, ఆదిమాంధ్ర నాయకులును అగు శ్రీ యుత బోడ చిట్టయ్యగారు రంగమునుండి నిన్నటి స్త్రీ మరులో యిటకు విచ్చేసిరి. వీరు స్వస్థంభుమును గూర్చియు, పత్రిక గూర్చియు నాంధ్రదేశమున ప్రచారముచేయు నున్నారు. వీరిట పురప్రముఖుల పలువుర సందర్శించిరి. “ఆదిమాంధ్రసంఘము” న కరిగి సోదరులకు హితబోధనలిసిరి. వీరికిను భీమునిపట్టాము, అనకాపల్లి, యలవంచలి, తుని, రాజమహేంద్రవరము, కాకినాడ, నర్సాపురం, గుంటూరు, బెజవాడ, బందరు, ఏలూరు, మద్రాసు మొదలగుపట్టణముల కరుగనున్నారు. వీరు ఈ త్యాహమును, సౌల్యమును గల యువకులు. వీరికి ఆయాగ్రామములలో సంఘసంస్కర్తలును, నాయకులును, సహాయపడి నిమ్మజాత్యుద్ధరణమునకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. వీరినింకెట్లకైన నావ్యవసాయ గోదవారు వీరిపేర రాజమహేంద్రవరము. లక్ష్మీ వారపుపేటకు వ్రాయ ప్రార్థితులు.

పురిపండా అప్పలస్వామి

చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహకవి వచ్చిపూర్తి

వచ్చిపూర్తి యుత్సవ మెప్పుడు జరుగునని పలువురువ్రాయుచున్నారు. అనివార్యములగు కారణములచేత ఈ కలదివ లేది వచ్చిపూర్తియైనను జరుగుటకుపీలులేకపోయినదనిసంతాపపూర్వకంగా వరికి రమారమి 20) మంది చందాదారులుచేరినాడు కానివాగ్దానము చేసినవారందరు చందా సామ్యు కంపలేగు లందుచేత అచ్చు పని అలస్యమైనది. ఇప్పుడు ఎనిమిది సంపుటములు అచ్చయినవి తొమ్మిదవ సంపుటము అచ్చగుచున్నది. విదు పుస్తకములు బైండ్ చేయచందాదారులకు పంపబడుచున్నది. పుస్తకములన్నియు చందాదారులకు చేరినవెంటనే యుత్సవము జరుగును. వాగ్దానము చేసినవారు చందాసామ్యు వెంటనే పంపుటకును క్రొత్త చందాదారులు త్వరపడి చేరుటకును ప్రార్థితులు.

నూతన గ్రంథముల 1 భాగవత కథావంజరి 2 ప్రహ్లాదనాటకము రి కర్పూర మంజరి, రెండవ భాగము, కొలదిప్రతులు మాత్రమే విడిగ అమ్మబడును. వీటి ఖర్చు 50. పి. పోస్టుకర్చులుగాక పుస్తకము 1 కి రూపాయి. ఆర్డరులు ఈ నెల 20 లేదా నుండి రిజిస్టరు చేయబడును.

పాలకోడేటి గురమూర్తి,

రాజమహేంద్రవరం.

కార్యదర్శి.

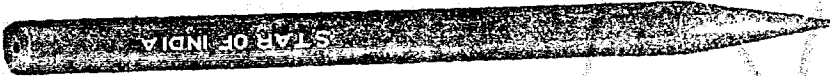
మొదటరకము సీమక మలములను ఆతి తక్కువ ధరలకు నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బా పా లా ల్ ఆంధ్ర కో.

టోకు చిల్లర సీమక మలముల వర్తకులు

మేము వచ్చులు, ప్రాతరకము వ్రజములు, ఆణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము. 216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

మన మందరము ఒకే జాతికి చేరినవారమా?

మనము ఒకరినుండి యొకరు చీలిపోయినను, లేక మన చరిత్రముల విషయమై అశ్రద్ధతోనున్న ను మన మొకేజాతికి చేరినవారుకాము.

ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాక్టరీ,

పోస్టుబాక్సు నెం. 86, మద్రాసు.

ది. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ

నవరను బంగారుకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము

మావద్ద అన్నివిధములయ్యు బంగారు, వెండినగలు, వెండి మరచెంబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయమునకు స్థాకులలో యుండును. పత్తులు, కే.పుల్లు, నీలములు, పువ్వురాగముల అసలుజాతిలోను యిమిటేషనులలోను విక్రయమునకు వ్రోకును. విశ్వ ప్రఖ్యాతి లకు పువయోగింపు ఆకురాళ్లు, గజాలదిమ్మలు వగయిరాలు అన్ని పని సామానుః సరసమయ్యు ధరలకు విక్రయించబడును. వకనారి మాతో వ్యాపారము చేసి మానమ్యకము మీకే తెలియును.

ప్రోడ్యుటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

3962

జ్యువెల్యూరీ 175.
జ్యువెల్యూరీ 175.
జ్యువెల్యూరీ 175.

ALL ORDERS NEATLY & PROMPTLY EXECUTED WITH FULL GUARANTEE

KESHAVJEE DEVOLAND

JEWELLER

CATALOGUE FREE

175, CHINA BAZAAR ROAD, MADRAS.

వనాపధి శబ్దారణి ఘంటువు.

మాలిగంయొక్క 35000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోడేటు నెల రు. 3-4-0 లు. ఇందు సమ ప్రఖ్యాతికములు కుడిచేతి ధన్యులుచేయ యానాని ఆయాశబ్దవిధానములగులకు రు. 1-8 రు. 500 కిముక్కలకు ధన్యులు కూడ గలవు. క్యాలికోడేటు నెల రు. 2-0-0

వనప్రదీపిక

2454-1823

రాక్షి హా క ర లు, రాయవరము. గోదావరి.

